

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΔΙΚΤΥΟΥ

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΕΕΔ-40

Για την ανάδειξη Αναδόχου Έργου

ΣΥΜΒΑΣΗ : .....

ΕΡΓΟ : «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΩΝ ΚΑΛΩΔΙΑΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΥΤ: «ΚΥΤ ΑΧΑΡΝΩΝ – Κ/Δ ΙΛΙΟΥ Νο 1»
& «ΚΥΤ ΑΧΑΡΝΩΝ – Κ/Δ ΙΛΙΟΥ Νο 2»

ΤΕΥΧΟΣ Θ' ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Άρθρο	1	Ορολογία - Ορισμοί
Άρθρο	2	Γλώσσα - Αλληλογραφία και Έγγραφα - Μέτρα και Σταθμά
Άρθρο	3	Σχέδια και οδηγίες
Άρθρο	4	Μελέτες
Άρθρο	5	Ισχύοντα Πρότυπα και Κανονισμοί

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Άρθρο	6	Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
Άρθρο	7	Εκπροσώπηση του Αναδόχου

ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΕΣ - ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΕΚΧΩΡΗΣΗ

Άρθρο	8	Σχέσεις με άλλους Αναδόχους
Άρθρο	9	Υποκατάσταση Αναδόχου
Άρθρο	10	Πτώχευση - Θάνατος Αναδόχου
Άρθρο	11	Υπεργολαβίες
Άρθρο	12	Εκχώρηση

ΧΩΡΟΣ ΕΡΓΟΥ - ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ - ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Άρθρο	13	Γνώση των τοπικών συνθηκών
Άρθρο	14	Εξασφάλιση χώρων
Άρθρο	15	Αρχαιότητες και αντικείμενα αξίας
Άρθρο	16	Βοηθητικά έργα - Προστασία δρόμων, γεφυρών

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ-ΕΡΓΑΣΙΑ ΝΥΧΤΑΣ, ΑΡΓΙΑΣ κλπ

Άρθρο	17	Προσωπικό του Αναδόχου
Άρθρο	18	Νυχτερινή, υπερωριακή εργασία-Εργασία τις αργίες και εορτές

ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ - ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

Άρθρο	19	Εργοτάξια και λοιπές εγκαταστάσεις του Αναδόχου
Άρθρο	20	Καθαριότητα Εργοταξίου - Καθαρισμός της περιοχής του Έργου
Άρθρο	21	Μηχανήματα, εργαλεία και υλικά
Άρθρο	22	Χρήση εκρηκτικών υλών

ΕΥΘΥΝΕΣ - ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Άρθρο	23	Όροι εκτέλεσης της σύμβασης
Άρθρο	24	Ευθύνες του Αναδόχου - Περιορισμοί ευθύνης συμβαλλομένων
Άρθρο	25	Παραιτήσεις και Εγκρίσεις

Άρθρο	26	Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας
Άρθρο	27	Εγγυήσεις - Εγγυητικές Επιστολές

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ - ΕΛΕΓΧΟΙ - ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ - ΒΛΑΒΕΣ

Άρθρο	28	Πρόγραμμα Εκτέλεσης Έργου
Άρθρο	29	Προθεσμίες
Άρθρο	30	Έλεγχος του Έργου
Άρθρο	31	Επιθεώρηση στα Εργοστάσια κατασκευής και δοκιμές
Άρθρο	32	Συσκευασία και Διακριτικές ενδείξεις-Αποστολή και αποθήκευση του εξοπλισμού
Άρθρο	33	Στατιστικά και λοιπά στοιχεία του Έργου - Ημερολόγιο
Άρθρο	34	Ελαττώματα του Έργου
Άρθρο	35	Βλάβες στο Έργο- Αποζημιώσεις

ΠΑΡΑΛΑΒΗ - ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο	36	Βεβαίωση περάτωσης εργασιών
Άρθρο	37	Παραλαβή για χρήση
Άρθρο	38	Προσωρινή Παραλαβή
Άρθρο	39	Περίοδος Εγγύησης
Άρθρο	40	Οριστική Παραλαβή
Άρθρο	41	Κυριότητα του Έργου

ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΤΙΜΗΜΑ - ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ - ΠΛΗΡΩΜΕΣ - ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Άρθρο	42	Συμβατικό τίμημα - Αναθεώρηση
Άρθρο	43	Μεταβολές κατά την εκτέλεση του Έργου - Συμπληρωματικές Εργασίες - Δικαιώματα Προαίρεσης
Άρθρο	44	Αυξομειώσεις Συμβατικού τιμήματος
Άρθρο	45	Απολογιστικές εργασίες
Άρθρο	46	Επιμετρήσεις
Άρθρο	47	Λογαριασμοί -Πιστοποιήσεις
Άρθρο	48	Τρόπος πληρωμής - Συμψηφισμός απαιτήσεων-Εκκαθάριση Λογαριασμών
Άρθρο	49	Φόροι, δασμοί και λοιπές επιβαρύνσεις του Αναδόχου
Άρθρο	50	Ασφαλίσεις

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΕΣ

Άρθρο	51	Αναστολή Εργασιών στο Εργοτάξιο
Άρθρο	52	Ανωτέρα Βία
Άρθρο	53	Ποινικές Ρήτρες
Άρθρο	54	Απαιτήσεις - Διαφωνίες
Άρθρο	55	Καταγγελία της Σύμβασης
Άρθρο	56	Δωσιδικία - Δίκαιο της Σύμβασης

Άρθρο 1

Ορολογία - Ορισμοί

Κατά την ερμηνεία της Σύμβασης ή κατά τη διεξαγωγή οποιασδήποτε σχετικής προς τη Σύμβαση αλληλογραφίας, οι ακόλουθοι όροι θα έχουν την παρακάτω έννοια:

Εταιρεία:	Ο ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε. (ΔΕΔΔΗΕ).
Ανάδοχος:	Είναι ο Οικονομικός Φορέας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή και ενώσεις αυτών), στον οποίο, μετά από διαδικασία επιλογής, ανατέθηκε από τον ΔΕΔΔΗΕ με Σύμβαση η εκτέλεση του Έργου, αποκαλούμενος και «Εργολήπτης» ή «Εργολάβος».
Σύμβαση:	Είναι η συμφωνία, που συνομολογείται γραπτώς μεταξύ του ΔΕΔΔΗΕ και του Αναδόχου, και η οποία περιλαμβάνει ένα σύνολο όρων αναγκαίων για την εκτέλεση του Έργου. Στον όρο αυτό συμπεριλαμβάνονται και τα τυχόν συμπληρώματα της Σύμβασης.
Συμβαλλόμενοι:	Είναι η Εταιρεία και ο Ανάδοχος.
Επιβλέπουσα Υπηρεσία:	Είναι η Τεχνική Υπηρεσία του ΔΕΔΔΗΕ που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη διοίκηση της κατασκευής του Έργου.
Προϊσταμένη Υπηρεσία:	Είναι Υπηρεσία του ΔΕΔΔΗΕ που προϊσταται της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
Έργο:	Είναι το αντικείμενο της Σύμβασης, όπως αυτό προσδιορίζεται στο Συμφωνητικό.
Εξοπλισμός:	Είναι όλα τα μηχανήματα, συσκευές, εξαρτήματα, ανταλλακτικά κλπ., που θα ενσωματωθούν στο Έργο ή θα παραδοθούν από τον Ανάδοχο στην Εταιρεία για τη λειτουργία και τη συντήρηση του Έργου.
Μηχάνημα Έργου:	Είναι μηχανήματα σταθερά ή μετακινούμενα (π.χ. αναμικτήρες σκυροδέματος, γερανοί, ελκυστήρες, προωθητήρες γαιών κ.λπ.), που χρησιμοποιείται από τον Ανάδοχο για την εκτέλεση του Έργου.
Ελαττώματα:	Είναι όλες ανεξαιρέτως οι επιζήμιες παρεκκλίσεις του Αναδόχου από τα οριζόμενα στη Σύμβαση ή η έλλειψη προβλεπομένων από τη Σύμβαση ιδιοτήτων του Έργου ή μέρους αυτού από όσα έχουν συμφωνηθεί με τη Σύμβαση, τα σφάλματα ή και οι εσφαλμένοι υπολογισμοί, οποιοδήποτε σφάλμα ή οποιαδήποτε ατέλεια του Έργου όπως αυτά νοούνται σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και τεχνικής, καθώς και οποιαδήποτε παράλειψη του Αναδόχου ως προς το Έργο και οποιαδήποτε νομικά ελαττώματα, όπως όλα τα παραπάνω αναλύονται και στις σχετικές προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας και έχουν ερμηνευθεί από τη νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων. Η συνήθης φθορά δε θεωρείται Ελάττωμα.

Άρθρο 2

Γλώσσα - Αλληλογραφία και Έγγραφα - Μέτρα και Σταθμά

1. Η γλώσσα του έργου είναι η ελληνική. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα αλλά είναι δυνατόν τμήματά τους να συνταχθούν και σε άλλες γλώσσες. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.

Τεχνικές Προδιαγραφές και διάφορα άλλα τεχνικά στοιχεία της Σύμβασης μπορεί, κατά την κρίση της Εταιρείας, να είναι συνταγμένα στην Αγγλική γλώσσα.

2. Η μεταξύ της Εταιρείας και του Αναδόχου αλληλογραφία θα γίνεται στην Ελληνική γλώσσα μέσω της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας. Σε όσες περιπτώσεις τούτο κρίνεται αναγκαίο, για λόγους ταχύτητας ή εύρυθμης λειτουργίας της Σύμβασης, μπορεί η αλληλογραφία να γίνεται απευθείας μεταξύ Αναδόχου και των αρμοδίων Υπηρεσιών της Εταιρείας, με την προϋπόθεση όμως της υποχρεωτικής κοινοποίησής της στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία.

Σε επείγουσες περιπτώσεις και εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, η αλληλογραφία μπορεί να διεξάγεται στην Αγγλική γλώσσα.

Τυχόν απαιτήσεις, ενστάσεις, προσφυγές, αιτήματα επίλυσης διαφωνίας ή αιτήματα επίλυσης διαφωνίας με φιλικές διαπραγματεύσεις υποβάλλονται απαραίτητως στην Ελληνική γλώσσα.

3. Λέξεις ή φράσεις που σημειώνονται στα συντασσόμενα από τον Ανάδοχο σχέδια, πίνακες, πινακίδες ή διαγράμματα καθώς και υποβαλλόμενα τεχνικά έντυπα μπορεί να είναι συνταγμένα στην Αγγλική γλώσσα.
4. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεταφράζει στην Ελληνική γλώσσα οποιαδήποτε κείμενα ή λέξεις σε σχέδια, πίνακες, πινακίδες, έγγραφα και οδηγίες λειτουργίας ή συντήρησης Εξοπλισμού του Έργου που θα ζητήσει, κατά εύλογη κρίση, η Εταιρεία.
5. Σε όλες τις μελέτες, μετρήσεις, υπολογισμούς κ.λπ., θα χρησιμοποιείται το Διεθνές Δεκαδικό Σύστημα, όπως αυτό ισχύει εκάστοτε.
6. Η Εταιρεία επικοινωνεί με τον Ανάδοχο είτε:
  - α) με επιστολή
  - β) με τηλεομοιοτυπία (fax), σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 14 του ν. 2672/1998
  - γ) με e-mail ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κατά τις κείμενες διατάξεις.
  - δ) με δικαστικό επιμελητή, κατόπιν παραγγελίας του αρμόδιου οργάνου είτε πληρεξουσίου νομικού εκπροσώπου του

Οι εγκρίσεις της Εταιρείας που δίδονται στον Ανάδοχο θα γίνονται με μία από τις α, β, ή γ περιπτώσεις. Στην περίπτωση αυτή, η ημερομηνία των απεσταλμένων με τα ανωτέρω μέσα κειμένων θα θεωρείται ως η ημερομηνία της έγκρισης.

Η κοινοποίηση της ειδικής πρόσκλησης και της εξώδικης δήλωσης καταγγελίας σύμβασης του Άρθρου 55 του παρόντος γίνεται αποκλειστικά με την περίπτωση δ'.

Για την κοινοποίηση, σύμφωνα με την περίπτωση δ' συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό επίδοσης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι οικείες διατάξεις Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

7. Ο Ανάδοχος κατά την υπογραφή της σύμβασης ή την εγκατάστασή του στο Έργο γνωστοποιεί εγγράφως στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία και την Προϊσταμένη Υπηρεσία, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όπου θα του αποστέλλεται, όποτε απαιτείται, η σχετική αλληλογραφία.

Άρθρο 3

Σχέδια και Οδηγίες

1. Οι εργασίες που αναφέρονται στη Σύμβαση θα εκτελεστούν από τον Ανάδοχο, σύμφωνα με τα σχέδια, τις Τεχνικές Προδιαγραφές, Προδιαγραφές υλικών και Τεχνικές Οδηγίες που περιλαμβάνονται σ' αυτή και αναφέρονται στους Ειδικούς Όρους. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί ακριβώς και από κάθε άποψη με τα Σχέδια, τις Προδιαγραφές και Οδηγίες.

Όλα τα παραπάνω, των οποίων ο Ανάδοχος έλαβε πλήρη γνώση, θεωρούνται ως ενσωματωμένα στην παρούσα Σύμβαση και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει προς χρήση για το προσωπικό του, τον αναγκαίο αριθμό αντιτύπων από τα παραπάνω Σχέδια, Οδηγίες και Προδιαγραφές, ο δε "Έντεταλμένος Μηχανικός" ελέγχει την ύπαρξη και χρησιμοποίηση τους (π.χ. στο Εργοτάξιο του Αναδόχου) και σε περίπτωση ελλείψεων οι οποίες θα επισημανθούν εγγράφως, ο Ανάδοχος υποχρεούται, εντός 20ημέρου, να τις καλύψει.

Η Εταιρεία επιφυλάσσει στον εαυτό της το δικαίωμα να επιφέρει στα παραπάνω τεύχη, όσες τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις ήθελε κρίνει αναγκαίες ή σκόπιμες και να αποφασίζει κατά τη κρίση της τι θα εφαρμοστεί στην περίπτωση που υπάρχουν διαφορές, είτε μεταξύ των παραπάνω Προδιαγραφών, είτε μεταξύ αυτών και των Συμβατικών Τευχών και παραρτημάτων της Σύμβασης.

2. Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία θα εφοδιάζει έγκαιρα τον Ανάδοχο με όλα τα σχέδια κατασκευής του Έργου. Απαγορεύεται στον Ανάδοχο να χρησιμοποιεί σχέδια κατασκευής, εάν δεν είναι υπογεγραμμένα από αρμόδιο όργανο της Εταιρείας και δεν είναι σφραγισμένα με τη σφραγίδα "ΚΑΤΑΜΗΛΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ".
3. Τα σχέδια και οι μελέτες που αναφέρονται στην εκτέλεση εργασιών της Σύμβασης ανήκουν και είναι ιδιοκτησία της Εταιρείας και φυλάσσονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της. Η Εταιρεία φροντίζει να εφοδιάζεται ο Ανάδοχος με αντίγραφα των σχεδίων αυτών, τα οποία μπορεί να είναι και σε ηλεκτρονική μορφή, όπως εξειδικεύεται στους Ειδικούς Όρους. Ο Ανάδοχος μπορεί με έγγραφη αίτησή του, να ζητά από την Εταιρεία τυχόν σχέδια ή οδηγίες που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των εργασιών.
4. Από ένα αντίγραφο των παραπάνω σχεδιαγραμμάτων που χορηγούνται στον Ανάδοχο για την εκτέλεση του έργου, πρέπει να υπάρχει με φροντίδα του στον τόπο εκτέλεσης των εργασιών και να είναι κατά το δυνατόν σε κάθε στιγμή διαθέσιμο για χρησιμοποίηση από τον "Έντεταλμένο Μηχανικό" της Εταιρείας ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο της Εταιρείας.
5. Η έλλειψη σχεδίων κατασκευής δεν μπορεί να προβληθεί ως δικαιολογία για καθυστερήσεις στην εκτέλεση του Έργου, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία το σχέδιο που λείπει είναι αποδεδειγμένα απαραίτητο για την εκτέλεση του Έργου και ο Ανάδοχος το έχει ζητήσει έγκαιρα, τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες, πριν από την ημέρα κατά την οποία αυτό θα είναι απαραίτητο σύμφωνα με το Πρόγραμμα Εκτέλεσης Έργου και δεν του παραδόθηκε εγκαίρως.
6. Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία δικαιούται, κατά την κρίση της, να τροποποιεί οποτεδήποτε τα εγκεκριμένα και σφραγισμένα με την ένδειξη "ΚΑΤΑΜΗΛΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ" σχέδια ή να τα ακυρώνει και να εκδίδει νέα και ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται με τα τροποποιημένα ή νέα σχέδια χωρίς να δικαιούται να προβάλει οποιαδήποτε απαίτηση, εκτός από την πληρωμή του για τις εργασίες που ήδη έχει εκτελέσει με βάση τα εγκεκριμένα "ΚΑΤΑΜΗΛΑ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ" σχέδια, που του είχαν δοθεί.
7. Κατά την πρόοδο του Έργου, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία δικαιούται να παρέχει εγγράφως στον Ανάδοχο, όσα τυχόν συμπληρωματικά ή νέα σχέδια ή οδηγίες κρίνει αναγκαία, με σκοπό την πλήρη και αρμόζουσα εκτέλεση και συντήρηση του Έργου και ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται επακριβώς με τα πρόσθετα αυτά σχέδια και οδηγίες.

Κατ' εξαίρεση, σε επείγουσες περιπτώσεις, η εντολή της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις μπορεί να δίνεται και προφορικά στον τόπο των έργων.

Στην περίπτωση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να γίνει σχετική καταχώρηση στο ημερολόγιο του έργου. Αν την διαταγή αυτή δίνει ο Έντεταλμένος Μηχανικός της Εταιρείας οφείλει να ενημερώσει αμελλητί εγγράφως την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, για την έκδοση κανονικής εντολής η οποία

εκδίδεται εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ανωτέρω έγγραφη ενημέρωση.

Αν η εντολή αυτή διαφοροποιεί μερικά ή ολικά τις εντολές του Εντεταλμένου Μηχανικού της Εταιρείας, ο Ανάδοχος αποζημιώνεται για τις εργασίες που έχει εκτελέσει, σύμφωνα με την εντολή της επίβλεψης μέχρι τη λήψη της εντολής της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

8. Οποιαδήποτε λεπτομέρεια που αναφέρεται στις Τεχνικές Προδιαγραφές και δεν φαίνεται στα Σχέδια ή φαίνεται σε αυτά αλλά δεν αναφέρεται στις Τεχνικές Προδιαγραφές έχει την ίδια ισχύ σαν να φαίνεται ή αναφέρεται και στα δύο. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των αριθμών, που υπάρχουν στα σχέδια ή στις Τεχνικές Προδιαγραφές, ο Ανάδοχος οφείλει να το αναφέρει αμέσως στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία και αυτή είναι υποχρεωμένη να αποφαινεται εγγράφως και χωρίς καθυστέρηση.
9. Για κάθε λεπτομέρεια που δεν αναφέρεται ευκρινώς στα σχέδια, τις Τεχνικές Προδιαγραφές ή τα Συμβατικά Τεύχη γενικά, ο Ανάδοχος οφείλει να ζητά έγκαιρα, και οπωσδήποτε πριν από την εκτέλεση των σχετικών εργασιών, τις έγγραφες οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και να συμμορφώνεται απόλυτα με αυτές.
10. Εάν ο Ανάδοχος διαφωνεί με οποιαδήποτε από τα παραπάνω αναφερόμενα σχέδια, προδιαγραφές, οδηγίες, κατευθύνσεις ή εντολές της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, οφείλει να γνωστοποιεί στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία εγγράφως, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, τη διαφωνία του αυτή και να εκθέτει ταυτόχρονα τους λόγους της διαφωνίας, άλλως θεωρείται ότι τα αποδέχεται πλήρως.

Εάν παρά τις αντιρρήσεις του Αναδόχου, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία επιμένει εγγράφως στην εφαρμογή των σχεδίων και προδιαγραφών και την εκτέλεση των οδηγιών, κατευθύνσεων ή εντολών της, ο Ανάδοχος απαλλάσσεται της ευθύνης σε σχέση με την απόφαση της Εταιρείας, αλλά δεν απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις του να συμμορφωθεί με αυτή και να την εφαρμόσει επακριβώς και επιμελώς.
11. Ο Ανάδοχος φέρει ακέραια την ευθύνη και θα επιβαρύνεται με όλες τις σχετικές δαπάνες, σε περίπτωση που εφαρμόσει οποιαδήποτε λύση, που δε θα έχει την έγκριση της Εταιρείας.
12. Ο Ανάδοχος συντάσσει και υποβάλει για έγκριση στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία μελέτες και σχέδια που αφορούν στα αναγκαία βοηθητικά έργα και στις εργοταξιακές εγκαταστάσεις, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα Άρθρα 16 και 19 του παρόντος.
13. Ο Ανάδοχος, με την ολοκλήρωση του Έργου, υποχρεούται να συντάξει και να υποβάλει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία υπογεγραμμένα σχέδια, τα οποία μπορεί να είναι και σε ηλεκτρονική μορφή, όπως εξειδικεύεται στους Ειδικούς Όρους, στα οποία θα απεικονίζεται το Έργο όπως τελικά κατασκευάστηκε και θα φέρουν τη σφραγίδα "ΟΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΗΚΕ".

Άρθρο 4

Μελέτες

Η εκτέλεση του Έργου θα γίνει με βάση τη μελέτη, η οποία δίδεται ολοκληρωμένη από την Εταιρεία στον Ανάδοχο, εκτός αν άλλως προβλέπεται στους Ειδικούς Όρους.

Άρθρο 5

Ισχύοντα Πρότυπα και Κανονισμοί

1. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές, τα Πρότυπα και οι Κανονισμοί που αναφέρονται στον τρόπο κατασκευής του Έργου και στην ποιότητά του, στον τρόπο σύνθεσης και επεξεργασίας, στη χρήση και στον έλεγχο των υλικών κατασκευής του Έργου αναφέρονται στους Ειδικούς Όρους και στα λοιπά τεύχη της σύμβασης.
Από τα Πρότυπα αυτά και τους Κανονισμούς θα ισχύει η τελευταία αναθεώρηση ή έκδοσή τους, που έγινε πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της Διακήρυξης.
2. Όλα τα αναφερόμενα στους Ειδικούς Όρους και στα λοιπά τεύχη της σύμβασης Πρότυπα, Κανονισμοί και Προδιαγραφές, θεωρούνται ενσωματωμένα στην παρούσα Σύμβαση και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει προς χρήση για το προσωπικό του, τον αναγκαίο αριθμό αντιτύπων από αυτά, ο δε "Εντεταλμένος Μηχανικός" ελέγχει την ύπαρξη και χρησιμοποίησή τους (π.χ. στο Εργοτάξιο του Αναδόχου) και σε περίπτωση ελλείψεων, οι οποίες θα επισημανθούν εγγράφως, ο Ανάδοχος υποχρεούται εντός 20ημέρου να καλύψει τις ελλείψεις αυτές.

Άρθρο 6

Εκπροσώπηση της Εταιρείας.

1. Η διοίκηση του Έργου, η παρακολούθηση και ο έλεγχος αυτού ασκούνται από την Εταιρεία, μέσω της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και της Προϊσταμένης Υπηρεσίας.

Στα καθήκοντα της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας περιλαμβάνονται η παρακολούθηση και ο έλεγχος της ποιότητας επί τόπου των Έργων και της ποσότητας των εργασιών και γενικά η πιστή εκπλήρωση από τον Ανάδοχο των όρων της Σύμβασης και της κατασκευής του Έργου, σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του.

Στα καθήκοντα της Προϊσταμένης Υπηρεσίας περιλαμβάνεται η άμεση εποπτεία της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και η επίλυση ή η προώθηση για επίλυση θεμάτων που προκύπτουν κατά την εκτέλεση της Σύμβασης και δε μπορούν να ρυθμιστούν άμεσα από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία.

2. Τα όργανα της Εταιρείας που θα ασκούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της Επιβλέπουσας και της Προϊσταμένης Υπηρεσίας καθορίζονται στους Ειδικούς Όρους ή θα ορισθούν από την Εταιρεία, με έγγραφό της προς τον Ανάδοχο, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης.
3. Ο Προϊστάμενος της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, με έγγραφό του προς τον Ανάδοχο, ορίζει το Μηχανικό ή τους Μηχανικούς που θα αποτελούν τους άμεσους βοηθούς του και οι οποίοι θα αποκαλούνται στο εξής "Εντεταλμένοι Μηχανικοί" της Εταιρείας .
Επίσης ορίζει την ομάδα επίβλεψης, που βοηθά τον «Εντεταλμένο Μηχανικό» αποτελούμενη από τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, καθώς και το λοιπό προσωπικό υποστήριξης και προσδιορίζει τα καθήκοντα τους, με σαφώς καθορισμένες αρμοδιότητες στην απόφαση ορισμού, ιδίως σε ό,τι αφορά την παραλαβή εγγράφων, τις απαιτήσεις υπογραφής εγγράφων και στοιχείων, καθώς και την παραλαβή των αφανών εργασιών.
4. Ο «Εντεταλμένος Μηχανικός» προϊστάται του τεχνικού και διοικητικού προσωπικού της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, με αρμοδιότητα την επίβλεψη του Αναδόχου.

Οι αρμοδιότητες του Εντεταλμένου Μηχανικού θα είναι η παρακολούθηση και ο έλεγχος της ποιότητας και της ποσότητας των εργασιών και γενικά η τήρηση των όρων της Σύμβασης από τον Ανάδοχο.

Τα καθήκοντα του λοιπού τεχνικού προσωπικού, αφορούν κυρίως την ολική ή δειγματοληπτική παρακολούθηση και έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των εργασιών του Αναδόχου.

Για την αντικατάσταση ή αναπλήρωση των Εντεταλμένων Μηχανικών, απαιτείται προηγούμενη έγγραφη ανακοίνωση προς τον Ανάδοχο.

5. Σ' όλες τις περιπτώσεις που ο Ανάδοχος απευθύνεται προς την Εταιρεία, είναι υποχρεωμένος να κοινοποιεί το σχετικό έγγραφο στον αρμόδιο για τις σχετικές εργασίες "Εντεταλμένο Μηχανικό" της Εταιρείας.
6. Η Προϊσταμένη Υπηρεσία μπορεί, με έγγραφη ανακοίνωσή της, να γνωστοποιεί προς τον Ανάδοχο ότι και άλλα όργανα της Εταιρείας, καθώς και τρίτα πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από την Εταιρεία, θα μπορούν να διενεργούν επιθεωρήσεις και ελέγχους σε σχέση με το εκτελούμενο Έργο.
7. Σε κάθε περίπτωση ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να δέχεται τις αρμοδιότητες και τις δικαιοδοσίες των οργάνων της Εταιρείας, όπως αυτές ορίζονται από τις οργανωτικές της διατάξεις, από τη Νομοθεσία και τους κανονισμούς λειτουργίας της, όπως αυτοί κάθε φορά ισχύουν.
8. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος του Έργου από τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα της Εταιρείας μπορεί να ασκηθεί εκτός από τον τόπο των Έργων και σε όλους τους χώρους που κατασκευάζονται τμήματα του Έργου και ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη άσκηση των καθηκόντων των οργάνων αυτών, στα εργοστάσια που τυχόν κατασκευάζονται τμήματα του Έργου και γενικά σε όλους του χώρους που κρίνει απαραίτητο η Εταιρεία.
9. Η άσκηση των καθηκόντων των αρμοδίων οργάνων της Εταιρείας ως προς την εκτέλεση της Σύμβασης δε μειώνει σε καμία περίπτωση τις ευθύνες του Αναδόχου σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας και τη Σύμβαση.

Ειδικότερα η Επιβλέπουσα Υπηρεσία και οι Μηχανικοί της, που ορίζονται σύμφωνα με τα παραπάνω, δε φέρουν καμιά ευθύνη έναντι τρίτων για ζημιές που οφείλονται στις εργασίες που εκτελούνται στο Εργοτάξιο από τον Ανάδοχο, όπως και για κάθε τυχόν θανατηφόρο ή όχι ατύχημα που ήθελε συμβεί στο προσωπικό της Εταιρείας, του Αναδόχου ή σε κάθε τρίτο κατά την εκτέλεση του Έργου από τον Ανάδοχο.

Άρθρο 7

Εκπροσώπηση του Αναδόχου

1. Κατά την υπογραφή της Σύμβασης ο Ανάδοχος δηλώνει την έδρα του καθώς και την έδρα και τα στοιχεία του αντικλήτου του.
Ο Ανάδοχος υποχρεούται να δηλώνει χωρίς καθυστέρηση στη Επιβλέπουσα Υπηρεσία, την, τυχόν, αλλαγή της έδρας του ιδίου καθώς και του αντικλήτου του.
Μέχρι την υποβολή της δήλωσης θεωρούνται ισχυρές οι κοινοποιήσεις των εγγράφων της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας στην προηγούμενη έδρα.

Αντίκλητος του Αναδόχου ορίζεται φυσικό πρόσωπο που κατοικεί στην έδρα της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και αποδέχεται το διορισμό του με ιδιαίτερο έγγραφο. Αντίκλητος δεν αποκλείεται να είναι και ο νόμιμος εκπρόσωπος του Αναδόχου, εφόσον κατοικεί στην έδρα της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

Στον αντίκλητο γίνονται νόμιμα, αντί του Αναδόχου, οι κοινοποιήσεις των εγγράφων της υπηρεσίας.

Ο Ανάδοχος μπορεί να αντικαταστήσει τον αντίκλητό του, μέχρι όμως την υποβολή της σχετικής δήλωσης με την οποία αντικαθίσταται και του εγγράφου του νέου αντικλήτου περί αποδοχής του διορισμού του, οι κοινοποιήσεις νομίμως γίνονται στον προηγούμενο αντίκλητο.

Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία δικαιούται να απαιτήσει από τον Ανάδοχο την αντικατάσταση του αντικλήτου, αν ο τελευταίος δεν παραλαμβάνει τα έγγραφα που απευθύνονται προς τον Ανάδοχο.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφωθεί αμέσως στην απαίτηση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

2. Ο Ανάδοχος, πριν από την έναρξη των εργασιών της Σύμβασης, είναι υποχρεωμένος με δαπάνες του να εγκαταστήσει στο εργοτάξιο κατάλληλα στελεχωμένο Γραφείο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Εταιρείας που εξειδικεύονται στους Ειδικούς Όρους, το οποίο θα διατηρήσει καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης του Έργου και τουλάχιστον μέχρι την Προσωρινή Παραλαβή του. Επίσης είναι δυνατόν να ζητηθεί η εγκατάσταση Γραφείου από τον Ανάδοχο και σε άλλες θέσεις, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στους Ειδικούς Όρους.
3. Του Γραφείου στο Εργοτάξιο θα προΐσταται Μηχανικός με επαρκή πείρα σε έργα παρόμοια με αυτό της Σύμβασης όπως, τυχόν, εξειδικεύεται στους Ειδικούς Όρους, ο οποίος θα ονομάζεται "Επιβλέπων Μηχανικός του Αναδόχου" και θα είναι ο μόνος και αποκλειστικά, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, υπεύθυνος των οποιωνδήποτε εργασιών που θα εκτελεστούν από τον Ανάδοχο στο πλαίσιο της Σύμβασης.

Ο Επιβλέπων Μηχανικός έχει όλες τις κατά Νόμο ποινικές ή άλλες ευθύνες και είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται πλήρως με τη Νομοθεσία, να βρίσκεται στο Εργοτάξιο και να παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας.

4. Ο "Επιβλέπων Μηχανικός" είναι συνυπεύθυνος με τον Ανάδοχο για την άρτια από τεχνικής άποψης εκτέλεση των έργων, για την καταλληλότητα των χρησιμοποιούμενων εγκαταστάσεων, υλικών, πάσης φύσης εξοπλισμού, εφοδίων καθώς επίσης για τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων και όσων αναφέρονται στο Νόμο 1568/85 "περί υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας", στο Νόμο 3850/2010 "Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων", την Οδηγία 92/57 Ε.Ο.Κ. και το Π.Δ. 305/96, για την αποφυγή ατυχήματος θανατηφόρου ή όχι, για το οποίο σε περίπτωση που τυχόν συμβεί στο προσωπικό του Αναδόχου, της Εταιρείας ή και σε τρίτα πρόσωπα κατά την εκτέλεση των έργων της παρούσας Σύμβασης, την ευθύνη θα έχει ο Ανάδοχος και ο "Επιβλέπων Μηχανικός" του.
5. Ο "Επιβλέπων Μηχανικός" είναι, με βάση την παρούσα Σύμβαση, εξουσιοδοτημένος, να ενεργεί ως Αντιπρόσωπος του Αναδόχου στην τοποθεσία του έργου σε σχέση με όλα τα θέματα που αναφέρονται στην εκτέλεσή τους περιλαμβανομένης και της εκπροσώπησης του Αναδόχου κατά την προσωρινή και οριστική παραλαβή των Έργων.

Επίσης θα είναι πλήρως εξουσιοδοτημένος να ενεργεί ως τεχνικός εκπρόσωπος του Αναδόχου στις σχέσεις του με την Εταιρεία και να υπογράφει εκ μέρους του Αναδόχου όλα τα σχετικά με την εκτέλεση των εργασιών έγγραφα.

6. Ο "Επιβλέπων Μηχανικός" υποχρεούται να βρίσκεται στην περιοχή που εκτελούνται τα έργα της Σύμβασης όλες τις ημέρες και ώρες που εκτελείται εργασία.
7. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ανακοινώνει στις κατά νόμο Αστυνομικές και λοιπές Αρχές το ονοματεπώνυμο και τα λοιπά κατά Νόμο στοιχεία του παραπάνω Επιβλέποντα Μηχανικού του.
8. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του "Επιβλέποντα Μηχανικού" τις αρμοδιότητες, ευθύνες και υποχρεώσεις του αναλαμβάνει Αναπληρωτής Μηχανικός. Ο "Αναπληρωτής Επιβλέπων Μηχανικός" πρέπει να έχει τα ίδια προσόντα και θα υπόκειται επίσης στην έγκριση της Εταιρείας όπως και ο "Επιβλέπων Μηχανικός του Αναδόχου".
Ο "Αναπληρωτής" αναλαμβάνει μόνο στο χρονικό διάστημα που κωλύεται ή απουσιάζει ο "Επιβλέπων Μηχανικός" υπό την προϋπόθεση, ότι θα ειδοποιείται έγκαιρα η Εταιρεία με ευθύνη του Αναδόχου ή και του "Επιβλέποντα Μηχανικού" του. Η ειδοποίηση θα συνοδεύεται από Δήλωση

του "Αναπληρωτή", ότι αναλαμβάνει τις ευθύνες του "Επιβλέποντα Μηχανικού", όπως προβλέπονται στη Σύμβαση.

9. Κατά την υπογραφή της Σύμβασης πρέπει να γίνει ο ορισμός του "Επιβλέποντα Μηχανικού" του Αναδόχου με κατάθεση στην αρμόδια Διεύθυνση της Εταιρείας κοινής υπεύθυνης δήλωσης (σύμφωνα με το Υπόδειγμα της Υπηρεσίας) με την οποία θα δηλώνεται, ότι ο μεν Ανάδοχος αναθέτει ο δε "Επιβλέπων Μηχανικός" αναλαμβάνει τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις της επίβλεψης των εργασιών, που απορρέουν από το Άρθρο αυτό και γενικά από τα τεύχη της Σύμβασης αυτής.

Συγχρόνως θα υποβάλλεται πρόσφατο (ημερομηνίας έκδοσης το πολύ πριν τρεις (3) μήνες) πιστοποιητικό Ποινικού Μητρώου του "Επιβλέποντα Μηχανικού", καθώς και νόμιμα επικυρωμένα αντίγραφα του πτυχίου του και της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος που κατέχει.

Αν ο Ανάδοχος του Έργου είναι Ατομική Επιχείρηση, μπορεί "Επιβλέπων Μηχανικός" να είναι ο ίδιος, εφόσον έχει τα προσόντα που περιγράφονται παραπάνω.

10. Για να εξασφαλιστεί η έγκριση από την Εταιρεία του υπόψη Μηχανικού, ο Ανάδοχος πρέπει να αναφέρει στη γραπτή γνωστοποίησή του προς την Εταιρεία όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που αφορούν τα προσόντα και την πείρα του προτεινόμενου Μηχανικού, όπως αυτά αναφέρονται στους Ειδικούς Όρους.

Η Εταιρεία μπορεί ν' αρνηθεί να εγκρίνει τον προτεινόμενο από τον Ανάδοχο Επιβλέποντα Μηχανικό, εάν κατά τη γνώμη της αυτός δεν έχει τ' ανάλογα προσόντα και την απαιτούμενη πείρα ή αν θεωρείται για οποιοδήποτε λόγο ακατάλληλος ν' αναλάβει τη θέση αυτή.

11. Η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να ζητήσει εγγράφως την αντικατάσταση του Επιβλέποντα Μηχανικού αναφέροντας και τους λόγους της αιτουμένης αντικατάστασης, ο δε Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται προς την απαίτηση αυτή της Εταιρείας μέσα σε εύλογο χρόνο από την έγγραφη ειδοποίησή του.

Ο Ανάδοχος έχει το δικαίωμα αντικατάστασης του Επιβλέποντα Μηχανικού του με άλλο Μηχανικό οποτεδήποτε, υπό την προϋπόθεση ότι η αντικατάσταση αυτή θα γίνεται πριν την αποχώρηση του προηγούμενου Επιβλέποντα Μηχανικού.

Η αντικατάσταση του "Επιβλέποντα Μηχανικού" του Αναδόχου γίνεται με έγκριση της Προϊσταμένης Υπηρεσίας. Για την αποδοχή της αντικατάστασης κατατίθεται στην Προϊσταμένη Υπηρεσία, το σύνολο των εγγράφων των παραπάνω παρ. 9 και 10.

12. Η αμοιβή του Επιβλέποντα Μηχανικού, καθώς και κάθε άλλη γενικά απαίτησή του για την επίβλεψη του Έργου, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον Ανάδοχο.

Ρητά καθορίζεται ότι ο Ανάδοχος ευθύνεται έναντι της Εταιρείας απεριόριστα και σε ολόκληρο για τις πράξεις και παραλείψεις του Επιβλέποντα Μηχανικού του και είναι υποχρεωμένος να αποκαθιστά αμέσως κάθε θετική ζημιά, που προκαλείται εξαιτίας του σε βάρος της Εταιρείας ή παντός τρίτου.

13. Με την εγκατάσταση του Γραφείου του στο Εργοτάξιο, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ανακοινώνει εγγράφως στην Εταιρεία τα ονόματα των μελών του προσωπικού του εργοταξίου του, τα οποία είναι εξουσιοδοτημένα να παραλαμβάνουν αντ' αυτού τις οδηγίες και εντολές της Εταιρείας.

14. Οποιοιδήποτε άλλοι συνεργαζόμενοι με τον Ανάδοχο, όπως Υπεργολάβοι, κ.λπ., σε όλες τις κατά τη Σύμβαση τυχόν σχέσεις τους με την Εταιρεία θα εκπροσωπούνται αποκλειστικά και μόνο από τον Ανάδοχο, ο οποίος υποχρεούται να περιλάβει σε όλες τις Συμβάσεις Υπεργολαβίας τον όρο αυτό. Κατά συνέπεια οι εντολές, οδηγίες, και γνωστοποιήσεις, όλα τα έγγραφα και όλη η αλληλογραφία θα περιορίζονται μεταξύ της Εταιρείας και του Αναδόχου.

Άρθρο 8

Σχέσεις με άλλους Αναδόχους

1. Ο Ανάδοχος πρέπει να έχει πάντα υπόψη του ότι, στην περιοχή του Έργου ή σε γειτονικούς με αυτό χώρους, μπορεί να εκτελούνται εργασίες από την Εταιρεία ή άλλους Αναδόχους της ή Αναδόχους άλλων φορέων, που έχουν σχέση με τις εργασίες που εκτελεί ο ίδιος.
2. Ο Ανάδοχος οφείλει να ρυθμίζει την εκτέλεση των εργασιών του κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην εμποδίζονται από την εκτέλεσή τους οι άλλες εργασίες, να συνεργάζεται αρμονικά με την Εταιρεία, τους εντολοδόχους της ή τους άλλους Αναδόχους, να τους παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια και συνδρομή και να συμμορφώνεται με όλες τις σχετικές οδηγίες ή κατευθύνσεις της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
3. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, ενδεχόμενες συμφωνίες του Αναδόχου με τους άλλους Αναδόχους πρέπει προηγουμένως να τυγχάνουν της εγκρίσεως της Εταιρείας, η οποία διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει τις συμφωνίες αυτές, στην περίπτωση που αντίκεινται στη Σύμβαση ή εμποδίζουν την έγκαιρη και άρτια κατασκευή του Έργου.
4. Κάθε διαφωνία ή κάθε διαφορά μεταξύ του Αναδόχου και των άλλων Αναδόχων θα διευθετείται, με τη μεσολάβηση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, με σκοπό την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών.
Ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και, σε περίπτωση που διαφωνεί, μπορεί να ασκήσει κάθε νόμιμο δικαίωμά του, χωρίς η άσκηση αυτή να αναστείλει την εκτέλεση του Έργου.
5. Ο Ανάδοχος ευθύνεται αλληλέγγυα και σε ολόκληρο έναντι της Εταιρείας, σε περίπτωση ζημιών σε τρίτους που θα προκληθούν από αυτόν χωριστά ή μαζί με άλλους Αναδόχους και Υπεργολάβους.

Άρθρο 9

Υποκατάσταση Αναδόχου

1. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να υποκαταστήσει τον εαυτό του με οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο, είτε φυσικό είτε νομικό, στην εκτέλεση της Σύμβασης, ή οποιουδήποτε μέρους της (εκχώρησης του Έργου), χωρίς προηγούμενη έγγραφη έγκριση της Εταιρείας, η οποία αποφασίζει μετά από αίτημα του Αναδόχου.

Αν διαπιστωθεί ότι έχει γίνει υποκατάσταση του Αναδόχου χωρίς έγκριση της Εταιρείας, ο Ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος.

Δεν θεωρείται υποκατάσταση η εκ μέρους του Αναδόχου υπεργολαβική ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών του έργου.

Εξαιρετικά, γίνεται δεκτή η περίπτωση καθολικής ή μερικής διαδοχής του αρχικού Αναδόχου, λόγω εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένης της εξαγοράς, της απορρόφησης, της συγχώνευσης, των περιπτώσεων των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 10 του παρόντος, ή καταστάσεων αφερεγγυότητας, ιδίως στο πλαίσιο προπρωχευτικών ή πτωχευτικών διαδικασιών από άλλον οικονομικό φορέα, υπό τον όρο ότι ο υποκαταστάτης θα αναλάβει όλα τα από τη Σύμβαση δικαιώματα και όλες τις από αυτή υποχρεώσεις του Αναδόχου έναντι της Εταιρείας, μετά από έγγραφη ειδοποίηση προς την Εταιρεία και απόδειξη του γεγονότος (εκ του νόμου ολική υποκατάσταση).

2. Η έγκριση της υποκατάστασης θα δίδεται υπό τον όρο ότι ο υποκαταστάτης πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που καθορίστηκαν αρχικά και ότι η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης.

Στην περίπτωση υποκατάστασης θα υπογραφεί, από μέρους όλων των ενδιαφερομένων, Συμπλήρωμα της Σύμβασης.

Οι εγγυήσεις επ' ονόματι του αρχικού Αναδόχου, ή το μέρος τους που ορίζεται με την εγκριτική απόφαση, αποδίδονται, αφού προηγουμένως κατατεθούν νέες ισόποσες εγγυήσεις από τον νέο Ανάδοχο.

Μετά την κατάθεση αυτή επέρχεται η, τυχόν, απαλλαγή του αρχικού Αναδόχου από την ευθύνη του.

3. Σε περίπτωση Αναδόχου κοινοπραξίας που την υποκατάσταση ζητεί μέλος της, απαιτείται η συναίνεση όλων των μελών της κοινοπραξίας.
4. Σε κάθε περίπτωση υποκατάστασης ο αρχικός Ανάδοχος ευθύνεται μαζί με τον υποκαταστάτη σε ολόκληρον προς την Εταιρεία, το προσωπικό του έργου και οποιονδήποτε τρίτο και αμφότεροι παραιτούνται ανεπιφύλακτα του δικαιώματος της διζήσεως.
Η παραίτηση αυτή, αναφορικά με τον Υποκαταστάτη, πρέπει επίσης να αναφέρεται στη Σύμβαση υποκατάστασης που συνάπτει ο Ανάδοχος. Επίσης, στην εν λόγω Σύμβαση του Υποκαταστάτη με τον Ανάδοχο, πρέπει να αναφέρεται ότι ο Υποκαταστάτης, κατά την εκτέλεση της Σύμβασης, θα ευθύνεται πλήρως και από κοινού, αδιαίρετα και σε ολόκληρον μαζί με τον Ανάδοχο, έναντι της Εταιρείας για το αντικείμενο της αντίστοιχης υποκατάστασης.
5. Για όλως εξαιρετικούς λόγους και εάν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του Έργου και ο Ανάδοχος βρίσκεται σε προφανή αδυναμία να περατώσει το Έργο, είναι δυνατόν η Εταιρεία κατά την απόλυτη κρίση της να εγκρίνει την ολική υποκατάσταση με απαλλαγή του αρχικού Αναδόχου από τη συμβατική ευθύνη έναντι αυτής και να καθορίσει τους όρους τέτοιας υποκατάστασης.

Για να εγκριθεί η υποκατάσταση με απαλλαγή από την ευθύνη του Αρχικού Αναδόχου, στην αίτηση του Αναδόχου προσδιορίζεται το τμήμα της εργολαβίας, για το οποίο ζητείται η υποκατάσταση με απαλλαγή από την ευθύνη και η πιστοποίηση μετά την οποία όλες οι πληρωμές θα διενεργούνται απευθείας στον νέο Ανάδοχο.

Μαζί με την αίτηση υποβάλλεται και δήλωση του νέου Αναδόχου ότι αποδέχεται το περιεχόμενο της αίτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου. Με την απόφαση έγκρισης της υποκατάστασης με απαλλαγή καθορίζεται το τμήμα της εργολαβίας για το οποίο ισχύει η υποκατάσταση, αν η υποκατάσταση δεν γίνεται για το σύνολο του έργου, η πιστοποίηση, μετά την οποία οι πληρωμές θα διενεργούνται στον νέο Ανάδοχο, οι εγγυήσεις του νέου Αναδόχου και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.

Επίσης ο Υποκαταστάτης αναλαμβάνει και τις υποχρεώσεις του αρχικού Αναδόχου προς το προσωπικό που εργάσθηκε στο έργο τους τελευταίους τρεις (3) μήνες πριν από την υποκατάσταση.

Άρθρο 10

Πτώχευση - Θάνατος Αναδόχου

1. Αν ο Ανάδοχος πτωχεύσει, η σύμβαση διαλύεται αυτοδίκαια.
2. Περίπτωση πτώχευσης μέλους/μελών κοινοπραξίας εταιρειών.

Σε περίπτωση πτώχευσης ενός ή μερικών από τα μέλη της κοινοπραξίας εταιρειών εφαρμόζονται τα παρακάτω :

Αν τα μέλη της κοινοπραξίας εταιρειών είναι δύο και πτωχεύσει το ένα, η κοινοπραξία θεωρείται διαλυμένη για την Εταιρεία και η εργολαβία συνεχίζεται υποχρεωτικά για το σύνολο του έργου από το άλλο μέλος μόνο, το οποίο αναλαμβάνει έναντι της Εταιρείας όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πτώχευσε και που απορρέουν από την εργολαβική σύμβαση.

Αν τα μέλη της κοινοπραξίας είναι περισσότερα από δύο, η κοινοπραξία συνεχίζεται έναντι της Εταιρείας από τα λοιπά μέλη. Απαιτήσεις ή υποχρεώσεις του μέλους ή της κοινοπραξίας που συνεχίζει το έργο έναντι του μέλους που πτώχευσε κρίνονται κατά τις διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου.

Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται ανάλογα και σε περίπτωση πτώχευσης δύο ή περισσότερων μελών της κοινοπραξίας. Αν κηρυχθούν σε πτώχευση δύο ή περισσότερα από τα μέλη της κοινοπραξίας και από την αιτία αυτή εκτίθεται σε κίνδυνο η προσήκουσα εκτέλεση της εργολαβικής σύμβασης, η Εταιρεία μπορεί κατά την κρίση της να διαλύσει τη σύμβαση, αζημίως γι' αυτή.

3. Περίπτωση θανάτου Αναδόχου (Ατομική Επιχείρηση)

Αν ο Ανάδοχος είναι ατομική επιχείρηση και αποβιώσει αυτός που την ασκεί, η σύμβαση διαλύεται αυτοδικαία, εκτός αν εγκριθεί από την Εταιρεία η αποπεράτωση των εργασιών από τους κληρονόμους, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή αναλαμβάνουν όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του Αναδόχου.

Η έγκριση γίνεται ύστερα από αίτηση των κληρονόμων που πρέπει να υποβληθεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από το θάνατο του Αναδόχου.

4. Περίπτωση θανάτου μέλους κοινοπραξίας

Σε περίπτωση θανάτου ενός ή περισσότερων φυσικών προσώπων που μετείχαν στην κοινοπραξία με τις ατομικές τους επιχειρήσεις, εφαρμόζονται τα παρακάτω.

Αν μέλη της κοινοπραξίας ήταν δύο φυσικά πρόσωπα που μετείχαν σε αυτήν με τις ατομικές τους επιχειρήσεις και πεθάνει ο ένας, η κοινοπραξία θεωρείται διαλυμένη για την Εταιρεία και η εργολαβία συνεχίζεται για το σύνολο του έργου υποχρεωτικά από το άλλο μέλος που αναλαμβάνει απέναντι στην Εταιρεία όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτού που πέθανε.

Οι σχέσεις που προκύπτουν από την εργολαβία μεταξύ των κληρονόμων του θανόντα και του άλλου μέλους της κοινοπραξίας ρυθμίζονται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Αν τα μέλη της κοινοπραξίας είναι περισσότερα από δύο, η κοινοπραξία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών που αναλαμβάνουν απέναντι στην Εταιρεία όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του θανόντος, που προκύπτουν από την εργολαβική σύμβαση, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων.

Άρθρο 11

Υπεργολαβίες

1. Ως Υπεργολάβοι του Αναδόχου νοούνται αυτοί οι οποίοι έχουν αναλάβει από τον Ανάδοχο εγγράφως :
  - α. εκτέλεση προμήθειας εξοπλισμού και υλικών με δήλωση συνεργασίας (προαιρετικά) ή
  - β. εκτέλεση υπηρεσιών με δήλωση συνεργασίας (προαιρετικά) ή
  - γ. την κατασκευή ή την εγκατάσταση τμήματος του Έργου, με Σύμβαση Υπεργολαβίας, η οποία τυγχάνει της έγκρισης της Εταιρείας.
2. Η Εταιρεία έχει ζητήσει από τον Ανάδοχο να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει.

Σε κάθε περίπτωση μετά την ανάθεση της σύμβασης και το αργότερο κατά την έναρξη της εκτέλεσης της σύμβασης ο Ανάδοχος οφείλει να αναφέρει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στο έργο, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Ο Ανάδοχος οφείλει να γνωστοποιεί στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία κάθε αλλαγή των ως άνω πληροφοριών κατά τη διάρκεια της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο τον οποίο ο Ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στα εν λόγω έργα.

Τα παραπάνω ισχύουν και για τους υπεργολάβους των υπεργολάβων του κύριου Ανάδοχου και ούτω καθ' εξής στην αλυσίδα υπεργολαβίας.

3. Σε περίπτωση έγκρισης από την Εταιρεία της εκτέλεσης μέρους του Έργου με Υπεργολάβους, ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τις ευθύνες και υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη Σύμβαση, αλλά θα παραμένει απευθείας και εξ ολοκλήρου υπεύθυνος για όλες τις πράξεις ή παραλείψεις των Υπεργολάβων ή του προσωπικού τους, ωσάν αυτές οι πράξεις ή παραλείψεις να οφείλοντο στον ίδιο τον Ανάδοχο.
  4. Ο Ανάδοχος είναι ελεύθερος να διαλέξει τους Υπεργολάβους του με δική του ευθύνη και με τις εξής προϋποθέσεις:
    - α. Οι υποψήφιοι Υπεργολάβοι θα είναι έμπειροι και αξιόπιστοι Οίκοι.
    - β. Η επιλογή κάποιου Υπεργολάβου για τμήματα του Έργου θα υπόκειται στην έγκριση της Εταιρείας. Τα τμήματα του Έργου, για τα οποία η Εταιρεία θα ζητήσει την έγκριση των Υπεργολάβων, καθώς και τα απαραίτητα δικαιολογητικά των αναφέρονται στη Διακήρυξη.
    - γ. Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος επιθυμεί να αντικαταστήσει ή να συμπληρώσει κάποιον εγκεκριμένο Υπεργολάβο του, θα μπορεί να το κάνει μόνο με τη συγκατάθεση της Εταιρείας.
  5. Η παραπάνω διαδικασία δεν είναι απαραίτητη σε περίπτωση που οι Υπεργολάβοι αναφέρονται στη Σύμβαση, οπότε τα παραπάνω στοιχεία έχουν ήδη υποβληθεί και εγκριθεί από την Εταιρεία. Σε περίπτωση πάντως που ο Ανάδοχος θέλει να αντικαταστήσει κάποιον από τους Υπεργολάβους αυτούς, θα πρέπει να ζητήσει την έγκριση της Εταιρείας, σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο 4. Ο Ανάδοχος οφείλει να αντικαταστήσει όποιον από τους Υπεργολάβους, του υποδείξει η Εταιρεία σε περίπτωση πλημμελούς συμμόρφωσης των, από τη Σύμβαση, υποχρεώσεών του.
  6. Κάθε παραγγελία υλικού ή εξοπλισμού, όπως αυτά προσδιορίζονται στους Ειδικούς Όρους, που τυχόν θα δοθεί από τον Ανάδοχο στους εγκεκριμένους από την Εταιρεία Υπεργολάβους και που αφορά σε τμήματα του Έργου, που αφορούν στην κατασκευή ή σε εγκατάσταση Εξοπλισμού ή υλικού, πρέπει να αποστέλλεται και στην Εταιρεία, ταυτόχρονα με την έκδοσή της, σε ένα (1) αντίγραφο, χωρίς τιμές, στη γλώσσα έκδοσής της.

Στα αντίγραφα κάθε τέτοιας παραγγελίας πρέπει να φαίνονται:

    - α. Η ημερομηνία της παραγγελίας
    - β. Ο αριθμός της παραγγελίας
    - γ. Το όνομα του κατασκευαστή
    - δ. Πλήρης περιγραφή του εξοπλισμού ή υλικού
    - ε. Η χώρα προέλευσης
    - στ. Η κατ' εκτίμηση ημερομηνία αποστολής
- Με αίτημα της Εταιρείας, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει παρόμοια αντίτυπα παραγγελιών και για μη κύρια τμήματα του Εξοπλισμού. Επίσης ο Ανάδοχος, κατόπιν αίτησης της Εταιρείας, θα μεταφράζει, με δαπάνες του, στην Ελληνική γλώσσα οποιαδήποτε τμήματα παραγγελιών που θα κρίνει αναγκαία η Εταιρεία.
7. Ο Ανάδοχος ή οι Υπεργολάβοι του, υπογράφουν όλες τις παραγγελίες που αφορούν στον Εξοπλισμό και απευθύνονται προς τους Υπεργολάβους τους, οι οποίοι και τις εκτελούν στο όνομα και για λογαριασμό του Αναδόχου ή του Υπεργολάβου.

Σε όλες αυτές τις παραγγελίες πρέπει να αναφέρεται ότι το αντικείμενό τους αφορά στο υπό εκτέλεση Έργο της Εταιρείας.

Άρθρο 12

Εκχώρηση

1. Απαγορεύεται, είναι άκυρη και χωρίς νομικό αποτέλεσμα για την Εταιρεία, η μεταβίβαση ή η εκχώρηση, από τον Ανάδοχο σε οποιοδήποτε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οποιασδήποτε απαίτησης ή δικαιώματος ή αγωγής που μπορεί να έχει κατά της Εταιρείας και προκύπτει από τη Σύμβαση ή σε σχέση με αυτή, εάν γίνει χωρίς προηγούμενη έγγραφη έγκριση της Εταιρείας, με την οποία καθορίζονται η έκταση και οι προϋποθέσεις της εκχώρησης.
2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στον Ανάδοχο η δυνατότητα Προεξόφλησης από Τράπεζα των εγκεκριμένων και Τιμολογημένων απαιτήσεών του από την Εταιρεία (Πιστοποιήσεων), με έγκριση της Προϊσταμένης Υπηρεσίας, η οποία καθορίζει την έκταση και τις προϋποθέσεις της εκχώρησης, σύμφωνα με τα παρακάτω:
  - 2.1. Η έγκριση θα χορηγείται κατόπιν έγγραφης αίτησης του Αναδόχου και θα αφορά μόνο σε συγκεκριμένο λογαριασμό (πιστοποίηση) και σε τιμολόγιο, εγκεκριμένα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 47 του παρόντος.
  - 2.2. Η έκταση και οι προϋποθέσεις της εκχώρησης θα καθορίζονται στην έγκριση, η οποία θα κοινοποιείται απαραίτητα στην Τράπεζα, αφού προηγουμένως αφαιρεθεί κάθε γνωστή, έως την ημέρα της έγκρισης απαίτηση της Εταιρείας, καθώς και υπό την αίρεση να αφαιρεθεί πριν την εξόφλησή του κάθε απαίτηση της Εταιρείας από:
    - α. Οποιοδήποτε λόγο ή αιτία και εάν προέρχεται.
    - β. Κάθε οφειλή του Αναδόχου προς οποιοδήποτε τρίτο, ο οποίος θα είχε δικαίωμα να την εισπράξει από την Εταιρεία.
    - γ. Κάθε οφειλή του Αναδόχου προς το Δημόσιο ή ασφαλιστικούς οργανισμούς, που θα προκύπτει από το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας ή από οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, του οποίου η προσκόμιση είναι απαραίτητη, σύμφωνα με τη Σύμβαση και το Νόμο, για την πληρωμή οιασδήποτε ποσού, καθώς και από επιβληθείσα κατάσχεση του Δημοσίου εναντίον του Αναδόχου στα χέρια του ΔΕΔΔΗΕ ως τρίτου.
    - δ. Κάθε οφειλή του Αναδόχου προς το προσωπικό που είχαν απασχοληθεί στο έργο, η οποία έχει αναγγελθεί στην Εταιρεία σύμφωνα με το άρθρο 702 του Α.Κ.
3. Επίσης, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η έγκριση, αρχικής ή κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εκχώρησης, εν όλω ή εν μέρει, του ανεκτέλεστου εργολαβικού ανταλλάγματος (συμβατικού τιμήματος), σε αναγνωρισμένες τράπεζες. Η έγκριση αυτή δίδεται από την Προϊσταμένη Υπηρεσία, εάν προβλέπεται στους Ειδικούς Όρους και σύμφωνα με τους όρους και την έκταση που προβλέπεται σε αυτούς και υπό την αίρεση να αφαιρείται πριν την εξόφλησή κάθε συγκεκριμένου λογαριασμού (πιστοποίηση) και τιμολογίου κάθε απαίτηση της Εταιρείας, για τους λόγους που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 2.

Άρθρο 13

Γνώση των τοπικών συνθηκών

1. Ο Ανάδοχος βεβαιώνει ότι έχει επισκεφθεί την περιοχή του Έργου και έχει προβεί σε επιτόπια εξέταση της τοποθεσίας του, των γειτονικών χώρων, της ύπαρξης τυχόν δουλείας διέλευσης και ότι ενημερώθηκε για τις απαιτούμενες βοηθητικές εγκαταστάσεις, τον τύπο εξοπλισμού, τη θέση και καταλληλότητα των υλικών κατασκευής, τα μέσα προσπέλασης στην τοποθεσία του Έργου, τις τοπικές εργασιακές συνθήκες και όλες τις άλλες τοπικές συνθήκες που μπορούν να επιδράσουν με οποιοδήποτε τρόπο στην εκτέλεση των εργασιών ή στο κόστος τους.

2. Ο Ανάδοχος βεβαιώνει επίσης ότι οι συμβατικές τιμές είναι αποτέλεσμα δικών του υπολογισμών και βασίζονται στη δική του γνώση και εκτίμηση των συνθηκών και κινδύνων που υπάρχουν και όχι σ' οποιαδήποτε περιγραφή ή δήλωση της Εταιρείας . Σε περίπτωση που η μελέτη του Έργου εκπονείται από τον Ανάδοχο, αυτός εγγυάται επιπλέον για τα τεχνικά χαρακτηριστικά του Έργου.
3. Στοιχεία σχετικά με τις συνθήκες υπεδάφους, υδρολογικά στοιχεία ή άλλες παρατηρήσεις, που ενδεχομένως έχει η Εταιρεία, θα βρίσκονται στη διάθεση του Αναδόχου για ενημέρωσή του και μόνο, πλην όμως δεν υπάρχει καμία ρητή ή υπονοουμένη εγγύηση της Εταιρείας για οποιαδήποτε ερμηνεία τους. Ο Ανάδοχος δηλώνει ότι αποδέχεται τα παραπάνω και ότι σχημάτισε δική του γνώμη, με επιτόπια επιθεώρηση της περιοχής και με άλλες έρευνες που θεώρησε αναγκαίες και ότι έδωσε δική του ερμηνεία στα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη του και αναλαμβάνει ρητά και ανεπιφύλακτα τη σχετική ευθύνη και τον κίνδυνο.
4. Σε καμία περίπτωση ο Ανάδοχος δε δικαιούται αποζημίωσης ή πρόσθετης αμοιβής για λόγους, που αφορούν στις συνθήκες εκτέλεσης του Έργου, πλην των ρητά αναφερομένων στη Σύμβαση.

Εφόσον κατά την εκτέλεση του Έργου αποδειχθεί ότι οι πραγματικές συνθήκες αποκλίνουν ουσιαστικά εκείνων που προκύπτουν από τα χορηγηθέντα από την Εταιρεία στοιχεία, ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει αμελλητί προς την Εταιρεία τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία. Οποιαδήποτε σχετική με το ζήτημα αυτό απαίτηση του Αναδόχου προϋποθέτει εν τούτοις την εκ του λόγου αυτού ύπαρξη σημαντικής διατάραξης της ισορροπίας μεταξύ παροχής και αντιπαροχής της Σύμβασης.

Άρθρο 14

Εξασφάλιση χώρων

1. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, επιπλέον των χώρων και γηπέδων που τυχόν διέθεσε η Εταιρεία, να εξασφαλίσει με δαπάνες του τους χώρους και τα γήπεδα που θα χρειαστεί για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, οι οποίες απορρέουν από τη Σύμβαση, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους.
2. Η Εταιρεία δε θα επιβαρυνθεί σε καμία περίπτωση με οποιαδήποτε δαπάνη, ούτε θα θεωρηθεί υπεύθυνη, σχετικά με τις ενέργειες του Αναδόχου για την εξασφάλιση χώρων ή γηπέδων, εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους.

Άρθρο 15

Αρχαιότητες και αντικείμενα αξίας

1. Όλα τα απολιθώματα, λείψανα, νομίσματα, αντικείμενα αξίας ή αρχαιότητες, κτίσματα και λοιπά κάθε φύσεως πολύτιμα αντικείμενα, γεωλογικού ή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, που τυχόν ανευρεθούν κατά την εκτέλεση των εργασιών στο Εργοτάξιο, θεωρούνται ως ανήκοντα αποκλειστικά στην Εταιρεία ή στο Ελληνικό Δημόσιο.
2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ειδοποιεί αμέσως τις αρμόδιες Αρχές και την Εταιρεία για την αποκάλυψη ή ανεύρεση τέτοιων αντικειμένων και, μέχρι τη λήψη σχετικών οδηγιών της Εταιρείας ή των αρμοδίων Αρχών, πρέπει να μεριμνά για τη διαφύλαξη των ανωτέρω αντικειμένων και να προβαίνει, εφόσον παρίσταται ανάγκη, στην αναστολή των εργασιών για την πρόληψη ζημιών στα εν λόγω αντικείμενα.

3. Ο Ανάδοχος δε δικαιούται καμιάς άλλης αποζημίωσης ή αμοιβής για την αποκάλυψη και διατήρηση των εν λόγω αντικειμένων, πέραν αυτής που προβλέπεται από την Ελληνική Νομοθεσία.
4. Σε περίπτωση καθυστέρησης εκτέλεσης των εργασιών, λόγω αποκάλυψης τέτοιων αντικειμένων, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 52 του παρόντος, περί Ανωτέρας Βίας.
Σε περίπτωση εύρεσης αρχαιοτήτων στις εγκαταστάσεις, η οποία θα επιφέρει μερική ή ολική διακοπή εργασιών, τα συμβαλλόμενα μέρη θα συμφωνήσουν για τον εύλογο επιμερισμό των αποδεδειγμένων δαπανών, εξαιτίας της παραπάνω διακοπής εργασιών, για το διάστημα μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από το χρονικό σημείο που έλαβε χώρα η μερική ή η ολική διακοπή.

Άρθρο 16

Βοηθητικά έργα - Προστασία δρόμων, γεφυρών

1. Όλα τα βοηθητικά έργα (όπως δρόμοι προσπέλασης στο εργοτάξιο, βοηθητικές διευρύνσεις σηράγγων, βοηθητικές σήραγγες ή φρεάτια προσπέλασης, οδηγοί σήραγγες ή φρεάτια για τη διευκόλυνση του Αναδόχου, περιλαμβανομένων όλων των μέτρων υποστήριξης ή οποιασδήποτε άλλης παρεμφερούς εργασίας, εργοταξιακές εγκαταστάσεις, τάφροι αποστράγγισης, εγκαταστάσεις για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, εγκαταστάσεις ύδρευσης και τηλεπικοινωνιών κ.λπ.) θα γίνονται με δαπάνες του Αναδόχου, αλλά θα πρέπει σε κάθε περίπτωση
2. οι σχετικές μελέτες, τα σχέδια και οι μέθοδοι κατασκευής τους να εγκρίνονται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία. Η έγκριση αυτή δε μειώνει καθόλου την πλήρη ευθύνη του Αναδόχου για τις εν λόγω εργασίες.
2. Ο Ανάδοχος έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί με δική του ευθύνη τους δρόμους προσπέλασης που ήδη υπάρχουν, ενώ οποιοιδήποτε πρόσθετοι δρόμοι που τυχόν θα απαιτηθούν για την εκτέλεση του Έργου, θα κατασκευαστούν με φροντίδα και με δαπάνες του Αναδόχου.
Η Εταιρεία δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι υφιστάμενοι δρόμοι ή για τη συντήρησή τους ή ακόμη για τυχόν κατασκευές που υπάρχουν πάνω σ' αυτούς και που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο Ανάδοχος για την εκτέλεση του Έργου ή για τη μετακίνησή του προς και από το εργοτάξιο.
Ο Ανάδοχος δε δικαιούται καμία πληρωμή για την κατασκευή των οποιωνδήποτε προσωρινών δρόμων που είναι αναγκαίοι για την εκτέλεση του Έργου, καθώς και για τη βελτίωση, επισκευή ή συντήρηση των δρόμων που ήδη υπάρχουν, καθώς και των κατασκευών που βρίσκονται πάνω σ' αυτούς, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους, στους οποίους αναφέρονται οι όροι και ο τρόπος τυχόν αποζημίωσής του.
Δρόμοι που επηρεάζονται από την εκτέλεση του Έργου θα διατηρούνται ανοικτοί στην κυκλοφορία με δαπάνη του Αναδόχου, διαφορετικά ο Ανάδοχος θα εξασφαλίζει την προσπέλαση προς το εργοτάξιο με κατάλληλους παρακαμπτήριους δρόμους.
Οποιοσδήποτε ζημίες, σε δρόμους προσπέλασης που υπάρχουν ή στις κατασκευές τους, θα επιδιορθώνονται κατά τις υποδείξεις της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας με φροντίδα και δαπάνες του Αναδόχου.
3. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, σε συνεργασία πάντοτε με τις αρμόδιες Αρχές, Οργανισμούς ή τρίτους ή τους ιδιοκτήτες και σύμφωνα με τις οδηγίες τους, να παίρνει με δικές του δαπάνες όλα τα απαραίτητα μέτρα για να μπορεί το κοινό να χρησιμοποιεί ελεύθερα και ανενόχλητα τους δρόμους, τις γέφυρες, τις σιδηροδρομικές γραμμές, τις γραμμές ηλεκτρισμού, τις τηλεγραφικές ή τηλεφωνικές γραμμές κ.λπ.

Ακόμη, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με δικές του δαπάνες, να προσλαμβάνει και διατηρεί όλους τους απαραίτητους φύλακες, να προμηθεύεται και να συντηρεί όλα τα απαιτούμενα σήματα, πινακίδες και προσωρινές κατασκευές και γενικά να προβαίνει σε κάθε απαραίτητη επισκευή, αντικατάσταση ή άλλη ενέργεια για να εξασφαλιστεί η παραπάνω ελεύθερη χρήση και προστασία, σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμοδίων Αρχών ή Οργανισμών.

4. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω εγκαταστάσεις πάθουν ζημιά, λόγω της εκτέλεσης του Έργου, η ευθύνη για αποζημίωση βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον Ανάδοχο. Η τυχόν συνυπαιτιότητα τρίτων στην πρόκληση ζημιάς στις εγκαταστάσεις και κατασκευές, που αναφέρονται παραπάνω, δεν έχει νομικό αποτέλεσμα ή επίπτωση για την Εταιρεία, δεδομένου ότι ο Ανάδοχος είναι ο μόνος υπεύθυνος έναντι αυτής.
5. Σε Έργα που εκτελούνται μέσα ή έξω από πόλεις και ανεξάρτητα από το ύψος προϋπολογισμού, όταν αυτά προκαλούν σημαντική ενόχληση στην κυκλοφορία των πεζών και των οχημάτων, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τοποθετεί, με δαπάνες του, πινακίδες σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
6. Σε περίπτωση που η μελέτη του Έργου εκπονείται από τον Ανάδοχο, θα πρέπει, κατά τον σχεδιασμό του Εξοπλισμού, να έχει πάντοτε υπόψη του τις υπάρχουσες δυνατότητες για τη μεταφορά του. Οι συνέπειες και κάθε είδους δυσκολίες, που θα προκύψουν κατά τη μεταφορά, αναλαμβάνονται από τον Ανάδοχο.

Άρθρο 17

Προσωπικό του Αναδόχου

1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει, με δική του ευθύνη και δαπάνες, όλο το προσωπικό που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, οι οποίες προκύπτουν από τη Σύμβαση και είναι υπεύθυνος, δυνάμει του Αστικού και Ποινικού Ελληνικού Δικαίου, για όλες τις πράξεις ή και παραλείψεις του εν λόγω προσωπικού, που σχετίζονται με το Έργο.
2. Το προσωπικό που απασχολεί ο Ανάδοχος για την εκτέλεση του Έργου, ασχέτως ειδικότητας, πρέπει να είναι ικανό, αριθμητικά επαρκές, ειδικευμένο και να έχει όλα τα προσόντα και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την Ελληνική Νομοθεσία και τους σχετικούς Κανονισμούς, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη και άρτια αποπεράτωση του Έργου.
3. Ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει στην Εταιρεία, με την εγκατάστασή του στο εργοτάξιο, κατάσταση του προσωπικού που θα απασχολεί (αριθμός, ειδικότητα) καθώς και κάθε πληροφορία που κρίνει απαραίτητη η Εταιρεία για το προσωπικό αυτό. Οφείλει δε να πληροφορεί την Εταιρεία προκαταβολικά για οποιαδήποτε ουσιαστική αμείωση του αριθμού του προσωπικού του, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών και μέχρι την Προσωρινή Παραλαβή.
4. Ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει στην Εταιρεία, σαράντα πέντε (45) ημέρες πριν από την άφιξη αλλοδαπού προσωπικού του στη Ελλάδα, έγγραφα στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται η καταλληλότητα (εκπαίδευση, προσόντα) του προσωπικού αυτού που αποστέλλεται στην Ελλάδα για τις ανάγκες της Σύμβασης, όπως και κάθε άλλο στοιχείο που θεωρείται απαραίτητο για να υποστηριχθεί από την Εταιρεία η έκδοση από τις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές των αναγκαίων αδειών εργασίας, θεωρήσεων διαβατηρίων κ.λπ.
Τυχόν δαπάνες για τα παραπάνω βαρύνουν τον Ανάδοχο.
5. Η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να ζητά, με έγγραφη ειδοποίηση προς τον Ανάδοχο, την απομάκρυνση οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού του (Ελληνα ή αλλοδαπού), το οποίο κρίνεται για οποιοδήποτε βάσιμο λόγο ως ακατάλληλο. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος χωρίς αντιρρήσεις να

απομακρύνει το μέλος αυτό του προσωπικού του με δικές του δαπάνες και δεν μπορεί να το ξαναχρησιμοποιήσει στο Έργο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση της Εταιρείας.

6. Στην περίπτωση που απομακρύνεται από το εργοτάξιο ένα μέλος του προσωπικού του Αναδόχου που εκτελεί εξειδικευμένη εργασία, ο Ανάδοχος δε δύναται να επικαλεσθεί την απομάκρυνση αυτή ως λόγο καθυστέρησης για την εκτέλεση του Έργου ή οποιουδήποτε τμήματός του.
7. Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη, σύμφωνα με τους όρους και τις προβλέψεις που καθορίζονται στο Άρθρο αυτό, για το δικό του προσωπικό και για το προσωπικό των υπεργολάβων του.
8. Ανεξάρτητα από την υποχρέωση του Αναδόχου να διαθέτει όλο το προσωπικό που απαιτείται για τη διεύθυνση της κατασκευής και την κατασκευή του έργου, στους Ειδικούς Όρους μπορεί να ορίζεται κατ' εκτίμηση ο αριθμός τεχνικού προσωπικού κατά ειδικότητα και βαθμίδα εκπαίδευσης, το οποίο πρέπει να διαθέτει κατ' ελάχιστο Ανάδοχος, κατά την εκτέλεση της Σύμβασής του.

Ο αριθμός αυτός προσαρμόζεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έργου, με βάση το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του.

Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία μπορεί πάντα να διατάσσει την ενίσχυση των συνεργείων του Αναδόχου.

9. Ο Ανάδοχος θα είναι πλήρως και αποκλειστικά μόνος υπεύθυνος έναντι της Εταιρείας, για την απαρέγκλιτη τήρηση της ισχύουσας εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας ως προς το απασχολούμενο από αυτόν προσωπικό, καθώς και ως προς το προσωπικό των Υπεργολάβων του, που θα απασχολείται στο πλαίσιο της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων της καταβολής στο προσωπικό τους των νομίμων αποδοχών, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των προβλεπόμενων από την οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας, της τήρησης του νομίμου ωραρίου, της καταβολής των εκ του νόμου προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών του προσωπικού τους, της αυστηρής τήρησης των όρων υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων κ.λπ.
10. Για το σκοπό αυτό, ο Ανάδοχος, υποχρεούται, ιδίως
  - (α) να καταβάλλει το μισθό των εργαζομένων του αποκλειστικά μέσω Τραπεζών και να υποβάλλει τα σχετικά παραστατικά πληρωμής στο αρμόδιο για την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων της Σύμβασης όργανο της Εταιρείας και
  - (β) να προσκομίσει στο αρμόδιο για την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων της Σύμβασης όργανο της Εταιρείας, οποιοδήποτε άλλο έγγραφο του ζητηθεί που είναι πρόσφορο να αποδείξει την τήρηση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως φωτοαντίγραφα των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού του ή/και του προσωπικού του Υπεργολάβου που απασχολείται στα πλαίσια της Σύμβασης και καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, θεωρημένα από το αρμόδιο Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης (ΣΕΠΕ), πίνακες προσωπικού οι οποίοι θα αναρτώνται, κατά το νόμο, στο χώρο εκτέλεσης της Σύμβασης, αντίγραφα των εκκαθαριστικών μισθοδοσίας του προσωπικού του ή/και του προσωπικού του Υπεργολάβου, αντίγραφα ΑΠΔ του ΕΦΚΑ κ.λπ.
11. Ο Ανάδοχος υπέχει τις παραπάνω έναντι της Εταιρείας υποχρεώσεις, τόσο για το προσωπικό που ο ίδιος θα απασχολεί για την εκτέλεση της Σύμβασης, όσο και για το προσωπικό των τυχόν υπεργολάβων του, υποσχόμενος και εγγυώμενος την ορθή τήρησή τους και εκ μέρους των τυχόν υπεργολάβων του.
12. Η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να αποστείλει αντίγραφο της Σύμβασης, καθώς και τα στοιχεία του απασχολούμενου στα πλαίσια της Σύμβασης προσωπικού του Αναδόχου ή/και του Υπεργολάβου, στο κατά τόπον αρμόδιο Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), καθώς και στον ΕΦΚΑ, προκειμένου να ελεγχθεί η απαρέγκλιτη τήρηση της Εργατικής και Ασφαλιστικής νομοθεσίας.

13. Το προσωπικό του Αναδόχου, καθώς και το προσωπικό του Υπεργολάβου, είναι υποχρεωμένο να φορά κατά την εκτέλεση εργασιών στο πλαίσιο της Σύμβασης και καθ' όλη την παραμονή του εντός των εγκαταστάσεων και κτιρίων της Εταιρείας ενιαία και αναγνωρίσιμη ενδυμασία (στολή) με τα διακριτικά της εταιρείας του Αναδόχου ή και του Υπεργολάβου και θα φέρει σε εμφανή θέση κάρτα με τη φωτογραφία και τα στοιχεία του, από τα οποία θα προκύπτει το ονοματεπώνυμο και η ειδικότητά του. Η κάρτα αυτή θα είναι έγκυρη μόνο εφόσον φέρει την υπογραφή του αρμόδιου, για την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων της Σύμβασης, οργάνου της Εταιρείας.

Οι υπόψη ταυτότητες οι οποίες θεωρούνται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία της Εταιρείας για το απαραίτητο χρονικό διάστημα, επιστρέφονται σ' αυτή με τη λήξη της σύμβασης καθώς και σε κάθε μεταβολή του προσωπικού του Αναδόχου.

Προκειμένου να θεωρηθεί κατά τον προαναφερόμενο τρόπο κάρτα για προσωπικό του Αναδόχου ή/και Υπεργολάβου, απαιτείται ο Ανάδοχος να προσκομίσει στο αρμόδιο, για την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων της Σύμβασης, όργανο της Εταιρείας αντίγραφο της συμβάσεως εργασίας που τον συνδέει με το εν λόγω προσωπικό του ή το προσωπικό του Υπεργολάβου ή άλλο έγγραφο του άρθρου 3 του ΠΔ. 156/94, καθώς και αντίγραφο του Ειδικού Βιβλίου Νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού, από το οποίο να αποδεικνύεται η εγγραφή του εν λόγω προσωπικού σε αυτό. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίσει τη λήψη καρτών και για το προσωπικό του ή/και το προσωπικό του Υπεργολάβου που θα αντικαθιστά τους απόντες εργαζόμενους. Ουδείς εκ του προσωπικού του Αναδόχου/Υπεργολάβου θα απασχολείται στο πλαίσιο εκτέλεσης της Σύμβασης και θα εισέρχεται στις εγκαταστάσεις και τα κτήρια της Εταιρείας, εφόσον δεν είναι εφοδιασμένος με την προαναφερόμενη κάρτα.

14. Επίσης, με στόχο την εξασφάλιση της διαφάνειας, του διαχωρισμού της ταυτότητας της Εταιρείας από τις δραστηριότητες της Μητρικής Εταιρείας, την εξασφάλιση της ισότιμης αντιμετώπισης των χρηστών Δικτύου και τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών των χρηστών, ο Ανάδοχος πρέπει να φροντίζει για την απαρτέγκλιτη τήρηση, από το προσωπικό του, το οποίο έρχεται κατά την εκτέλεση των εργασιών της σύμβασης σε επαφή με χρήστες του δικτύου, των παρακάτω:

➤ Κατά την εκτέλεση των εργασιών της Σύμβασης, να φέρει, εκτός από την προαναφερόμενη ομοιόμορφη χαρακτηριστική ενδυμασία (φόρμα εργασίας) και αναρτημένη, σε εμφανές σημείο, ταυτότητα με φωτογραφία, στην οποία θα αναγράφονται ευκρινώς τόσο η Επιβλέπουσα Υπηρεσία του ΔΕΔΔΗΕ και τα στοιχεία επικοινωνίας της, όσο και τα στοιχεία του εργαζόμενου, καθώς και η επωνυμία, η διεύθυνση και το τηλέφωνο επικοινωνίας της Αναδόχου εργοληπτικής επιχείρησης, που είναι ο Ανάδοχος του Έργου. Οι υπόψη ταυτότητες, οι οποίες θεωρούνται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία της Εταιρείας για το απαραίτητο χρονικό διάστημα και επιστρέφονται σ' αυτή με τη λήξη της Σύμβασης, καθώς και σε κάθε μεταβολή του προσωπικού του Αναδόχου.

Η ανωτέρω υποχρέωση, όσον αφορά στα στοιχεία της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας της Εταιρείας και της εργοληπτικής επιχείρησης, πρέπει να τηρείται και για τα οχήματα που χρησιμοποιούνται στις εργασίες.

➤ Κατά την επίσκεψη σε ακίνητο χρήστη, το προσωπικό του Αναδόχου οφείλει, να διευκρινίζει με σαφήνεια την ταυτότητά του και το σκοπό της επίσκεψης, να επιδεικνύει την προαναφερόμενη ταυτότητα και να γνωστοποιεί στο χρήστη, τόσο την Επιβλέπουσα Υπηρεσία του ΔΕΔΔΗΕ, όσο και την επωνυμία και τα εταιρικά στοιχεία επικοινωνίας της Αναδόχου εταιρείας.

Διευκρινίζεται ότι τα ανωτέρω επιβάλλονται από το άρθρο 124 του ν.4001/2011, σύμφωνα με το οποίο ο ΔΕΔΔΗΕ υποχρεούται να διασφαλίζει ότι τα εμπορικά του σήματα (λογότυπο) και οι επικοινωνιακές του πρακτικές δεν προκαλούν σύγχυση, όσον αφορά στη χωριστή ταυτότητα από την ΔΕΗ ΑΕ.

- Να εκτελεί προσηκόντως τα καθήκοντά του, με βάση το περιεχόμενο των συμβατικών του υποχρεώσεων, την απαιτούμενη εντιμότητα, καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, ανεξαρτήτως χρήστη και των συμβατικών του σχέσεων με προμηθευτή.
- Να φέρεται ευγενικά προς τους χρήστες, να αποφεύγει οποιαδήποτε προστριβή με αυτούς και να μην προβαίνει σε συστάσεις για προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας.
- Οφείλει επίσης, να αναφέρει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία, τα τυχόν ανακύπτοντα ζητήματα ή παράπονα των χρηστών δικτύου και σε περιπτώσεις προστριβών να την ειδοποιεί άμεσα.
- Να διαφυλάττει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των στοιχείων που έρχονται στην κατοχή του, κατά την εκτέλεση εργασιών στην παροχή των χρηστών του Ελληνικού Δικτύου Διανομής της Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) και ειδικότερα ονοματεπώνυμα, διεύθυνση και λοιπά στοιχεία επικοινωνίας.

Άρθρο 18

Νυχτερινή, υπερωριακή εργασία- Εργασία τις αργίες και εορτές

1. Επιτρέπεται η εκτέλεση από τον Ανάδοχο νυχτερινής ή υπερωριακής εργασίας και εργασίας κατά τις αργίες και εορτές, σύμφωνα με όσα ορίζονται από τους Νόμους του Κράτους, εκτός αν υπάρχει ρητή απαγορευτική εντολή της Εταιρείας .
Στις περιπτώσεις αυτές, ο Ανάδοχος δε δικαιούται πρόσθετης αποζημίωσης, υποχρεούται όμως να τηρεί όλους τους Νόμους και Κανονισμούς, που αφορούν σε τέτοιες εργασίες.
2. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ανακοινώνει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία γραπτά, 24 τουλάχιστον ώρες πριν, την πρόθεσή του να εκτελέσει εργασία νυχτερινή, υπερωριακή ή κατά τις αργίες και εορτές.
3. Αν ο Ανάδοχος δε μπορέσει να εξασφαλίσει έγκριση από τις Αρμόδιες Αρχές για υπερωριακή εργασία, αυτό δε θα αποτελέσει δικαιολογία για παράταση των προθεσμιών εκτέλεσης του Έργου. Ειδικά για την υπερωριακή εργασία, η Εταιρεία θα συνηγορεί, εφόσον κρίνεται απαραίτητο και δεν υπάρχει δυνατότητα χρησιμοποίησης περισσότερου προσωπικού, αλλά δε μπορεί να εγγυηθεί την εξασφάλιση της σχετικής έγκρισης από τις αρμόδιες Αρχές.
4. Κατά την εκτέλεση της νυχτερινής εργασίας, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει με δαπάνη του πρόσθετο και ικανοποιητικό φωτισμό για την ασφάλεια του προσωπικού του και παντός τρίτου, καθώς και κατάλληλα μέσα που να επιτρέπουν την καλή τοποθέτηση και επιθεώρηση των υλικών και την από κάθε άποψη σωστή εκτέλεση των εργασιών.
5. Εάν για την ασφάλεια του Έργου ή την ασφάλεια των εγκαταστάσεων της Εταιρείας ή την τεχνική αρτιότητα του Έργου ή την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου ή εξαιτίας άλλων περιορισμών στις ώρες εργασίας που επιβάλουν τρίτοι (Δημόσιες Υπηρεσίες, Δήμοι και Κοινότητες, σημαντικοί Καταναλωτές κ.λπ.) είναι αναγκαία, κατά την κρίση της Εταιρείας, η νυχτερινή ή υπερωριακή εργασία ή η εκτέλεση εργασίας κατά τις αργίες και εορτές, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, μετά από σχετική εντολή, να την πραγματοποιεί χωρίς αντίρρηση και χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους.

Άρθρο 19

Εργοτάξια και λοιπές εγκαταστάσεις του Αναδόχου

1. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δικές του δαπάνες να κατασκευάζει, συντηρεί και διατηρεί σε λειτουργία Εργοτάξια και λοιπές εγκαταστάσεις, που απαιτούνται για την κατασκευή του Έργου και

που θα χρησιμοποιούνται τόσο για γραφεία, συνεργεία, αποθήκες, κτήριο πρώτων βοηθειών κ.λπ., όσο και για διαμονή του προσωπικού του.

Οι εγκαταστάσεις αυτές, έστω και αν είναι προσωρινές, πρέπει να πληρούν τους όρους υγιεινής, να παρέχουν λογικές ανέσεις και να έχουν νερό πόσιμο, πυροσβεστικές συσκευές και αποχετευτικές και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις.

2. Όλα τα κτήρια και οι εγκαταστάσεις, που θα απαιτηθούν για τους προηγούμενους σκοπούς, θα κατασκευάζονται με βάση σχέδια, που θα εκπονεί ο Ανάδοχος και θα εγκρίνει η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, σε κατάλληλες τοποθεσίες, τις οποίες εγκρίνει επίσης η Επιβλέπουσα Υπηρεσία. Οι εγκρίσεις αυτές της Εταιρείας δε μειώνουν την αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου σχετικά με την κατασκευή όλων των κτισμάτων και τη χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων αυτών.
3. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, εφόσον το απαιτήσουν οι αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες, να μεριμνά, με δαπάνες του, για την έκδοση των αναγκαίων οικοδομικών και άλλων αδειών, για την κατασκευή των εργοταξιακών του εγκαταστάσεων και κτηρίων.
4. Η διαχείριση, λειτουργία, συντήρηση και φύλαξη των προαναφερομένων εγκαταστάσεων ανήκει στον Ανάδοχο και πρέπει να γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τους Νόμους και Κανονισμούς ασφάλειας, υγιεινής και δημόσιας τάξης. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκδίδει κανονισμούς λειτουργίας των εγκαταστάσεων αυτών και να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή τους.
5. Ο Ανάδοχος πρέπει να εξασφαλίσει και να διατηρεί κατάλληλες εγκαταστάσεις υγιεινής για όλο το προσωπικό που απασχολείται στο Έργο. Για το σκοπό αυτό θα προβλεφθούν επαρκείς και κατάλληλες εγκαταστάσεις στα γραφεία του Αναδόχου, τους καταυλισμούς και σ' άλλες τέτοιες θέσεις μέσα στην περιοχή του Έργου ή κοντά σ' αυτή, σύμφωνα με τις οδηγίες και εγκρίσεις που θα δοθούν από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία.
6. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εγκαταστήσει και να διατηρεί σε καλή λειτουργία πυροσβεστικές συσκευές, μέσα ή κοντά σ' όλα τα κτήρια. Επίσης, θα εξασφαλίσει χημικούς πυροσβεστήρες, που θα τοποθετηθούν κατάλληλα στις εργοταξιακές εγκαταστάσεις. Τα μέτρα που προβλέπονται για την προστασία από φωτιά και την κατάσβεσή της, πρέπει να είναι σύμφωνα με τον Κανονισμό Πυροπροστασίας και τις λοιπές ισχύουσες σχετικές διατάξεις και τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, χωρίς αυτό να μειώνει κατά οποιοδήποτε τρόπο την αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου.
7. Ο Ανάδοχος είναι ακόμη υποχρεωμένος να εγκαταστήσει και να διατηρεί σε καλή κατάσταση λειτουργίας τηλεφωνικό σύστημα, που θα εξυπηρετεί τους κυριότερους χώρους του Έργου. Ειδικότερα, θα γίνει πρόβλεψη για εγκατάσταση και συντήρηση τηλεφώνου μέσα στα γραφεία του Αναδόχου, στο κέντρο Πρώτων Βοηθειών και σε οποιοδήποτε άλλο σημείο του Εργοταξίου θα απαιτηθεί. Το τηλεφωνικό σύστημα του Αναδόχου θα συνδέεται με το τηλεφωνικό σύστημα της Εταιρείας, είτε μέσω των υπηρεσιακών γραμμών που υπάρχουν, είτε μέσω ραδιοτηλεφωνικών εγκαταστάσεων. Η χρήση τηλεφώνων του Αναδόχου θα επιτρέπεται ανά πάσα στιγμή και στους υπαλλήλους της Εταιρείας για τις ανάγκες του Έργου.
8. Ο Ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται επίσης μέσα σε ένα (1) μήνα από την υπογραφή της σύμβασης να συντάξει και να υποβάλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων, που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του Έργου.
9. Ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση του Έργου είναι δυνατό με τους Ειδικούς Όρους να αυξηθούν ή μειωθούν οι απαιτήσεις της Εταιρείας για τις εργοταξιακές εγκαταστάσεις του Αναδόχου.

Άρθρο 20

Καθαριότητα Εργοταξίου - Καθαρισμός της περιοχής του Έργου

1. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, καθώς και μετά την αποπεράτωση τους και μέχρι τη διάλυση του Εργοταξίου, ο Ανάδοχος θα είναι υπεύθυνος για τη διατήρηση της καθαριότητας στους χώρους εργασίας, καθώς και για την έγκαιρη και με κατάλληλο τρόπο απομάκρυνση ή καταστροφή άχρηστων υλικών και άλλων απορριμμάτων σε τοποθεσίες, όπου επιτρέπουν η Επιβλέπουσα Υπηρεσία και οι Δημόσιες Αρχές.
Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διατηρεί μόνιμο και ιδιαίτερο προσωπικό, το οποίο θα φροντίζει για την καθαριότητα.
2. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου, ο Ανάδοχος με δαπάνες του θα μεριμνά για την απαιτούμενη διακίνηση των μηχανημάτων, των ανταλλακτικών, χρησίμων υλικών ή υλικών περισυλλογής, εφοδίων κ.λπ., καθώς επίσης και για τη μεταφορά, ταξινόμηση και αποθήκευσή τους σε χώρους που θα καθορισθούν από την Εταιρεία. Επίσης θα προβαίνει στη διάθεσή τους, ακολουθώντας τις οδηγίες της Εταιρείας.
3. Αμέσως μετά την αποπεράτωση του Έργου, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατεδαφίσει τις άχρηστες εγκαταστάσεις, τα κτήρια και τα υπόλοιπα βοηθητικά έργα, να απομακρύνει τα υλικά κατεδάφισης και να φροντίσει για τον καθαρισμό του Εργοταξίου.
Είναι υποχρεωμένος επίσης, να αποκομίσει από το Εργοτάξιο τα μηχανήματα, τα υλικά και τα εφόδια ιδιοκτησίας του, καθώς και όλα τα κατάλοιπα ή απορρίμματα, που προέρχονται από την εκτέλεση του Έργου.
4. Ο Ανάδοχος θα εκτελέσει κάθε κατεδάφιση, αποκομιδή και εκκαθάριση με ευθύνη, φροντίδες και δαπάνες του, ύστερα από γραπτή οδηγία της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
Αν ο Ανάδοχος δε συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του, οι οποίες αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, η Εταιρεία έχει το δικαίωμα, αφού περάσει άπρακτη η λογική προθεσμία, που θα δοθεί στον Ανάδοχο για το σκοπό αυτό, να εκτελέσει για λογαριασμό του, με δαπάνες και ευθύνη του, τις εργασίες κατεδάφισης, αποκομιδής και εκκαθάρισης που προβλέπονται στο Άρθρο αυτό.
5. Η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει γραπτά από τον Ανάδοχο να περιέλθουν, ολικά ή μερικά, στην κυριότητά της μετά την αποπεράτωση του Έργου τα βοηθητικά έργα και οι βοηθητικές εγκαταστάσεις που αναφέρονται στα Άρθρα 16 και 19 του παρόντος, οπότε στην περίπτωση αυτή οι υποχρεώσεις του Αναδόχου για κατεδάφιση και αποκομιδή δε θα ισχύουν.
Ο Ανάδοχος σε τέτοιες περιπτώσεις δε θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει οποιαδήποτε άλλη αμοιβή ή αποζημίωση, εκτός από την πληρωμή της αξίας εκποίησης των υλικών, του εξοπλισμού και των εξαρτημάτων, αφαιρουμένων των δαπανών περισυλλογής, που έχουν ενσωματωθεί στα βοηθητικά αυτά έργα και στις εγκαταστάσεις και τα οποία, σε διαφορετική περίπτωση, θα αποκόμιζε ο Ανάδοχος. Το ύψος της αποζημίωσης θα καθοριστεί μεταξύ Εταιρείας και Αναδόχου.

Άρθρο 21

Μηχανήματα, εργαλεία και υλικά

1. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με δικές του δαπάνες, να προβαίνει στην προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία οποιωνδήποτε μηχανημάτων, εργαλείων, υλικών και εφοδίων, αναγκαίων ή χρήσιμων για την εκτέλεση του Έργου.
Τα υπόψη μηχανήματα, εργαλεία, υλικά και εφόδια, καθώς και όλα τα ικριώματα, εγκαταστάσεις, βοηθητικά κτήρια, που χρησιμοποιούνται προσωρινά ή οριστικά στο Έργο, πρέπει να είναι κατάλληλα για τη χρήση που προορίζονται και να παρέχουν πλήρη ασφάλεια για το Έργο και το

προσωπικό. Για το σκοπό αυτό, η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να κάνει οποτεδήποτε, σύμφωνα με τις διατάξεις των Τεχνικών Προδιαγραφών ή τις απαιτήσεις των Κανονισμών που ισχύουν, δειγματοληψίες ή/και δοκιμές στα υλικά και στις εργασίες που εκτελούνται. Οι δαπάνες των δοκιμών αυτών θα βαρύνουν τον Ανάδοχο, εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους.

2. Η Εταιρεία δικαιούται να απαγορεύσει τη χρήση ή/και την εγκατάσταση οποιουδήποτε μηχανήματος, εργαλείου, βοηθητικής εγκατάστασης κ.λπ., εφόσον θεωρεί τη χρήση ή την εγκατάστασή τους, μη ασφαλή.
3. Απαγορεύεται στον Ανάδοχο να απομακρύνει από τον τόπο του Εργοταξίου οποιοδήποτε μηχάνημα, εργαλείο, υλικό ή εφόδιο ή οποιαδήποτε εγκατάσταση, που έχει προσκομιστεί στο Εργοτάξιο ή που έχει κατασκευαστεί σ' αυτό, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
4. Ανεξάρτητα από τη γενική υποχρέωση που έχει ο Ανάδοχος να συντηρεί διαρκώς τα μηχανήματά του και να τα διατηρεί σε κατάσταση που να παρέχουν πλήρη ασφάλεια για το Έργο και το προσωπικό, έχει επιπλέον την υποχρέωση να προσκομίζει για κάθε ανυψωτικό μηχάνημα (γερανό, αναβατήριο κ.λπ.), που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του Έργου, πριν την άφιξη του στο Εργοτάξιο, πρόσφατο πιστοποιητικό που να έχει εκδοθεί από ειδικό επίσημο Οργανισμό Ασφάλειας και με το οποίο θα αποδεικνύεται ότι το μηχάνημα έχει υποβληθεί σε δοκιμές ασφαλείας που προβλέπονται στους σχετικούς Κανονισμούς. Τα πιστοποιητικά αυτά θα ανανεώνει κάθε χρόνο.
Η προσκόμιση αυτή δεν αναιρεί την αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου για την ασφαλή λειτουργία των μηχανημάτων αυτών.
5. Ο Ανάδοχος θα καταθέτει πριν από την έναρξη των εργασιών κατάσταση στην οποία θα προσδιορίζονται τα οχήματα και ο μηχανικός εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο εκτέλεσης της Σύμβασης από αυτόν ή και Υπεργολάβο του, αντίγραφα από τις νόμιμες άδειες και τα πιστοποιητικά ελέγχου και επανελέγχου από διαπιστευμένους Φορείς για τα οχήματα και τα ανυψωτικά, τα οποία θα ανανεώνονται με ευθύνη του Αναδόχου ή/και του Υπεργολάβου, καθώς και τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Ο εξοπλισμός που θα καλύπτει πλήρως τις υπόψη απαιτήσεις θα εφοδιάζεται με ειδικό σήμα που θα διατίθεται από το αρμόδιο, για την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων της Σύμβασης, όργανο της Εταιρείας. Ουδέν όχημα και εξοπλισμός του Αναδόχου ή Υπεργολάβου του θα χρησιμοποιείται στο πλαίσιο εκτέλεσης της Σύμβασης, εφόσον δεν είναι εφοδιασμένο με το προαναφερόμενο σήμα, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους.
6. Μετά από γραπτή πρόσκλησή της προς τον Ανάδοχο, η Εταιρεία μπορεί να κάνει έλεγχο της καταλληλότητας των χρησιμοποιούμενων εργαλείων. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεταφέρει τα προς εξέταση εργαλεία σε εργαστήριο ή άλλο τόπο που μπορεί να γίνει ο έλεγχος, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Εταιρείας. Σε περίπτωση διαπίστωσης, κατά την κρίση της Επιχείρησης είτε ανεπάρκειας της ποσότητας των εργαλείων είτε ότι είναι ακατάλληλα ή κακής ποιότητας, ο Ανάδοχος υποχρεούται, εντός 20 ημερών το αργότερο από την ημερομηνία γραπτής ανακοίνωσης της Εταιρείας, να συμπληρώσει τα εργαλεία του σύμφωνα με την ανακοίνωση και να αντικαταστήσει τα ακατάλληλα ή μη καλής ποιότητας με άλλα κατάλληλα. Μετά την παρέλευση του 20ημέρου η Εταιρεία ορίζει ημερομηνία επανελέγχου για να εξακριβώσει εάν ο Ανάδοχος συμμορφώθηκε πλήρως με την γραπτή ειδοποίησή της.

Εννοείται ότι όλοι οι παραπάνω έλεγχοι από την Εταιρεία, είτε πραγματοποιηθούν είτε όχι, δεν μειώνουν κατά οποιονδήποτε τρόπο τις ευθύνες του Αναδόχου, ο οποίος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για οποιοδήποτε ατύχημα ήθελε συμβεί στο προσωπικό του ή σε τρίτους εξαιτίας της κατάστασης των εργαλείων που χρησιμοποιεί.

7. Ο Ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την ανεύρεση και χρησιμοποίηση πηγών αδρανών υλικών ή άλλων υλικών, που δεν προέρχονται από το εμπόριο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς

Όρους. Οι πηγές αυτές, πριν από τη χρησιμοποίησή τους, πρέπει να εγκριθούν από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, που μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση ακατάλληλων ή απρόσφορων για τα έργα πηγών. Αν διαπιστωθεί ότι ο Ανάδοχος εμπορεύεται τα εξορυσσόμενα από τις πηγές αυτές του έργου αδρανή υλικά κηρύσσεται έκπτωτος.

8. Τα υλικά που ανευρίσκονται κατά την κατασκευή του έργου ή προέρχονται από καθαίρεση παλιών έργων, ανήκουν στην Εταιρεία. Ο Ανάδοχος αποζημιώνεται για τις δαπάνες εξαγωγής ή διαφύλαξης τους, αν η Σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά και οφείλει να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, για να αποτραπεί ή να είναι όσο το δυνατόν μικρότερη η βλάβη των υλικών κατά την εξαγωγή τους. Χρησιμοποίηση των υλικών από τον Ανάδοχο γίνεται μετά από έγγραφη συναίνεση της Εταιρείας και αφού συνταχθεί σχετικό πρωτόκολλο μεταξύ της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και του Αναδόχου.

Άρθρο 22

Χρήση εκρηκτικών υλών

1. Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος χρησιμοποιεί εκρηκτικές ύλες, υποχρεούται να τις χρησιμοποιεί κατά τρόπο που να μη βάζει σε κίνδυνο τη σταθερότητα, ασφάλεια ή ποιότητα του Έργου ή την ακεραιότητα του προσωπικού του και των τρίτων ή την περιουσία των τρίτων και της Εταιρείας. Κατά την προμήθεια, μεταφορά, αποθήκευση και χρήση των εκρηκτικών υλών, ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται επακριβώς με τις ισχύουσες διατάξεις, που προβλέπονται από τους Νόμους, υπέχοντας όλες τις ευθύνες σε περίπτωση ατυχήματος ή ζημίας.
2. Στις περιπτώσεις που ενδέχεται η χρήση εκρηκτικών υλών να προκαλέσει ζημιές στο Έργο ή σ' οποιαδήποτε ιδιοκτησία της Εταιρείας ή και σε τρίτους, η Εταιρεία δικαιούται να περιορίσει ή να απαγορεύσει τη χρήση εκρηκτικών υλών και ο Ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει την εργασία χωρίς εκρηκτικά.
3. Η άσκηση ή όχι από την Εταιρεία του προηγούμενου δικαιώματος της, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του, που προκύπτουν από το παρόν άρθρο ή και γενικότερα από τις ισχύουσες διατάξεις και Νόμους και ούτε δημιουργεί στον Ανάδοχο δικαιώματα αποζημίωσης ή τυχόν πρόσθετης πληρωμής του.

Άρθρο 23

Όροι εκτέλεσης της σύμβασης

Κατά την εκτέλεση της Σύμβασης, ο Ανάδοχος οφείλει να τηρεί τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, τις συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου,

Άρθρο 24

Ευθύνες του Αναδόχου - Περιορισμοί Ευθύνης Συμβαλλομένων

1. Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκτελέσει οποιοδήποτε τμήμα καθώς και το σύνολο του Έργου άρτια, πλήρως, εμπρόθεσμα και σύμφωνα προς τους κανόνες της επιστήμης και τεχνικής, τις προβλέψεις των τεχνικών προδιαγραφών καθώς και τους εμπορικούς όρους της Σύμβασης.

Ο Ανάδοχος και οι Υπεργολάβοι του υποχρεούνται να συμμορφώνονται αυστηρά προς τους ισχύοντες στην Ελλάδα σχετικούς Νόμους, Διατάγματα, Κανονισμούς και Αστυνομικές διατάξεις (περιλαμβανομένων και των σχετικών με την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία και με την προστασία του περιβάλλοντος διατάξεων), έγγραφες διαταγές από Δημόσιες, Δημοτικές ή άλλες Αρχές, που θα αναφέρονται σε νόμιμες απαιτήσεις τους για την εκτέλεση εργασιών από τον Ανάδοχο, καθώς και προς τους Κανονισμούς και τις έγγραφες εντολές και οδηγίες της Εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων των Κανονισμών Ασφαλείας της Εταιρείας).

Επίσης πρέπει να :

- α. εκτελούν το Έργο υπό ασφαλείς συνθήκες όσον αφορά τις εργασίες και όλο το απασχολούμενο σ' αυτές προσωπικό, καθώς επίσης και τους τρίτους.
  - β. εκδίδουν με μέριμνά τους και δαπάνες τους κάθε άδεια που προβλέπεται από τους παραπάνω Νόμους και Διατάγματα, εκτός αν άλλως ορίζεται στους Ειδικούς Όρους.
  - γ. ενημερώνουν αμέσως την Εταιρεία και τις Αρμόδιες Αρχές και να παίρνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, σε περίπτωση ατυχήματος σε οποιοδήποτε άτομο ή ζημίας σε οποιαδήποτε ιδιοκτησία (συμπεριλαμβανομένων αυτών της Εταιρείας).
  - δ. αναφέρουν στην Εταιρεία οποιαδήποτε ζημιά ή απώλεια του Εξοπλισμού και του Έργου.
  - ε. ανακοινώνουν στην Εταιρεία τις διαταγές που απευθύνονται ή κοινοποιούνται σε αυτούς, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου και τα διάφορα έγγραφα των Αρχών, σχετικά με τα υποδεικνυόμενα μέτρα ελέγχου, ασφαλείας κ.λπ.
2. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του ή στο προσωπικό της Εταιρείας, ή σε οποιονδήποτε τρίτο και για τη λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Λήψη μέτρων ασφαλείας

Ο Ανάδοχος έχει την ευθύνη, η οποία επισύρει νομικές κυρώσεις, για την εφαρμογή της Νομοθεσίας, σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Επίσης ο Ανάδοχος, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου, υποχρεούται να συμμορφώνεται με όλες τις κείμενες και σχετικές με την υγεία και την ασφάλεια διατάξεις της Νομοθεσίας, για τις οποίες δεν έχει γίνει ρητή αναφορά στους συμβατικούς όρους ή με διατάξεις οι οποίες ενδέχεται να νομοθετηθούν κατά το χρόνο εκτέλεσης του Έργου. Συμφωνεί ρητά και αναλαμβάνει την αποκλειστική ευθύνη για τη μελέτη και την εφαρμογή των μέτρων ασφαλούς εργασίας, τόσο για τους απασχολούμενους στην κατασκευή του Έργου όσο και για τους Τρίτους.

Ο Ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει μέτρα προστασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ΔΙ-ΠΑΔ/οικ.177/2.3.2001 (Β' 266), ΔΕΕΠΠ/85/14.5.2001 (Β' 686) και ΔΙΠΑΔ/οικ889/ 27.11.2002 (Β' 16), στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών, κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του Έργου.

Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την τήρηση των διατάξεων για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία από τους Υπεργολάβους του. Ο Τεχνικός Ασφαλείας και ο Γιατρός Εργασίας (εάν προβλέπεται) του Αναδόχου θα παρέχουν τις υπηρεσίες τους και στους Υπεργολάβους του για την απασχόλησή τους σε εργασίες της Σύμβασης.

Ο Ανάδοχος ή/και ο Υπεργολάβος υποχρεούται να χορηγεί στο προσωπικό του όλα τα κατάλληλα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) αναλόγως των εκτελουμένων εργασιών, να λαμβάνει όλα τα επιβαλλόμενα από το νόμο μέτρα υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων και να τηρεί τις υποχρεώσεις για Τεχνικό Ασφαλείας και Γιατρό Εργασίας, για εκτίμηση και πρόληψη επαγγελματικού κινδύνου, για προστασία από βλαπτικούς παράγοντες και ενημέρωση των εργαζομένων κ.λπ.

Επίσης ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκπονεί, με ευθύνη του, κάθε σχετική μελέτη (στατική κριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κ.λπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα. Ο Ανάδοχος υπέχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για κάθε ζημία που προκαλείται προς οιονδήποτε από την παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων, ευθυνόμενος, εκτός άλλων και για την καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά οι ευθύνες του Αναδόχου σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, αφορούν:

- Την τήρηση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με την Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία, την πυρασφάλεια κλπ., καθώς επίσης και των σχετικών διατάξεων, που ενδέχεται να νομοθετηθούν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου.
- Να ορίσει τον Τεχνικό Ασφαλείας και το Γιατρό Εργασίας (εφόσον υποχρεούται), να τηρεί το Βιβλίο Ατυχημάτων, το Βιβλίο Υποδείξεων & Παρατηρήσεων του Τεχνικού Ασφαλείας, να ενημερώνει τις αρχές για τα ατυχήματα του προσωπικού του και να τα κοινοποιεί στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία.
Επιπλέον θα διαβιβάζει στα ΚΕΠΕΚ την «εκ των προτέρων Γνωστοποίηση», εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Π.Δ. 305/96.
- Την εκπόνηση, εφαρμογή, παρακολούθηση, και αναπροσαρμογή - εφόσον απαιτηθεί - Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) για το υπό εκτέλεση Έργο.
- Την απαγόρευση χρήσης τοξικών και επικίνδυνων ουσιών.
- Την υποχρέωση υποβολής, για όλες τις χημικές ουσίες που θα χρησιμοποιηθούν στο Έργο, Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών (Materials Safety Data Sheets), και την τήρηση κατά την εργασία με αυτές όλων των μέτρων ασφαλείας που προβλέπει η νομοθεσία.
- Την εκπόνηση, μέχρι την Οριστική Παραλαβή, Γραπτής Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΓΕΕΚ) για την λειτουργία - εκμετάλλευση του υπό εκτέλεση έργου, η οποία θα περιλαμβάνει τον εντοπισμό των σχετικών κινδύνων, τα μέτρα προστασίας που πρέπει να λαμβάνονται, τα προτεινόμενα προς χρήση Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), και τυχόν άλλους προς εφαρμογή κανόνες για την Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων.
- Τον ορισμό, σε περίπτωση εργασίας πολλών συνεργείων δικών του ή υπεργολάβων του, Συντονιστή σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας κατά την εκτέλεση του Έργου.
- Τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ασφαλή λειτουργία τυχόν εγκαταστάσεων της Εταιρείας, καθώς επίσης και για την ασφαλή εργασία τυχόν συνεργείων της Εταιρείας ή άλλων Αναδόχων της που βρίσκονται στην περιοχή του Έργου ή σε γειτονικούς με αυτό χώρους.

Επισημαίνεται ότι ο κατάλογος των καταγεγραμμένων ευθυνών του Αναδόχου δεν είναι περιοριστικός και ότι δεν μειώνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο η αποκλειστική του ευθύνη, ως εργοδότη, στα θέματα Υγείας και Ασφάλειας του προσωπικού του.

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εργασίας και συνεργείων άλλων Αναδόχων ή/και συνεργείων της Εταιρείας, την ευθύνη συντονισμού σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας θα έχει η Εταιρεία, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, της οποίας θα ορίσει κατάλληλο Συντονιστή, τις οδηγίες και υποδείξεις του οποίου οφείλει το προσωπικό του Αναδόχου να τηρεί απαρέγκλιτα.

Επίσης πριν την έναρξη των εργασιών, εκπρόσωπος του Αναδόχου θα ενημερώνεται από εκπρόσωπο της Εταιρείας για θέματα Υγείας και Ασφάλειας Εργασίας, και ότι αντίστοιχες συναντήσεις θα επαναλαμβάνονται περιοδικά κατά την κρίση της Εταιρείας.

Τέλος, επισημαίνεται ότι σε περίπτωση μη τήρησης από τον Ανάδοχο των υποχρεώσεών του σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλει τη διακοπή των εργασιών με ευθύνη του Αναδόχου, ο οποίος υποχρεούται να καλύψει με δαπάνες του οποιαδήποτε σχετική οικονομική επιβάρυνσή της (επιβολή προστίμων, δαπάνες αποκατάστασης, αποζημιώσεις υπέρ τρίτων κ.λπ.).

4. Ευθύνες του Αναδόχου σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος

Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος και υποχρεούται να συμμορφώνεται με όλες τις κείμενες και σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος Νομοθεσία, ιδίως αναφορικά με τα ακόλουθα (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά):

- Την τήρηση της ισχύουσας Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας,
- Την τήρηση, κατά τη φάση κατασκευής, των σε ισχύ περιβαλλοντικών όρων.
- Τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων στην περιοχή του Έργου για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, τον περιορισμό του θορύβου, την προστασία του εδάφους, των υδάτινων πόρων και της χλωρίδας – πανίδας,
- Την αυστηρή εφαρμογή των σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος προβλεπόμενων μέτρων στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας και στον Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας του Έργου.
- Την, εν γένει, υποχρέωση συμμόρφωσής του προς τις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος εντολές και υποδείξεις της Εταιρείας, και ιδιαίτερα αναφορικά με τις σχετιζόμενες με τη διαχείριση των αποβλήτων.

Επισημαίνεται ότι ο κατάλογος των καταγεγραμμένων ευθυνών του Αναδόχου δεν είναι περιοριστικός και ότι δεν μειώνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο η αποκλειστική του ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος κατά τη διενέργεια των εργασιών εκτέλεσης του Έργου.

Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια των εργασιών του Έργου εντοπιστούν υλικά ή εξοπλισμός που περιέχουν αμιάντο ή άλλα επικίνδυνα στοιχεία (όπως αυτά ορίζονται στην κείμενη Νομοθεσία), αυτά θα αποξηλώνονται και θα διατίθενται σε κατάλληλα αδειοδοτημένο χώρο με μέριμνα και ευθύνη του Αναδόχου και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας. Στην περίπτωση αυτή τα συμβαλλόμενα μέρη θα συμφωνήσουν για τις χρονικές και οικονομικές επιπτώσεις στο Έργο από την αιτία αυτή.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση μη τήρησης από τον Ανάδοχο των υποχρεώσεών του σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος στον χώρο του Έργου, η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλει τη διακοπή των εργασιών με ευθύνη του Αναδόχου, ο οποίος υποχρεούται να καλύψει με δαπάνες του οποιαδήποτε σχετική οικονομική επιβάρυνσή της (επιβολή προστίμων, δαπάνες αποκατάστασης, αποζημιώσεις υπέρ τρίτων κ.λπ.).

5. Ευθύνες υλικών ζημιών σε ιδιοκτησίες

5.1. Ο Ανάδοχος ευθύνεται, μέχρι την προσωρινή παραλαβή του Έργου, για οποιαδήποτε υλική ζημία σε παρακείμενες ιδιοκτησίες, που θα προκληθεί από οποιοδήποτε λόγο ή αιτία που έχει σχέση με την εκτέλεση του Έργου, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των ζημιών που θα προκληθούν λόγω παραλήψεων του Αναδόχου κατά την εκτέλεση του Έργου.

5.2. Ο Ανάδοχος, κατά την εκτέλεση του έργου, είναι υποχρεωμένος να λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για την πρόληψη και αποφυγή ζημιών σε ιδιοκτησίες (π.χ. κτίσματα, δρόμους, δέντρα,

οποιοσδήποτε καλλιέργειες κ.λπ.), καθώς και σε εγκαταστάσεις της Εταιρείας ή άλλων Οργανισμών, επιδεικνύοντας για το σκοπό αυτό ιδιαίτερη επιμέλεια.

- 5.3. Σε περίπτωση ζημιάς σε τρίτους ο Ανάδοχος υποχρεούται εντός 48-ώρου να υποβάλλει δήλωση στην Εταιρεία και στη συνέχεια να προσκομίσει εντός τακτής προθεσμίας, απαλλακτική απόδειξη για αποκατάσταση ζημιάς ή αποζημίωση του ζημιωθέντος.
- 5.4. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάσσει κατά τις ορισμένες τακτές ημερομηνίες από την Εταιρεία έκθεση, που να περιέχει τις ζημιές που έγιναν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου σε ιδιοκτησίες τρίτων ή της Εταιρείας, τη θέση, την αιτία και την έκταση της κάθε ζημιάς καθώς και τους αναφερόμενους σαν ζημιωθέντες ιδιοκτήτες.
- 5.5. Περιπτώσεις ζημιών που δεν δηλώθηκαν καθόλου από τον Ανάδοχο, διαβιβάζονται σ' αυτόν από την Εταιρεία για διακανονισμό και αυτός υποχρεούται το συντομότερο δυνατό και το πολύ μέσα σ' ένα (1) μήνα, είτε να τις εξοφλήσει και να υποβάλλει στην Εταιρεία σχετικές απαλλακτικές αποδείξεις, είτε, εφόσον δεν αποδέχεται την ευθύνη για τις ζημιές, να ανακοινώσει μέσα στην παραπάνω προθεσμία εγγράφως την άρνησή του προς τους ενδιαφερομένους, κοινοποιώντας τις σχετικές επιστολές του και στην Εταιρεία.

Αν η παραπάνω ταχθείσα προς τον Ανάδοχο προθεσμία περάσει άπρακτη, η Εταιρεία καταβάλλει την, κατά τη δίκαιη κρίση της, αποζημίωση προς το ζημιωθέντα και χρεώνει τον Ανάδοχο με τη σχετική δαπάνη.

- 5.6.1. Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος αρνηθεί ότι αυτός προκάλεσε τις ζημιές και επιπλέον ο ζημιωθείς εγείρει αγωγή κατά του Αναδόχου ή κατά της Εταιρείας, τότε η Εταιρεία θα παρακρατεί από το λαμβάνειν του Αναδόχου το ποσόν που ζητάει ο ζημιωθείς, προσαυξημένο με τους τόκους μιας τριετίας (με το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο υπερημερίας) και με τα κατ' εκτίμηση δικαστικά έξοδα. Εναλλακτικά, ο Ανάδοχος μπορεί να καλύψει την παραπάνω απαίτηση προσκομίζοντας εγγυητική επιστολή της έγκρισης της Εταιρείας για ποσόν όσο η ανωτέρω παρακράτηση. Εφόσον εκδοθεί καταδικαστική απόφαση, γίνεται συμψηφισμός με βάση το ποσόν που επιδικάστηκε συν τα πραγματοποιηθέντα δικαστικά έξοδα. Διαφορετικά αποδίδεται απόκως το ποσόν που παρακρατήθηκε, ή επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή.
- 5.6.2. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αρνηθεί ότι αυτός έχει οποιαδήποτε ευθύνη αποζημίωσης και ο ιδιώτης δεν έχει εγείρει αγωγή μέχρι το στάδιο εκκαθάρισης της Σύμβασης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει, είτε απαλλακτικές αποδείξεις από τον ζημιωθέντα, στην περίπτωση που αποκατέστησε τη ζημιά ή τον αποζημίωσε, είτε εγγυητική επιστολή η οποία να καλύπτει την απαίτησή του ζημιωθέντος προσαυξημένη με τους τόκους χρονικού διαστήματος ίσου με αυτό που απομένει μέχρι να παραγραφεί η απαίτηση (με το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο υπερημερίας), καθώς και με τα κατ' εκτίμηση δικαστικά έξοδα. Η εγγυητική αυτή επιστολή θα πρέπει να παραμείνει στην Εταιρεία μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης επί της αγωγής ή μέχρι την παραγραφή της απαίτησης αν δεν εγείρει αγωγή ο ιδιώτης. Όταν ο ζημιούμενος είναι Δημόσιος Οργανισμός ή Επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας ή Δήμος ή Κοινότητα κ.λπ. ισχύουν τα ίδια όπως παραπάνω (παρακράτηση ή εγγυητική επιστολή) χωρίς να χρειάζεται να γίνει αγωγή κατά του Αναδόχου ή της Εταιρείας.
- 5.7. Η μη συμμόρφωση προς τις παραπάνω υποχρεώσεις, καθιστά τον Ανάδοχο χωρίς άλλο, υπεύθυνο για την αποκατάσταση κάθε ζημιάς που έγινε και δεν δηλώθηκε ή που δεν δηλώθηκε εμπρόθεσμα, ακόμη κι αν αυτή διαφορετικά θα βάρυνε την Εταιρεία, εφαρμοζομένων ανάλογα σ' αυτήν την περίπτωση των διατάξεων του παρόντος Άρθρου.
- 5.8. Ο Ανάδοχος παραιτείται ρητά και ανεπιφύλακτα του δικαιώματος να προβάλει οποιαδήποτε ένσταση κατά πάσης αξιώσεως ανταγωγής της Εταιρείας, ιδίως δε να αμφισβητεί την έκταση ζημιών που έγιναν από αυτόν και τον βαρύνουν, καθώς και τα απαιτούμενα για την αποκατάσταση αυτών ποσά.

- 5.9. Σε περίπτωση κατά την οποία εγερθεί αγωγή κατά του ΔΕΔΔΗΕ από οποιοδήποτε τρίτο που απαιτεί αποζημίωση και που έχει σχέση άμεση ή έμμεση με το αντικείμενο που εκτέλεσε ο Ανάδοχος, υποχρεούται να παρέμβει - εφόσον προσεπικληθεί σε δίκη - υπέρ του ΔΕΔΔΗΕ, με έξοδά του (του Αναδόχου), να υπεισέλθει στη θέση του ΔΕΔΔΗΕ ως κύριος διάδικος άλλως, αν δηλαδή για οποιονδήποτε λόγο δεν καταστεί κύριος διάδικος, να καταβάλλει στον ΔΕΔΔΗΕ κάθε ποσό που τυχόν επιδικαστεί υπέρ τρίτων και κατά του ΔΕΔΔΗΕ για κεφάλαιο, τόκους και δικαστική δαπάνη και να αποζημιώσει πλήρως τον τρίτο απαλλάσσοντας από κάθε ευθύνη τον ΔΕΔΔΗΕ. Η παρούσα υποχρέωση υφίσταται κατόπιν σχετικής έγγραφης ειδοποίησής του ΔΕΔΔΗΕ προς τον Ανάδοχο.
- 5.10. Τέλος επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση συστηματικής μη τήρησης από τον Ανάδοχο των ανωτέρω υποχρεώσεών του, η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλει τη διακοπή των εργασιών με ευθύνη του Αναδόχου, ο οποίος υποχρεούται να καλύψει με δαπάνες του οποιαδήποτε σχετική οικονομική επιβάρυνσή της (επιβολή προστίμων, δαπάνες αποκατάστασης, αποζημιώσεις υπέρ τρίτων κ.λπ.).

6. Επίσης ο Ανάδοχος ευθύνεται :

- α. έναντι τρίτων, έναντι του προσωπικού της Εταιρείας, καθώς και έναντι του δικού του προσωπικού και των Υπεργολάβων του, για ζημιές γενικά, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται, οι σωματικές βλάβες ή και θάνατος οποιουδήποτε προσώπου, ακόμη και αυτών που δεν καλύπτονται από τα συνήθη ασφαλιστήρια συμβόλαια.
- β. έναντι της Εταιρείας, για κάθε είδους ζημιές ή δαπάνες, που θα υποστεί, λόγω μη εκπληρώσεως από τον Ανάδοχο των συμβατικών του υποχρεώσεων, ή που απορρέουν από ελαττώματα του Έργου, ή ακόμη και από την εκτέλεση του Έργου σύμφωνα με τη Σύμβαση, καθώς και από περιστατικά που συμβαίνουν κατά την εκτέλεση.

Ο Ανάδοχος δεν ευθύνεται για τις έμμεσες δαπάνες, διαφυγόντα κέρδη και απώλειες ενέργειας.

7. Από την ημερομηνία της Προσωρινής Παραλαβής του Έργου και μέχρι την Οριστική Παραλαβή του, ο Ανάδοχος ευθύνεται για όλες τις αναφερόμενες περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, αλλά μόνο για λόγους που οφείλονται σε αυτόν τον ίδιο ή στους εκπροσώπους του και Υπεργολάβους του ή/και σε ελαττώματα του Έργου.
8. Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να μην εγείρει οποιαδήποτε αγωγή, σε καμία περίπτωση, κατά της Εταιρείας ή να μη θεωρήσει την Εταιρεία ή τους συμβούλους της ή τη Διοίκηση και το προσωπικό της υπεύθυνους για οποιαδήποτε ζημία ή/και απώλεια ή/και καταστροφή του Εξοπλισμού ή του Έργου, καθώς επίσης αναλαμβάνει την υποχρέωση να μην εγείρει αγωγή στην περίπτωση ζημιών ιδίου ή τρίτων, καθώς και για σωματική βλάβη ή θάνατο οποιουδήποτε προσώπου, που θα συμβούν σε οποιοδήποτε χρόνο.
9. Τέλος για κάθε μη εκπλήρωση ή πλημμελή εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Αναδόχου ή των Υπεργολάβων του, ευθύνεται αποκλειστικά ο Ανάδοχος και αναλαμβάνει κάθε σχετική ευθύνη που προκύπτει από τη Σύμβαση, είτε αστική είτε ποινική, έναντι της Εταιρείας και κάθε τρίτου. Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται να αποζημιώσει την Εταιρεία για τις δαπάνες της για την υπεράσπιση της Εταιρείας σε κάθε τυχόν σχετική αγωγή και μήνυση, που θα εγείρει οποιοσδήποτε κατά της Εταιρείας ή/και του προσωπικού της, για λόγους που ανάγονται σε ενέργειες ή παραλείψεις του Αναδόχου (ή των Υπεργολάβων του). Οι δαπάνες αυτές θα επιστρέφονται στον Ανάδοχο σε περίπτωση που ήθελε αμετακλήτως κριθεί ότι οι ως άνω ενέργειες ή παραλείψεις δεν εμπίπτουν στη σφαίρα ευθύνης του Αναδόχου (ή των Υπεργολάβων του).
10. Οι ευθύνες του Αναδόχου για αποζημίωση της Εταιρείας, που απορρέουν από τη Σύμβαση, δε θα υπερβαίνουν το 100% του Συμβατικού Τιμήματος, προσαυξανόμενου με το τίμημα των τυχόν

πρόσθετων εργασιών και των Συμπληρωμάτων της Σύμβασης, καθώς και με τις αναθεωρήσεις τους.

Οι ευθύνες της Εταιρείας για αποζημίωση του Αναδόχου, που απορρέουν από τη Σύμβαση δε θα υπερβαίνουν το 50% του Συμβατικού Τιμήματος προσαυξανόμενου με το τίμημα των τυχόν πρόσθετων εργασιών και των Συμπληρωμάτων της Σύμβασης καθώς και με τις αναθεωρήσεις τους.

Επιπλέον οι συμβαλλόμενοι συμφωνούν ότι δεν θα ευθύνονται έναντι αλλήλων για τυχόν έμμεσες δαπάνες ή/και αποθετικές ζημίες.

Άρθρο 25

Παραιτήσεις και Εγκρίσεις

1. Σε περίπτωση που η Εταιρεία επιλέξει να παραιτηθεί από οποιαδήποτε δικαιώματά της, που απορρέουν από τη Σύμβαση, σε σχέση με τον έλεγχο του Έργου ή τμήματός του, ή στην περίπτωση που η Εταιρεία εγκρίνει οποιοδήποτε έγγραφο, σχέδιο ή ενέργεια του Αναδόχου, η παραίτηση αυτή από δικαίωμα ή η παροχή έγκρισης κατ' ουδένα τρόπο απαλλάσσει τον Ανάδοχο των ευθυνών του, που απορρέουν από τη Σύμβαση.
2. Ο Ανάδοχος παραιτείται ρητά και ανεπιφύλακτα όλων των κατά τα Άρθρα 325-329, 695 και 1106 του Αστικού Κώδικα δικαιωμάτων του με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 4 του Αρθρου 48 του παρόντος.

Επίσης παραιτείται εκτός των ανωτέρω διατάξεων του Αστικού Κώδικα και του άρθρου 388 του Αστικού Κώδικα ή/και των δικαιωμάτων του, που απορρέουν από οποιοδήποτε άλλο Νόμο, διάταξη κλπ. που είναι σε ισχύ ή θα ισχύσει στο μέλλον και αφορούν σε αναθεώρηση ή/και αναπροσαρμογή του Συμβατικού Τιμήματος, έναντι του οποίου αυτός ανέλαβε την εκτέλεση του Έργου και τούτο ανεξάρτητα οποιωνδήποτε τυχόν μεταβολών συνθηκών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη Σύμβαση, δοθέντος ότι τον κίνδυνο της απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών τον θεωρεί ο Ανάδοχος ως ενδεχόμενο και τον αποδέχεται.

Στην έννοια της ανωτέρω απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών δεν περιλαμβάνονται οι κάτωθι περιπτώσεις:

- τροποποίηση Νομοθεσίας σχετικά με την Προστασία του Περιβάλλοντος
- τροποποίηση Κανονισμών σχετικά με τον καθορισμό του τρόπου αντισεισμικού υπολογισμού και ελέγχου των κατασκευών του Έργου (ζώνη σεισμικότητας, εφαρμοζόμενοι συντελεστές κ.λπ.),

στο βαθμό που με την τιμολόγηση που προβλέπεται στη Σύμβαση δεν καλύπτεται το κόστος των επιπλέον εργασιών, που θα προκύψουν εξαιτίας των περιπτώσεων αυτών.

Άρθρο 26

Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας

1. Ο Ανάδοχος εγγυάται ότι τόσο αυτός, όσο και οι Υπεργολάβοι του, έχουν στην κατοχή τους όλα τα απαιτούμενα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και την κυριότητα, που τους επιτρέπουν και τους παρέχουν το δικαίωμα χρησιμοποίησης του Εξοπλισμού ή μέρους αυτού, ώστε να μπορούν να εκπληρώσουν όλες τις υποχρεώσεις τους, οι οποίες απορρέουν από τη Σύμβαση.
2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται αποζημιώσει την Εταιρεία για τις δαπάνες της για την υπεράσπιση της Εταιρείας εναντίον κάθε αγωγής κατ' αυτής, που βασίζεται σε ισχυρισμό ότι ο Εξοπλισμός που

πουλήθηκε στην Εταιρεία ή το Έργο που εκτελέστηκε για λογαριασμό της, με βάση τη Σύμβαση, ή οποιοδήποτε τμήμα ή είδος ή χρήση αυτών, συνιστούν προσβολή δικαιώματος, που πηγάζει από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή σχεδίου ή πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτου.
Η Εταιρεία οφείλει να ειδοποιεί αμέσως και εγγράφως τον Ανάδοχο για κάθε τέτοια αγωγή.

3. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να αποζημιώνει πλήρως την Εταιρεία για κάθε αποζημίωση ή δαπάνη, τις οποίες τυχόν θα υποχρεούται να καταβάλει η Εταιρεία ως συνέπεια των ανωτέρω αγωγών.
4. Σε περίπτωση που, ως συνέπεια των αξιώσεων που προαναφέρθηκαν, θα κριθεί τελεσίδικα ότι ο πωληθείς Εξοπλισμός ή αυτός που πρόκειται να πωληθεί ή το Έργο που πρόκειται να εκτελεσθεί ή οποιοδήποτε τμήμα ή είδος τους ή οποιαδήποτε χρήση τους, συνιστούν προσβολή δικαιώματος που πηγάζει από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας τρίτου και απαγορευθεί η χρήση τους, ο Ανάδοχος πρέπει αμέσως και με δαπάνες του :
  - α. να εξασφαλίσει για την Εταιρεία το δικαίωμα να χρησιμοποιεί τέτοιο Εξοπλισμό και Έργο, ή
  - β. να αντικαταστήσει ή τροποποιήσει τα είδη που συνιστούν την προσβολή τέτοιου δικαιώματος, κατά τρόπο που να ικανοποιεί την Εταιρεία, είτε με άλλα είδη που δε συνιστούν προσβολή, είτε τροποποιώντας αυτά έτσι ώστε να μη συνιστούν τέτοια προσβολή.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις η Εταιρεία διατηρεί όλα τα δικαιώματα για αποζημίωση και για απαίτηση καταβολής ποινικών ρητρών, σύμφωνα με το σχετικό άρθρο του Συμφωνητικού, καθώς και για καταγγελία της Σύμβασης, με βάση το Άρθρο 55 του παρόντος.

5. Απαιτήσεις εξ αιτίας προσβολής δικαιωμάτων που πηγάζουν από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, οι οποίες επηρεάζουν την εκτέλεση του Έργου, θεωρούνται ως ελαττώματα με όλες τις συνέπειες που προβλέπονται από το Άρθρο 34 του παρόντος.

Άρθρο 27

Εγγυήσεις - Εγγυητικές Επιστολές

1. Ο Ανάδοχος εγγυάται την πιστή εκπλήρωση όλων των από τη Σύμβαση υποχρεώσεων του, καθώς και την καλή και τεχνικά άρτια, σύμφωνα προς τους όρους της Σύμβασης και τους παραδεδεγμένους κανόνες της σύγχρονης επιστήμης, εκτέλεση και λειτουργία του Εξοπλισμού και όλου του Έργου, ώστε αυτό να είναι κατάλληλο για τον σκοπό, για τον οποίο συμφωνήθηκε και προορίζεται. Επίσης ο Ανάδοχος εγγυάται την εκτέλεση του Έργου, τόσο μερικά όσο και ολικά, μέσα στις προθεσμίες που καθορίζονται στη Σύμβαση.
Επίσης ο Ανάδοχος εγγυάται ότι το Έργο θα είναι απαλλαγμένο κάθε ελαττώματος. Η εγγύηση αυτή δεν καλύπτει συνήθη φθορά, φθορές και ζημιές που οφείλονται σε έλλειψη συντήρησης από την Εταιρεία ή σε σφάλματα κατά τη λειτουργία, καθώς και ελαττώματα τα οποία, αν και έγιναν αντιληπτά από την Εταιρεία, δε γνωστοποιήθηκαν στον Ανάδοχο.
2. Σε περίπτωση μη τήρησης από τον Ανάδοχο των εγγυηθέντων από αυτόν, η Εταιρεία δικαιούται να ασκήσει όλα τα σχετικά δικαιώματα που της παρέχονται από τη Σύμβαση. Η μη άσκηση όμως από την Εταιρεία οποιοδήποτε από τα δικαιώματά της, δε θα ερμηνεύεται ως παραίτηση της Εταιρείας από τα δικαιώματα αυτά.
3. Για την ακριβή, εμπρόθεσμη και πιστή εκπλήρωση των από τη Σύμβαση υποχρεώσεών του, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεών του προς τρίτους έναντι των οποίων η Εταιρεία τυχόν θα ευθύνεται σύμφωνα με τους Ελληνικούς Νόμους για καταβολή προστίμων και ποινικών ρητρών, λόγω της μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του Αναδόχου, όπως αυτές απορρέουν από τη Σύμβαση, ο Ανάδοχος παρέχει εγγυήσεις που αποτελούνται :
  - α. Από την εγγύηση με μορφή κρατήσεων που γίνονται σε κάθε πληρωμή προς τον Ανάδοχο.

- β. Από την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης, η οποία κατατίθεται από τον Ανάδοχο κατά την υπογραφή της Σύμβασης.
- γ. Από την Εγγυητική Επιστολή Προκαταβολής, η οποία κατατίθεται για την ανάληψη από τον Ανάδοχο σχετικής προκαταβολής, αν προβλέπεται από τη Σύμβαση.

4. Κράτηση για Εγγύηση Καλής Εκτέλεσης.

Στον Ανάδοχο θα γίνεται κράτηση για Εγγύηση Καλής Εκτέλεσης επί του συνολικού ποσού κάθε πληρωμής, η οποία ανέρχεται σε πέντε τοις εκατό (5%) στην πιστοποιούμενη αξία των εργασιών μετά της αναλογούσας αναθεώρησης, εκτός αν άλλως ορίζεται στο Συμφωνητικό.

Οι κρατήσεις αυτές μπορεί να αντικατασταθούν οποτεδήποτε από τον Ανάδοχο, μερικά ή ολικά, με ισόποση εγγυητική επιστολή.

Οι κρατήσεις αυτές (υπό μορφή εγγυητικών Επιστολών ή ρευστού) θα επιστρέφονται άτοκα, μαζί με τις Εγγυητικές Επιστολές Καλής Εκτέλεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρακάτω παρ. 5 του παρόντος άρθρου.

5. Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης.

- 5.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να παράσχει στην Εταιρεία, Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης, σύμφωνα με υπόδειγμα της Εταιρείας, που εκδίδεται με δαπάνες του, το ποσό της οποίας θα ανέρχεται σε ποσοστό πέντε επί τοις εκατό (5%) του Συμβατικού Τιμήματος χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας, εκτός αν άλλως ορίζεται στο Συμφωνητικό. Σε ειδικές περιπτώσεις, το παραπάνω ποσοστό μπορεί να αυξάνεται μέχρι 10% κατ' ανώτατο, όπως θα εξειδικεύεται το τεύχος «Συμφωνητικό».
Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης κατατίθεται πριν ή κατά την υπογραφή της Σύμβασης και θα αντικαταστήσει την Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής στο Διαγωνισμό, που βρίσκεται στα χέρια της Εταιρείας.
- 5.2 Για οποιαδήποτε τροποποίηση της Σύμβασης που αφορά σε αύξηση του Συμβατικού Τιμήματος, στην οποία περιλαμβάνεται και η τυχόν αναθεώρηση τιμών, ο Ανάδοχος υποχρεούται να καταθέσει, πριν την τροποποίηση, συμπληρωματική Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης, το ποσοστό της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό έως 5% επί του ποσού της αύξησης εκτός ΦΠΑ.
- 5.3 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αρνείται να καταθέσει τις ως άνω συμπληρωματικές Εγγυητικές Επιστολές Καλής Εκτέλεσης, τότε η Εταιρεία δικαιούται να παρακρατεί τα αντίστοιχα ποσά από οποιαδήποτε πληρωμή προς τον Ανάδοχο, μέχρι την κατάθεση των Εγγυητικών Επιστολών.
- 5.4 Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της Σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της Σύμβασης και κάθε απαίτηση της Εταιρείας έναντι του Αναδόχου και η Εταιρεία, κατά την κρίση της, δικαιούται να κηρύξει καταπεσούσα την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης, μερικά ή ολικά, λόγω οποιασδήποτε απαίτησής της, που απορρέει από τη Σύμβαση.
- 5.5 Με την προϋπόθεση ότι στο μεταξύ δε θα συντρέξει λόγος για κατάπτωση, η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης θα επιστραφεί στον φορέα που την εξέδωσε μετά την έγκριση του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής του Έργου και την τελική λογιστική εκκαθάριση της σύμβασης, εκτός εάν θα πρέπει να καλύψει αναλογικά τμήμα του Έργου, που πρόκειται να παραληφθεί οριστικά αργότερα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 40 του παρόντος. Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης δε θα επιστραφεί, εφόσον υπάρχουν απαιτήσεις της Εταιρείας κατά του Αναδόχου, οπότε μπορεί να αντικατασταθεί από τον Ανάδοχο με άλλη που να καλύπτει τις εν λόγω απαιτήσεις.
Στο Συμφωνητικό προβλέπονται οι τυχόν περιπτώσεις, στις οποίες μέρος της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης επιστρέφεται με την έγκριση του Πρωτοκόλλου Προσωρινής Παραλαβής.

5.6 Για την επιστροφή της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης, ο Ανάδοχος πρέπει να υποβάλει σχετική αίτηση στην Εταιρεία.

6. Εγγυητική Επιστολή Προκαταβολής

6.1 Η Προκαταβολή, που τυχόν χορηγείται στον Ανάδοχο, με βάση όσα ορίζονται στο Συμφωνητικό, θα καλύπτεται από Εγγυητική Επιστολή Προκαταβολής, σύμφωνα με υπόδειγμα της Εταιρείας, που θα εκδίδεται με δαπάνες του και η οποία θα παραδοθεί στην Εταιρεία πριν από τη λήψη της Προκαταβολής. Το ποσό της Εγγύησης Προκαταβολής είναι ίσο με το ποσό της προκαταβολής, μείον το ποσό της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης.

Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για λόγους που δε σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με το αντικείμενο της Σύμβασης.

Η προκαταβολή και η εγγύηση προκαταβολής μπορεί να χορηγούνται τμηματικά, εφόσον τούτο ορίζεται στο Συμφωνητικό.

6.2 Η Εγγυητική Επιστολή Προκαταβολής αποδεσμεύεται τμηματικά με την πρόοδο απόσβεσης της Προκαταβολής.

6.3 Η Εταιρεία με έγγραφη πρόσκληση προς τον Ανάδοχο δικαιούται να αναλάβει από την παραπάνω Εγγυητική Επιστολή το αντίστοιχο ποσό προκαταβολής, σε όποια έκταση δεν έχει συμψηφισθεί το ποσό αυτό με ποσά που οφείλονται στον Ανάδοχο, σε περίπτωση έκπτωσης του ή καταγγελίας της Σύμβασης, όπως επίσης και σε περίπτωση καθυστέρησης εκτέλεσης της Σύμβασης, συνεπεία της οποίας επιβραδύνεται η απόσβεση της προκαταβολής.

7. Εγγυητική Επιστολή Καλής Λειτουργίας

Η εταιρεία μπορεί να ζητά από τον Ανάδοχο να παράσχει «Εγγύηση καλής λειτουργίας» για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που ανακύπτουν ή των ζημιών που προκαλούνται από δυσλειτουργία του έργου ή του εξοπλισμού, όπως εξειδικεύεται στο τεύχος «Συμφωνητικό».

8. Οι εγγυήσεις θα εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α' 13), όπως ισχύει, που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, από το Ε.Τ.Α.Α. - ΤΣΜΕΔΕ ή από αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ. ή σε κράτη - μέλη της Συμφωνίας Δημοσίων Συμβάσεων (GPA) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.) η οποία κυρώθηκε στην Ελλάδα με το Ν.2513/1997 (ΦΕΚ Α 139/27.06.97) και δύνανται να εκδίδουν τέτοιες κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Μπορεί επίσης να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου ποσού.

9. Η Εταιρεία επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους. Αν διαπιστωθεί η πλαστότητα εγγυητικής επιστολής, ο Ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος και υποβάλλεται μηνυτήρια αναφορά στον αρμόδιο εισαγγελέα.

Άρθρο 28

Πρόγραμμα Εκτέλεσης Έργου

1. Ο Ανάδοχος, με βάση τη συνολική και τις τμηματικές προθεσμίες συντάσσει και υποβάλλει, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υπογραφή της Σύμβασης, εκτός αν στο Συμφωνητικό προβλέπεται διαφορετικά, το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του Έργου το οποίο θα περιλαμβάνει τη χρονική

αλληλουχία των δραστηριοτήτων υλοποίησης της Σύμβασης σε τέτοια μορφή και λεπτομέρεια, ιδίως σε μορφή τετραγωνικού πίνακα ή μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης, όπως θα περιγράφεται στο Συμφωνητικό, και από το οποίο θα προκύπτει η ομαλή εκτέλεση του Έργου.

Επίσης ο Ανάδοχος, αν του ζητηθεί από την Εταιρεία, υποχρεούται να υποβάλει γενική περιγραφή των ενεργειών και μεθόδων, τις οποίες προτείνει να υιοθετηθούν για την εκτέλεση των εργασιών, καθώς και αναλυτικά διαγράμματα χρηματικών ροών όλων των πληρωμών του Έργου.

2. Η Εταιρεία, μετά την υποβολή του χρονοδιαγράμματος και εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο Συμφωνητικό, είναι υποχρεωμένη να το εγκρίνει ή να το επιστρέψει για τροποποιήσεις σύμφωνα με τις παρατηρήσεις και τα σχόλιά της, ιδίως αναφορικά με την κατασκευαστική αλληλουχία, την κατασκευασσιμότητα της μεθοδολογίας, την επίτευξη των χρονικών οροσήμων της Σύμβασης και με τις δυνατότητες χρονικής κλιμάκωσης των πιστώσεων.

Ο Ανάδοχος, μετά την επιστροφή του χρονοδιαγράμματος και εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο Συμφωνητικό, υποχρεούται να το επανυποβάλει τροποποιημένο, σύμφωνα με τις υποδείξεις και η Εταιρεία υποχρεούται να το εγκρίνει εντός της οριζόμενης στο Συμφωνητικό προθεσμίας, άλλως θεωρείται ότι έχει εγκριθεί.

3. Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μαζί με τα λοιπά στοιχεία που τυχόν θα ζητηθούν (μέθοδοι εκτέλεσης, χρηματικές ροές κλπ.), σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου, αποτελεί το Πρόγραμμα Εκτέλεσης Έργου.
4. Η υποβολή από τον Ανάδοχο και η έγκριση από την Εταιρεία του Προγράμματος Εκτέλεσης Έργου δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από οποιεσδήποτε ευθύνες και υποχρεώσεις του, οι οποίες προκύπτουν από τις συμβατικές διατάξεις.
5. Αναπροσαρμογές του Προγράμματος Εκτέλεσης Έργου μπορεί να εγκρίνονται, σε περιπτώσεις που κριθεί από την Εταιρεία, ότι η πρόοδος των εργασιών υστερεί και δεν ανταποκρίνεται στο Πρόγραμμα Εκτέλεσης Έργου, οπότε ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιφέρει τις αναγκαίες τροποποιήσεις για να είναι δυνατή η πραγματοποίηση και ολοκλήρωση των εργασιών, μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στη Σύμβαση.

Επίσης το Πρόγραμμα Εκτέλεσης Έργου αναπροσαρμόζεται σε περίπτωση παράτασης προθεσμίας ή σε περίπτωση μεταβολής του αντικειμένου του Έργου.

Άρθρο 29

Προθεσμίες

1. Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποπερατώσει κάθε τμήμα (τμηματική προθεσμία), καθώς και το σύνολο του Έργου (συνολική προθεσμία), μέσα στις προθεσμίες που καθορίζονται στο Συμφωνητικό και να συμμορφώνεται με το Πρόγραμμα Εκτέλεσης του Έργου.
Σε περιπτώσεις έργου που από τη φύση του δεν επιδέχεται προσδιορισμό τμημάτων ή χαρακτηριστικών επί μέρους δραστηριοτήτων, μπορεί στο Συμφωνητικό να μην προβλέπονται τμηματικές προθεσμίες.
2. Όλες οι προθεσμίες (συνολική και τμηματικές) αρχίζουν από την υπογραφή της Σύμβασης, εκτός αν στο Συμφωνητικό ορίζεται διαφορετικά.
3. Μέσα στη συνολική προθεσμία πρέπει να έχουν τελειώσει όλες οι επί μέρους εργασίες του έργου και να έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες από τη Σύμβαση δοκιμές. Το ίδιο ισχύει αναλογικά και για τις τμηματικές προθεσμίες.
4. Οι τμηματικές προθεσμίες που περιγράφονται στο Συμφωνητικό, ορίζονται ως:

- α. Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες για παράδοση τμημάτων του Έργου που η έγκαιρη αποπεράτωση τους έχει ιδιαίτερη σημασία για την Εταιρεία, όπως είναι η κατασκευή τμημάτων του Έργου που μπορεί να χρησιμοποιηθούν αυτοτελώς, η συμπλήρωση εργασιών που αποτελούν προϋπόθεση ή συνδυάζονται με τις εργασίες άλλου έργου, εκτός της Εργολαβίας στην οποία αναφέρεται η συγκεκριμένη Σύμβαση και η εκτέλεση εργασιών για εξασφάλιση του Έργου από καιρικές συνθήκες.
- β. Ενδεικτικές Τμηματικές Προθεσμίες, ως σταθμοί ενδιάμεσου ελέγχου της προόδου του Έργου.
5. Όλες οι καθοριζόμενες τμηματικές προθεσμίες θεωρούνται ως ενδεικτικές, εκτός αν ρητώς ορίζονται στο Συμφωνητικό ως αποκλειστικές.
6. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή κάθε καθυστέρησης. Αν ο Ανάδοχος δεν τηρήσει οποιοσδήποτε από τις εγκεκριμένες προθεσμίες, τμηματικές ή συνολική, θα εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από το Άρθρο 53 του παρόντος σε σχέση με τις Ποινικές Ρήτρες για καθυστερήσεις και θα επέρχονται οι συνέπειες που προβλέπονται από το ίδιο Άρθρο.
7. Σε περίπτωση υπέρβασης της συμβατικής προθεσμίας (τμηματικής ή συνολικής), κατά χρονικό διάστημα τέτοιο που να εξαντλείται το αντίστοιχο ανώτατο όριο των Ποινικών Ρητρών που επιβάλλονται για καθυστερήσεις, ανεξάρτητα από την επιβολή των Ποινικών Ρητρών, η Εταιρεία δικαιούται να εφαρμόζει τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Άρθρου 55 του παρόντος, περί καταγγελίας της Σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή η καταγγελία θα θεωρείται ότι οφείλεται σε υπαιτιότητα του Αναδόχου.
8. Οι προθεσμίες θα παρατείνονται από την Εταιρεία για όσο χρόνο κρίνεται εύλογο, εφόσον οι καθυστερήσεις προέκυψαν, είτε από λόγους που δεν αφορούν στον Ανάδοχο είτε οφείλονται σε Ανωτέρα Βία, όπως αυτή καθορίζεται στο Άρθρο 52 του παρόντος.
9. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει τις εργασίες της σύμβασης και μετά τη λήξη του αρχικού συμβατικού χρόνου για όσο διαρκεί η οριακή προθεσμία της σύμβασης. Ως οριακή προθεσμία νοείται το χρονικό διάστημα που ανέρχεται σε ένα τρίτο (1/3) της συνολικής προθεσμίας, τουλάχιστον, και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών, υπολογιζόμενο ως εξής: στην αρχικώς συμβατική προθεσμία προστίθενται οι παρατάσεις που χορηγήθηκαν μετά από αίτηση ή συναίνεση του Αναδόχου χωρίς να οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητά του και υπολογίζεται το 1/3 του συνολικού αυτού χρόνου.
10. Παράταση της συνολικής ή των τμηματικών προθεσμιών εγκρίνεται, εφόσον προβλέπεται αναθεώρηση τιμών στο Συμφωνητικό, ως εξής:
- α) Είτε «με αναθεώρηση», όταν η καθυστέρηση του συνόλου των εργασιών του Έργου ή του αντίστοιχου τμήματος δεν οφείλεται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του Αναδόχου ή προκύπτει από αύξηση του αρχικού συμβατικού αντικειμένου.
- β) Είτε «χωρίς αναθεώρηση», για το σύνολο ή μέρος των υπολειπόμενων εργασιών, όταν η παράταση κρίνεται σκόπιμη για το συμφέρον του έργου, έστω και αν η καθυστέρηση του συνόλου ή μέρους των υπολειπόμενων εργασιών οφείλεται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του Αναδόχου. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης προθεσμίας «χωρίς αναθεώρηση» για το σύνολο των υπολειπόμενων εργασιών του Έργου ή μιας τμηματικής προθεσμίας του, επιβάλλονται οι σχετικές ποινικές ρήτρες, ανεξάρτητα από την έγκριση της παράτασης αυτής.

Όταν πρόκειται για παράταση «χωρίς αναθεώρηση», ο προϊστάμενος της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, σε αντιπαράσταση με τον Ανάδοχο, καταρτίζει πίνακα διαχωρισμού των εργασιών, σε εκείνες που μπορούσαν να εκτελεστούν σε προηγούμενη αναθεωρητική περίοδο και στις λοιπές εργασίες. Οι πρώτες διαχωρίζονται και κατά αναθεωρητική περίοδο, μέσα στην οποία μπορούσε και έπρεπε να εκτελεστούν. Ο πίνακας αποτελεί πράξη της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και ο Ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει Διαφωνία κατά του πίνακα διαχωρισμού, μόνο αν τον υπογράψει με επιφύλαξη. Σε περίπτωση άρνησης του Αναδόχου να συμπράξει στην κατάρτιση

ή να υπογράψει τον πίνακα, αυτός του κοινοποιείται. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περίπτωση που ο Ανάδοχος υπέγραψε τα σχετικά έγγραφα με επιφύλαξη, δικαιούται να υποβάλει Διαφωνία.

11. Κατά την έγκριση των παρατάσεων της συνολικής ή των τμηματικών προθεσμιών, εκτιμάται και προσδιορίζεται πάντοτε το υπαίτιο για την επιμήκυνση του χρόνου συμβαλλόμενο μέρος, για το σύνολο ή για μέρος του Έργου ή κατά κονδύλια εργασιών. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής δεν επηρεάζουν την κατάπτωση των ποινικών ρητρών, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της.
12. Ρητά καθορίζεται ότι η Εταιρεία δεν υποχρεούται να προχωρήσει σε καμία τροποποίηση των προθεσμιών, αν ο Ανάδοχος δεν προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:
  - α. Να ειδοποιήσει εγγράφως την Εταιρεία ότι προτίθεται να ζητήσει παράταση προθεσμίας, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που εμφανίστηκε κάποιο γεγονός, το οποίο δικαιολογεί την παράταση.
  - β. Να αποστείλει μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών, από τη λήξη του γεγονότος, έγγραφη έκθεση για την ακριβή φύση και έκταση του γεγονότος, όπως επίσης και για τις επιπτώσεις του στην εκτέλεση των εργασιών. Στην έκθεση θα περιλαμβάνεται και λεπτομερής αιτιολόγηση της παράτασης την οποία ζητά, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η έκθεσή του να διερευνηθεί έγκαιρα.

Άρθρο 30

Έλεγχος του Έργου

1. Η εκτέλεση του Έργου από τον Ανάδοχο θα υπόκειται στο συνεχή γενικό έλεγχο και επιθεώρηση της Εταιρείας ή άλλων προσώπων που έχουν ορισθεί από την Εταιρεία για το σκοπό αυτό. Κατά την άσκηση του δικαιώματος αυτού η Εταιρεία θα έχει ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα μέρη που εκτελούνται εργασίες σχετικές με το Έργο.
2. Η Εταιρεία, αν από τον έλεγχο, που ασκεί σύμφωνα με το Άρθρο αυτό, θεωρήσει ότι η μέθοδος εργασίας ή τα υλικά, το προσωπικό και τα μέσα που χρησιμοποιεί ο Ανάδοχος δεν είναι επαρκή ή κατάλληλα ή δεν εκτελούνται σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Σχέδια, Πρότυπα, Κανονισμούς, Τεχνικές Προδιαγραφές οδηγίες κ.λπ., ώστε να εξασφαλίζονται η τέλεια, οικονομική, εμπρόθεσμη, και απόλυτα σύμφωνη με τους όρους της Σύμβασης εκτέλεση και αποπεράτωση του Έργου, έχει το δικαίωμα να δίδει εντολές προς τον Ανάδοχο και ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις εντολές αυτές, χωρίς να δικαιούται οποιαδήποτε πρόσθετη πληρωμή ή αύξηση των τιμών ή παράταση προθεσμιών.

Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος δε συμμορφωθεί με τις παραπάνω εντολές μέσα στις καθοριζόμενες σ' αυτές προθεσμίες, η Εταιρεία θα δικαιούται κατά την κρίση της και με τη ρητή επιφύλαξη κάθε άλλου δικαιώματος της που απορρέει από τη Σύμβαση, να λάβει κάθε μέτρο και:

- α. Να εκτελέσει η ίδια με δικά της συνεργεία ή με άλλο εργολάβο οποιαδήποτε εργασία, προβαίνουσα, εκτός των άλλων, ακόμη και σε αγορές υλικών, πληρωμές ημερομισθίων ή άλλων δαπανών αναγκαιών για την εκτέλεση του Έργου με ευθύνη και σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου

ή

- β. Να δώσει εντολή διακοπής των εργασιών. Οι εργασίες αυτές θα επαναρχίζουν μόνο μετά τη συμμόρφωση του Αναδόχου με τα ανωτέρω δεδομένα και στοιχεία ή αφού ο Ανάδοχος προσκομίσει επαρκείς εξηγήσεις που να ικανοποιούν την Εταιρεία. Ο Ανάδοχος θα είναι

υπεύθυνος για τις δυσμενείς συνέπειες (καθυστερήσεις, οικονομικές επιβαρύνσεις κ.λπ.) που τυχόν προκύπτουν από την αιτία αυτή.

ή

γ. Να προβεί σε έκπτωση του Ανάδοχου, σύμφωνα με το Άρθρο 55 του παρόντος.

3. Οι παρατηρήσεις της Εταιρείας, σχετικά με τον τρόπο εκτέλεσης των εργασιών θα γίνονται πάντα στους αρμόδιους εκπροσώπους του Αναδόχου, δοθέντος ότι ο Ανάδοχος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την εκτέλεση των εργασιών και αυτός μόνο έχει το δικαίωμα να δίνει εντολές ή οδηγίες στο προσωπικό του και στους Υπεργολάβους του.
Σε περίπτωση όμως που, κατά την κρίση της Εταιρείας, η εκτέλεση των εργασιών γίνεται με τρόπο που θέτει σε άμεσο κίνδυνο το Έργο ή την ιδιοκτησία της Εταιρείας ή τρίτων ή την ασφάλεια των υπαλλήλων της ή άλλου τρίτου προσώπου, έχει το δικαίωμα η Εταιρεία να δώσει εντολές απευθείας στο προσωπικό του Αναδόχου να αναστείλει τις εργασίες.
4. Η άσκηση του ελέγχου από την Εταιρεία με κανένα τρόπο δεν ελαττώνει την ευθύνη του Αναδόχου.

Άρθρο 31

Επιθεώρηση στα Εργοστάσια κατασκευής και δοκιμές

1. Ο Εξοπλισμός και τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι μόνο καινούργια, σε άριστη κατάσταση και δε θα γίνονται δεκτά μεταποιημένα.
Κανένα τμήμα του Εξοπλισμού, του οποίου η προμήθεια ή η χρησιμοποίηση θα γίνει σε σχέση με τη Σύμβαση, δεν θα στέλνεται στο Έργο πριν γίνει επιθεώρηση που να ικανοποιεί την Εταιρεία και πριν υπογραφεί και παραδοθεί, από τον εξουσιοδοτημένο ειδικό εκπρόσωπό της ή επιθεωρητή της Εταιρείας, η σχετική άδεια για την αποστολή.
Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της παραγράφου 10 για τις οποίες όμως δίνεται από την Εταιρεία γραπτή απαλλαγή από την επιθεώρηση, καθώς και οι περιπτώσεις της παραγράφου 11 του Άρθρου αυτού.
2. Η επιθεώρηση του Εξοπλισμού στα εργοστάσια και η χορήγηση άδειας για την αποστολή του ή η παραίτηση της Εταιρείας από τα δικαιώματά της, σχετικά με την επιθεώρηση οποιουδήποτε τμήματος του Εξοπλισμού, δεν απαλλάσσουν τον Ανάδοχο από την πλήρη ευθύνη του σχετικά με την παράδοση του Εξοπλισμού έτσι ώστε αυτός να είναι σύμφωνος με τους όρους της Σύμβασης, ούτε επηρεάζουν οποιαδήποτε απαίτηση ή οποιοδήποτε δικαίωμα ή προνόμιο της Εταιρείας στην περίπτωση που ο Ανάδοχος χρησιμοποίησε ή προμήθευσε ελαττωματικό ή ακατάλληλο Εξοπλισμό, καθώς επίσης δε μπορεί να θεωρηθεί ότι ο Εξοπλισμός αυτός έχει παραληφθεί από την Εταιρεία.
3. Η Εταιρεία με δαπάνες της και με τον ειδικό εκπρόσωπο-επιθεωρητή της (υπάλληλο ή τρίτο) έχει το δικαίωμα ελεύθερης εισόδου, ανά πάσα στιγμή, κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες αλλά και μετά από αυτές, σε όλα τα τμήματα ή εργαστήρια των εργοστασίων, όπου κατασκευάζονται τμήματα του Εξοπλισμού ή εκτελείται εργασία σχετική με το Έργο, ώστε να επιθεωρεί τον Εξοπλισμό ή οποιοδήποτε τμήμα αυτού, καθώς και κάθε υλικό που θα προμηθεύσει ο Ανάδοχος. Επίσης μπορεί να παρακολουθεί κάθε μέθοδο παραγωγικής διαδικασίας και οποιαδήποτε άλλη εργασία ή δραστηριότητα του Αναδόχου σχετική με την προμήθεια του Εξοπλισμού ή τμημάτων αυτού, σύμφωνα με τη Σύμβαση.
4. Η επιθεώρηση και οι δοκιμές γίνονται μέσα στο πλαίσιο ενός λεπτομερούς προγράμματος δοκιμών, που θα προετοιμαστεί από τον Ανάδοχο έγκαιρα και θα εγκριθεί από την Εταιρεία, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της Σύμβασης. Το πρόγραμμα αυτό είναι δυνατόν να τροποποιηθεί κατά τη θεώρηση της μελέτης και των σχεδίων.
Ο Ανάδοχος, αφού γίνει η θεώρηση της μελέτης και των σχεδίων, έχει υποχρέωση να ειδοποιεί εγγράφως την Εταιρεία και τον επιθεωρητή της, είκοσι (20) τουλάχιστον ημερολογιακές ημέρες

πριν από την ημερομηνία που ο Εξοπλισμός θα είναι έτοιμος, για επιθεώρηση και δοκιμές ή για οριστική συναρμολόγηση στα εργοστάσιά του ή των Υπεργολάβων του.

5. Για τη διευκόλυνση του επιθεωρητή της Εταιρείας, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να του διαθέσει, χωρίς καμία επιπλέον δαπάνη για την Εταιρεία, τους χώρους και εγκαταστάσεις γραφείων και επιθεωρήσεως που αυτός θα ζητήσει, καθώς και να του παρέχει όλες τις απαραίτητες διευκολύνσεις για τη διεξαγωγή της επιθεώρησης και των δοκιμών, σύμφωνα με την κρίση της Εταιρείας.

Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει στον επιθεωρητή αντίγραφα όλης της αλληλογραφίας, σχετικά με θέματα επιθεώρησης ή δοκιμών, που ανταλλάσσεται με την Εταιρεία.

6. Μετά την επιθεώρηση και τις δοκιμές, θα συντάσσεται από τον Ανάδοχο "Εκθεση Δοκιμών", σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της Σύμβασης ή σύμφωνα με τους κανόνες της Τεχνικής και της Επιστήμης.

Η "Εκθεση Δοκιμών" θα υπογράφεται από τον ειδικό εκπρόσωπο-επιθεωρητή της Εταιρείας και από τον αρμόδιο εκπρόσωπο του Αναδόχου και θα υποβάλλεται στην Εταιρεία σε τρία (3) αντίγραφα με όλα τα συνημμένα (φύλλα δοκιμών κ.λπ.).

Οι "Εκθέσεις Δοκιμών" θα είναι λεπτομερείς και πλήρεις και θα δίνουν ακριβή στοιχεία για τη διαδικασία, τα αποτελέσματα των δοκιμών και τις παρατηρήσεις. Δηλώσεις γενικού περιεχομένου θα γίνονται δεκτές μόνο ως συμπέρασμα των "Εκθέσεων Δοκιμών".

7. Η Εταιρεία μετά από επιθεώρηση μπορεί, κατά την κρίση της, να απορρίπτει οποιοδήποτε τμήμα του Εξοπλισμού είναι ελαττωματικό ή ακατάλληλο για τη χρήση που προορίζεται ή δεν είναι σύμφωνο με τους όρους της Σύμβασης.

Στην περίπτωση αυτή, που τα αποτελέσματα των δοκιμών και της επιθεώρησης δεν είναι σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση με δικές του δαπάνες να αποκαταστήσει ή να αντικαταστήσει τον Εξοπλισμό και να προσκαλέσει τον επιθεωρητή της Εταιρείας να παρευρεθεί στις νέες δοκιμές και επιθεώρηση, για τις οποίες και θα συνταχθεί νέα "Εκθεση Δοκιμών".

8. Στην περίπτωση που θα επαναληφθούν οι δοκιμές ή αναβληθούν χωρίς προηγούμενη γραπτή ειδοποίηση, από υπαιτιότητα του Αναδόχου, ή επειδή αυτός δε συμμορφώθηκε με τους όρους της Σύμβασης, η μισθοδοσία, τα οδοιπορικά και λοιπά έξοδα του επιθεωρητή της Εταιρείας θα επιβαρύνουν τον Ανάδοχο.

9. Ο Ανάδοχος θα έχει δικαίωμα να εκτελέσει τις δοκιμές με απουσία του επιθεωρητή, εφόσον ο επιθεωρητής αυτός δεν προσέλθει για την παρακολούθηση των δοκιμών μέσα σε πέντε (5) ημερολογιακές ημέρες, από την καθορισμένη ημερομηνία των δοκιμών, όπως αυτή έχει καθοριστεί με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του Άρθρου αυτού.

Στην περίπτωση αυτή ο Ανάδοχος θα συντάσσει τα σχετικά φύλλα δοκιμών με τα αποτελέσματα των μετρήσεων και στη συνέχεια λεπτομερή "Εκθεση Δοκιμών" που θα υπογράφεται από τον εκπρόσωπό του και θα στέλνεται στην Εταιρεία και στον επιθεωρητή της.

Η Εταιρεία μετά από έλεγχο των σχετικών φύλλων δοκιμών και εφόσον κατά τη γνώμη της αυτά είναι σύμφωνα με τη Σύμβαση, θα χορηγεί άδεια αποστολής για τον Εξοπλισμό αυτό, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω "Εκθεσης".

Οι τυχόν αντιρρήσεις της Εταιρείας, πάνω στο περιεχόμενο της παραπάνω "Εκθεσης" του Αναδόχου, θα γνωστοποιούνται εγγράφως στον Ανάδοχο ή στον εκπρόσωπό του, μέσα σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία που θα παραληφθεί η παραπάνω "Εκθεση".

Αν αποδειχθούν δικαιολογημένες οι αντιρρήσεις της Εταιρείας, οι δαπάνες για την επανάληψη των δοκιμών, για τη μεταφορά στο εργοστάσιο ή στον τόπο δοκιμής και για την επιστροφή, αν υπάρξει ανάγκη, στο εργοστάσιο του Εξοπλισμού, καθώς και οι δαπάνες του επιθεωρητή της Εταιρείας, θα επιβαρύνουν τον Ανάδοχο που θα έχει ακόμη την υποχρέωση να αντικαταστήσει, να επισκευάσει ή να αποκαταστήσει όλα τα ελαττώματα που διαπιστώθηκαν κατά τις δοκιμές.

Στις περιπτώσεις όμως που η Εταιρεία επιμένει να επαναληφθούν οι δοκιμές με την παρουσία εκπροσώπου της, τότε εφόσον οι νέες δοκιμές επιβεβαιώσουν την ακρίβεια εκείνων που έγιναν αρχικά από τον Ανάδοχο, οι δαπάνες των τελευταίων δοκιμών θα καταβληθούν από την Εταιρεία και οι προθεσμίες παράδοσης θα παραταθούν για όσο χρονικό διάστημα αυτές επηρεάστηκαν πραγματικά από την αιτία αυτή.

10. Ο Ανάδοχος μπορεί επίσης να αποστείλει τον Εξοπλισμό ή τμήμα του χωρίς να προηγηθεί Επιθεώρηση, εφόσον η Εταιρεία εκδώσει γραπτή απαλλαγή από την υποχρέωση επιθεώρησης.
11. Στην περίπτωση που, είτε στο Συμφωνητικό, είτε στις τεχνικές προδιαγραφές έχει συμφωνηθεί ρητά ότι η Εταιρεία παραιτείται από το δικαίωμά της να πραγματοποιήσει ορισμένες δοκιμές στον Εξοπλισμό ή να επιθεωρήσει ορισμένα τμήματα, ο Ανάδοχος μπορεί να αποστείλει τον Εξοπλισμό ή τμήμα του, χωρίς η Εταιρεία να το δοκιμάσει ή να το επιθεωρήσει.
12. Εξοπλισμός για τον οποίο η Σύμβαση δεν καθορίζει ειδικές δοκιμές θα πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικά αναγνωρισμένων Οργανισμών. Ως τέτοιοι νοούνται τα εργαστήρια δοκιμών, τα εργαστήρια βαθμονόμησης, οι οργανισμοί ελέγχου και οι οργανισμοί πιστοποίησης, που ανταποκρίνονται στα ισχύοντα Ευρωπαϊκά Πρότυπα.
Οι "Εκθέσεις δοκιμών τύπου" ή τα πιστοποιητικά δοκιμών, που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές ως απαίτηση, θα εκδίδονται από Εργαστήρια εξουσιοδοτημένα να εκτελούν δοκιμές τύπου και όχι από τον κατασκευαστή του υλικού ή του Εξοπλισμού.
Προκειμένου για τις "Εκθέσεις δοκιμών τύπου" θα αναφερθούν μία προς μία όλες οι δοκιμές που θα εκτελεστούν με τα σχετικά αποτελέσματα, καθώς και οι προδιαγραφές ή τυποποιήσεις (standards), στις οποίες βασίσθηκε η εκτέλεση των δοκιμών.
13. Οι διατάξεις του Άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή και για τους Υπεργολάβους του Αναδόχου.
14. Οι πιο πάνω διαδικασίες και προθεσμίες ισχύουν όπως αναφέρονται στο παρόν Άρθρο, εκτός εάν στους Ειδικούς Όρους προβλέπεται διαφορετικά.

Άρθρο 32

Συσκευασία και Διακριτικές ενδείξεις - Αποστολή και αποθήκευση του Εξοπλισμού

1. Συσκευασία και διακριτικές ενδείξεις

- 1.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συσκευάζει τον Εξοπλισμό με προσοχή και ανάλογα προς τα εκάστοτε χρησιμοποιούμενα μέσα μεταφοράς, ώστε να είναι προφυλαγμένος σε κάθε περίπτωση από οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες καθώς και από οποιονδήποτε κίνδυνο μεταφοράς.
Κατά τη συσκευασία του Εξοπλισμού, ο Ανάδοχος θα ακολουθεί τις τυχόν οδηγίες της Εταιρείας .
- 1.2 Ο Εξοπλισμός, με ή χωρίς συσκευασία, θα περιγράφεται στον "Πίνακα Συσκευασίας" του Αναδόχου, με τρόπο που να διευκολύνει την αναγνώρισή του κατά την άφιξη στον τόπο προορισμού του και κατά την αποσυσκευασία του.
Στον "Πίνακα Συσκευασίας" θα αναφέρονται ο αριθμός της Σύμβασης, το είδος της συσκευασίας, ο αύξων αριθμός του κιβωτίου, εμπορευματοκιβωτίου ή δέματος, το καθαρό και μικτό βάρος, όπως και οι εξωτερικές διαστάσεις της συσκευασίας ή του Εξοπλισμού.
Η περιγραφή του Εξοπλισμού στον "Πίνακα Συσκευασίας" πρέπει να ανταποκρίνεται στην περιγραφή της Σύμβασης και απέναντι από την περιγραφή κάθε είδους θα αναφέρεται ο αντίστοιχος αριθμός (εάν υπάρχει) στον Πίνακα Υλικών και Τιμών της Σύμβασης.
Μετά τη συσκευασία, θα αποστέλλονται αμέσως αεροπορικώς στην Εταιρεία, πέντε (5) αντίγραφα του "Πίνακα Συσκευασίας" του Αναδόχου ή άλλου εγγράφου που χρησιμοποιείται σαν "Πίνακας Συσκευασίας".

- 1.3 Τα υλικά συσκευασίας θα περιέρχονται στην ιδιοκτησία της Εταιρείας εκτός των εμπορευματοκιβωτίων (CONTAINERS).
- 1.4 Κάθε κιβώτιο, εμπορευματοκιβώτιο ή δέμα θα φέρει επ' αυτού ενδείξεις του περιεχομένου ή των περιεχομένων σ' αυτό τμήματος ή τμημάτων του Εξοπλισμού, του βάρους, καθώς και κατάλληλες οδηγίες για τον τρόπο χειρισμού και ανάρτησης κατά τη φόρτωση - εκφόρτωση.
Όλες οι διακριτικές ενδείξεις της συσκευασίας πρέπει να είναι ευανάγνωστα χαραγμένες ή γραμμένες με ανεξίτηλη γραφή και στις δύο πλευρές κάθε κιβωτίου, εμπορευματοκιβωτίου ή δέματος. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται αναγραφή των διακριτικών ενδείξεων με κιμωλία ή μαρκαδόρο.
- 1.5 Η χώρα προέλευσης πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς σε κάθε αποστελλόμενο τεμάχιο, συσκευασμένο ή μη. Η μη συμμόρφωση προς τον όρο αυτό μπορεί να επιφέρει την επιβολή βαρύτερων προστίμων από το Ελληνικό Δημόσιο, τα οποία θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.
- 1.6 Όλα τα τεμάχια, συσκευασμένα ή μη, πρέπει επίσης να φέρουν αύξοντα αριθμό που θα είναι αντίστοιχος με τον αύξοντα αριθμό του σχετικού "Πίνακα Συσκευασίας".
- 1.7 Στην εξωτερική επιφάνεια όλων γενικά των κιβωτίων, εμπορευματοκιβωτίων ή δεμάτων πρέπει να αναγράφονται τα παρακάτω στοιχεία :
- α. .... Ανάδοχος του ΔΕΔΔΗΕ - ΕΛΜΑΣ
(Όνομα του Αναδόχου)
  - β. ....
(σύντομη περιγραφή του Έργου)
  - γ. ....
(ενδεικτική περιγραφή περιεχομένου του δέματος)
  - δ. .... / .....
(αριθμός της Σύμβασης)   (αύξων αριθμός τεμαχίου)
  - ε. Μικτό βάρος, χλγρ. ....
  - στ. Καθαρό βάρος, χλγρ. ....
  - ζ. Εξωτερικές ολικές διαστάσεις, μέτρα .....
- 1.8 Σε όλα τα μη συσκευασμένα τεμάχια, έστω και εάν αυτά φορτώνονται σε δεσμίδες, πρέπει να είναι γραμμένες όλες οι διακριτικές ενδείξεις με βαφή ή σταμπαρισμένες. Σε περίπτωση που η αναγραφή των διακριτικών ενδείξεων στα μη συσκευασμένα τεμάχια δεν μπορεί να γίνει με βαφή ή σταμπάρισμα μπορούν να χρησιμοποιούνται μεταλλικά πλακίδια, ασφαλώς προσδεδεμένα στο προς αποστολή δέμα ή τεμάχιο, στα οποία θα αναγράφονται όλες οι απαιτούμενες διακριτικές ενδείξεις.

2. Αποστολή και αποθήκευση του Εξοπλισμού

- 2.1 Ο Ανάδοχος δύναται να προβαίνει στη φόρτωση του Εξοπλισμού μόνο μετά την έκδοση της άδειας, που προβλέπεται στο Άρθρο 31 του παρόντος.
- 2.2 Ο Ανάδοχος, με δική του ευθύνη και δαπάνη, προβαίνει στη μεταφορά (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών δαπανών της φορτώσεως, εκφορτώσεως, μεταφορτώσεως κ.λπ.) του Εξοπλισμού, από τα εργοστάσια ή αποθήκες όπου αυτός κατασκευάζεται ή ευρίσκεται αποθηκευμένος, στο Εργοτάξιο.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λάβει τα δέοντα μέτρα για την άμεση εκφόρτωση, αποθήκευση και τοποθέτηση του Εξοπλισμού, όπως και κάθε άλλου υλικού απαραίτητου για το Έργο, στο Εργοτάξιο και μάλιστα κατά τρόπο ώστε αυτά να μπορούν να χρησιμοποιηθούν αμέσως.

Η Εταιρεία θα έχει το δικαίωμα, σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων αυτών από τον Ανάδοχο, να προβεί, με χρέωσή του, στην εκτέλεση των παραπάνω ενεργειών.

Στην περίπτωση αυτή η Εταιρεία δε θα ευθύνεται για τυχόν ζημιές, απώλειες ή ελλείμματα του Εξοπλισμού, των υλικών κλπ.

- 2.3 Ο Ανάδοχος υπέχει τις ίδιες παραπάνω υποχρεώσεις όσον αφορά στα μηχανήματα, στα εφόδια και σε κάθε είδους υλικό, τα οποία είναι αναγκαία για την εγκατάσταση του Εξοπλισμού ή για την κανονική λειτουργία των Εργοταξίων και γενικά την αποπεράτωση του Έργου, ανεξάρτητα του εάν μέρος του Εξοπλισμού ή του Έργου διατεθεί ή εκτελεσθεί απολογιστικά ή όχι.

Άρθρο 33

Στατιστικά και λοιπά στοιχεία του Έργου - Ημερολόγιο

1. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία, όταν του ζητηθούν και κατά τα χρονικά διαστήματα που θα καθορίσει αυτή, εκθέσεις προόδου εργασιών, δελτία αγορών υλικών, καταστάσεις δαπανών, εκθέσεις για αποστολές και αγορές, εκθέσεις για φορτώσεις και οποιεσδήποτε άλλες εκθέσεις θα του ζητηθούν.
2. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί με ακρίβεια και πλήρη ενημερότητα, σύμφωνα με τους εκάστοτε Νόμους, όλα τα λογιστικά βιβλία, στοιχεία και μητρώα που αφορούν στο προσωπικό που απασχολεί (σχετικά με τους μισθούς, τα ημερομίσθια και τα επιδόματά τους, τις ασφαλιστικές και άλλες εισφορές κ.λπ.), τα βιβλία και τα μητρώα για τις απογραφές του εξοπλισμού, των μηχανημάτων, των εργαλείων και υλικών που προσκομίστηκαν στο Εργοτάξιο και χρησιμοποιούνται σ' αυτό και γενικά όλα τα βιβλία, δελτία, καταστάσεις σχετικές με την πρόοδο των εργασιών.
3. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί καθημερινά Ημερολόγιο του Έργου. Το Ημερολόγιο τηρείται σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, εις διπλούν. Το Ημερολόγιο υπογράφεται από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του Αναδόχου και της Εταιρείας και μετά την υπογραφή του το ένα αντίτυπο κρατείται στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία.
4. Στο ημερολόγιο αναγράφονται, με συνοπτικό τρόπο, ιδίως:
  - στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κατά τη διάρκεια του εικοσιτετραώρου,
  - αριθμητικά στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό κατά κατηγορίες,
  - τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα,
  - θέση και περιγραφή των εργασιών. Αναφορά για τις εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχει πρόοδος ή δεν εκτελούνται, αλλά και οι σχετικοί λόγοι,
  - ώρα έναρξης και πέρατος κρίσιμων εργασιών εντός της ημέρας,
  - αφίξεις και αναχωρήσεις κύριου εξοπλισμού,
  - συνθήκες κυκλοφοριακών ρυθμίσεων. Επίσης καταγράφονται τροποποιήσεις ή προβλήματα με τις ρυθμίσεις και τον σχετικό εξοπλισμό,
  - τα προσκομιζόμενα υλικά, οι εκτελούμενες εργασίες,
  - οι εργαστηριακές δοκιμές,
  - καθυστερήσεις, δυσκολίες, ατυχήματα, ζημιές, μη συνήθεις συνθήκες που προκαλούν καθυστερήσεις, επίσης περιλαμβάνεται ο χρόνος προσωρινής αναστολής ή επανάληψης εργασιών,
  - εντολές και παρατηρήσεις των οργάνων επίβλεψης,
  - έκτακτα περιστατικά και
  - σημαντικές επισκέψεις ή επικοινωνίες με το Δημόσιο ή τοπικές αρχές ή παρόδιους ιδιοκτήτες,

- κάθε άλλο σχετικό με το έργο σημαντικό πληροφοριακό στοιχείο,
- υποβληθέντα αιτήματα του Αναδόχου,
- σημαντικά γεγονότα που σχετίζονται με το Έργο,
- τυχόν άλλες παρατηρήσεις.

Στους Ειδικούς Όρους αναφέρεται η εγγραφή στο ημερολόγιο συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο Έργο ή ζητείται από τον Ανάδοχο η τήρηση και άλλων στατιστικών στοιχείων

5. Επίσης, ο Ανάδοχος υποχρεούται, εφόσον του ζητηθεί, να ενημερώνει τους Ορκωτούς Ελεγκτές της Εταιρείας, για την κίνηση και το υπόλοιπο του δοσοληπτικού λογαριασμού του με την Εταιρεία, την 30/06 και 31/12 εκάστου έτους, αντιστοίχως.

Άρθρο 34

Ελαττώματα του Έργου

1. Σε κάθε περίπτωση που, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών και μέχρι την Οριστική Παραλαβή του Έργου, οποιοδήποτε τμήμα του ή η ποιότητα της εργασίας ή τα υλικά που χρησιμοποιούνται ή που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτέλεση των εργασιών είναι, κατά την κρίση της Εταιρείας, ελαττωματικά, ατελή ή ακατάλληλα ή δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών και γενικά δε συμφωνούν με εκείνα που ορίζονται στη Σύμβαση, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία δικαιούται, με έγγραφη εντολή της, να ζητήσει από τον Ανάδοχο να προβεί σε οποιαδήποτε διόρθωση, αντικατάσταση ή πρόσθετη εργασία την οποία κρίνει απαραίτητη.
2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται με την προσήκουσα επιμέλεια και ταχύτητα και με δικές του δαπάνες στις παραπάνω εντολές της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, εκτελώντας, σύμφωνα μ' αυτές, όλες τις συμπληρωματικές εργασίες οι οποίες απαιτούνται για την απομάκρυνση και αντικατάσταση των ελαττωματικών, ατελών, ελλιπών ή ακαταλλήλων υλικών, καθώς και για την κατεδάφιση και αποκατάσταση της ατελούς ή κακότεχνης εργασίας.
3. Αν κατά την κατασκευή των έργων η Επίβλεψη θεωρεί ότι τα προς χρησιμοποίηση υλικά δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών ή γενικά είναι ακατάλληλα, διατάσσεται από τη Επιβλέπουσα Υπηρεσία η μη χρησιμοποίηση των υλικών.
Αν ο Ανάδοχος διαφωνεί, τα υλικά δεν χρησιμοποιούνται αν δεν κριθεί η καταλληλότητά τους από εργαστηριακό έλεγχο σε αναγνωρισμένα εργαστήρια.

Η δαπάνη για τις εργαστηριακές έρευνες καταβάλλεται από τον Ανάδοχο και τον βαρύνει τελικά, αν αποδειχθεί η ακαταλληλότητα των υλικών. Στην αντίθετη περίπτωση η δαπάνη βαρύνει την Εταιρεία.

4. Αν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων μέχρι την οριστική παραλαβή οποιαδήποτε εργασία παρουσιάσει ελαττώματα που δεν αποκαθίστανται από τον Ανάδοχο, κοινοποιείται σε αυτόν **Ειδική Διαταγή** της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

Με την ειδική διαταγή προσδιορίζονται τα ελαττώματα, καθορίζεται αν είναι **ουσιώδη, επουσιώδη ή και επικίνδυνα** και τάσσεται εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους. Στην αποκατάσταση μπορεί να περιλαμβάνεται η καθαίρεση των ελαττωματικών εργασιών και η ανακατασκευή τους, αν αυτό επιβάλλεται.

Αν το ελάττωμα δεν είναι ουσιώδες και η αποκατάστασή του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες με την Ειδική Διαταγή καθορίζεται ποσοστό μείωσης της αμοιβής του Αναδόχου για τις αντίστοιχες εργασίες. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η διαταγή μπορεί να περιλαμβάνει και την εκτέλεση ορισμένων εργασιών για τον περιορισμό του ελαττώματος.

Ως επουσιώδεις θεωρούνται αποκλειστικά οι εργασίες που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του έργου, την ασφάλεια των χρηστών και δεν παραβιάζουν όρους αδειοδοτήσεων του έργου.

5. Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος διαφωνήσει, ολικά ή μερικά, στις εντολές της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, υποχρεούται, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από της λήψεως της εντολής, να υποβάλει εγγράφως την Διαφωνία του, κατ' άρθρον 54 του παρόντος, αναφέροντας και τους λόγους.

Μέχρι να επιλυθεί η διαφωνία ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται, με δαπάνες του, με τις εντολές της Εταιρείας. Ο Εντεταλμένος Μηχανικός ή άλλος εκπρόσωπος της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας παρακολουθεί ειδικά τις εργασίες αυτές και καταχωρεί στο ημερολόγιο όλα τα μέτρα που παίρνει ο Ανάδοχος για την εκτέλεση της διαταγής.

6. Αν ο Ανάδοχος με την ένσταση του ζητεί τη διενέργεια εργασηριακών ερευνών ή άλλων δοκιμών για την εξακρίβωση του ελαττώματος, οι εργασίες αυτές εκτελούνται πριν εκδοθεί απόφαση επί της διαφωνίας, ύστερα από εντολή της Προϊσταμένης Υπηρεσίας, που προσδιορίζει το είδος και την έκταση τους.

Οι διατάξεις της παραγράφου 3 για την επιβάρυνση της δαπάνης εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

- 7.1. Η Προϊσταμένη Υπηρεσία αποφαινεται οριστικά επί της διαφωνίας και για να εκδώσει την απόφασή της μπορεί να διατάξει τη διενέργεια αυτοψίας ή οποιασδήποτε άλλης έρευνας, αν το κρίνει απαραίτητο.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί προς την απόφαση αυτή.

- 7.2. Αν τελικά ύστερα από αίτηση φιλικής διαπραγμάτευσης ή δικαστικά δικαιωθεί ο Ανάδοχος στις απόψεις του, έχει το δικαίωμα να πληρωθεί με τους συμβατικούς όρους και τιμές για τις, τυχόν, απαιτούμενες πρόσθετες εργασίες.

Αν οι εργασίες διατάχθηκαν ύστερα από την απομάκρυνση των εγκαταστάσεων του Αναδόχου συντάσσονται νέες τιμές που λαμβάνουν υπόψη τους και το γεγονός αυτό.

8. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν συμμορφώνεται προς τις εντολές της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας μέσα στην προθεσμία που του έχει ταχθεί, η Εταιρεία δικαιούται να λαμβάνει οποιαδήποτε μέτρα ήθελε κρίνει αναγκαία, με δαπάνες και ευθύνη του Αναδόχου, για τη συνέχιση και αποπεράτωση του Έργου, καθώς και για την άρση των διαπιστωθέντων ελαττωμάτων για την αποκατάσταση της κανονικής λειτουργίας αυτού.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διορθώσει, μέσα σε οριζόμενη από την Εταιρεία εύλογη προθεσμία, τα ελαττώματα του Έργου που θα διαπιστωθούν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της Σύμβασης και μέχρι την Οριστική Παραλαβή. Αν η προθεσμία αυτή περάσει άπρακτη, η Εταιρεία μπορεί να εκτελέσει τη διόρθωση με δαπάνες και ευθύνη του Αναδόχου με οποιονδήποτε τρόπο, με την επιφύλαξη πάντοτε του δικαιώματός της να κηρύξει τον Ανάδοχο έκπτωτο.

9. Ο Ανάδοχος σε καμιά περίπτωση δεν απαλλάσσεται από τις συμβατικές του υποχρεώσεις, επικαλούμενος την παρουσία ή την προηγούμενη επιθεώρηση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας ή οποιουδήποτε άλλου εκπροσώπου της Εταιρείας στον τόπο των εργασιών (εργοστάσιο, εργοτάξιο κλπ), εάν μεταγενέστερα διαπιστωθεί ελαττωματική εργασία, παραλείψεις ή ατέλειες, εκτός αν αυτές οφείλονται σε έγγραφες εντολές ή οδηγίες της Εταιρείας .

10. Ο Ανάδοχος θα είναι πλήρως υπεύθυνος για κάθε καθυστέρηση, που προέρχεται από την εφαρμογή του παρόντος Άρθρου, στην πρόοδο και την αποπεράτωση του Έργου. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες η λύση της διαφωνίας ήθελε αποβεί υπέρ του Αναδόχου.

11. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται ανάλογα και για την περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων όσο διάστημα τον βαρύνει η συντήρηση αυτή.
12. Οι εργασίες που παρουσιάζουν ουσιώδη ελαττώματα δεν περιλαμβάνονται στην πιστοποίηση. Αν το ελάττωμα αποκαλυφθεί, αφού έχουν πιστοποιηθεί οι εργασίες, μπορεί η περικοπή να γίνει στην επόμενη ή σταδιακά σε περισσότερες επόμενες πιστοποιήσεις, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
13. Η Εταιρεία δύναται κατά την κρίση της να αποδεχθεί κάθε Έργο με ελαττώματα ως μειωμένης ποιότητας και να καθορίσει μια εύλογα μειωμένη τιμή για πληρωμή προς τον Ανάδοχο, λαμβάνοντας επίσης υπόψη της και τις τυχόν ποινικές ρήτρες που πρέπει να καταβληθούν.

Άρθρο 35

Βλάβες στο Έργο - Αποζημιώσεις

- 1.1. Μέχρι την Προσωρινή Παραλαβή του Έργου ο Ανάδοχος ευθύνεται και φέρει τον κίνδυνο οποιασδήποτε ζημίας ή απώλειας ή καταστροφής του Εξοπλισμού και του Έργου, καθώς και των κάθε είδους εγκαταστάσεων του στο Εργοτάξιο, από οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, περιλαμβανομένων των περιστατικών Ανωτέρας Βίας, κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 52 του παρόντος.
- 1.2. Μέχρι την προσωρινή παραλαβή, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δαπάνες του να επισκευάζει ή να αντικαθιστά κάθε τμήμα του Έργου ή του Εξοπλισμού, που έχει υποστεί βλάβη, κλοπή ή βανδαλισμό, κατά τρόπο που να ικανοποιεί πλήρως την Εταιρεία, εξαιρουμένων των ζημιών που οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητα της Εταιρείας ή του προσωπικού της, για τις οποίες θα αποζημιώνεται.
- 1.3. Όταν το έργο ή τμήμα του παραδοθεί για χρήση, πριν την παραλαβή, ο Ανάδοχος είναι, επίσης, υποχρεωμένος να επισκευάζει ή να αντικαθιστά κάθε τμήμα του Έργου ή του Εξοπλισμού, που έχει υποστεί βλάβη, κλοπή ή βανδαλισμό από την χρήση, κατά τρόπο που να ικανοποιεί πλήρως την Εταιρεία, και για τα οποία θα αποζημιώνεται, εκτός εάν άλλως ορίζεται στους Ειδικούς Όρους.
2. Σε περίπτωση ολικής ή σημαντικής καταστροφής του Έργου, λόγω περιστατικού Ανωτέρας Βίας το οποίο καλύπτεται από τα ασφαλιστήρια έναντι παντός κινδύνου, πριν από την Προσωρινή Παραλαβή, η Εταιρεία δύναται εντός έξι (6) μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία έλαβε χώρα το εν λόγω περιστατικό να ζητήσει από τον Ανάδοχο να προβεί στην εκ νέου κατασκευή του Έργου και ο Ανάδοχος υποχρεούται να αποδεχθεί αυτό με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, όπως αυτοί αναφέρονται στη Σύμβαση, με εξαίρεση τις προθεσμίες παραδόσεων, το συνολικό Συμβατικό Τιμήμα και τους όρους πληρωμής, για τα οποία τα συμβαλλόμενα μέρη θα προβούν σε νέα συμφωνία.
Είναι ευνόητο ότι όλα ανεξαιρέτως τα καταβληθέντα από την Εταιρεία ποσά έναντι του Συμβατικού Τιμήματος, θα συμψηφισθούν έναντι του νέου αυτού τιμήματος.

Σε περίπτωση κατά την οποία η χρονική περίοδος των έξι (6) μηνών περάσει άπρακτη, η Σύμβαση λύεται αυτομάτως χωρίς συνέπειες για τα συμβαλλόμενα μέρη, εκτός του ότι η Εταιρεία δικαιούται επιστροφής από τον Ανάδοχο όλων των ποσών που του έχει καταβάλει, δεν υποχρεούται δε να καταβάλει στον Ανάδοχο τυχόν ληξιπρόθεσμες οφειλές της.
3. Σε περίπτωση ολικής ή σημαντικής καταστροφής του Έργου, η οποία προήλθε λόγω περιστατικού Ανωτέρας Βίας, που σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο τεύχος των Ειδικών Όρων ανήκει στην κατηγορία κινδύνων που εξαιρούνται από τα συνήθη Ασφαλιστήρια κατά παντός κινδύνου, και το οποίο συνέβη πριν από την Προσωρινή Παραλαβή, η Εταιρεία δύναται εντός έξι (6) μηνών από της ημερομηνίας, κατά την οποία έλαβε χώρα το εν λόγω περιστατικό να ζητήσει από τον Ανάδοχο να

συμφωνήσουν για τον εύλογο επιμερισμό των δαπανών που θα απαιτηθούν για την εκ νέου αποπεράτωση από τον ίδιο τον Ανάδοχο του Έργου, που επλήγη από το ως άνω γεγονός Ανωτέρας Βίας.

Είναι ευνόητο ότι όλα ανεξαιρέτως τα καταβληθέντα από την Εταιρεία ποσά έναντι του Συμβατικού Τιμήματος, θα συμψηφιστούν στο πλαίσιο του νέου αυτού διακανονισμού.

Σε περίπτωση κατά την οποία η χρονική περίοδος των έξι (6) μηνών περάσει άπρακτη, χωρίς να ασκήσει η Εταιρεία το δικαίωμά της, η Σύμβαση λύεται αυτομάτως χωρίς συνέπειες για τα συμβαλλόμενα μέρη.

Σε περίπτωση κατά την οποία η χρονική περίοδος των έξι (6) μηνών περάσει άπρακτη λόγω υπαιτιότητας του Αναδόχου, η Εταιρεία δικαιούται να ζητήσει από τον Ανάδοχο την επιστροφή του ποσού που αναλογεί σε αυτόν, μετά από τον εύλογο επιμερισμό των δαπανών που θα απαιτηθούν για την εις το μέλλον αποπεράτωση του Έργου από την Εταιρεία, και δεν υποχρεούται να καταβάλει στον Ανάδοχο τυχόν ληξιπρόθεσμες οφειλές της.

- 4.1. Από την προσωρινή έως την οριστική ο Ανάδοχος ευθύνεται και φέρει τον κίνδυνο οποιασδήποτε ζημίας ή απώλειας ή καταστροφής του Εξοπλισμού και του Έργου, εξαιρουμένων των περιστατικών Ανωτέρας Βίας, εκτός αν άλλως ορίζεται στους Ειδικούς Όρους.
- 4.2. Από την προσωρινή έως την οριστική παραλαβή, με την επιφύλαξη της ρύθμισης της παραγράφου 1.3 για την παράδοση με χρήση, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επισκευάζει ή να αντικαθιστά κάθε τμήμα του Έργου ή του Εξοπλισμού, που έχει υποστεί βλάβη, κλοπή ή βανδαλισμό, κατά τρόπο που να ικανοποιεί πλήρως την Εταιρεία, εκτός αν άλλως ορίζεται στους Ειδικούς Όρους.
- 4.3. Κατ' εξαίρεση, για βλάβες του έργου ή των μόνιμων εγκαταστάσεων του Αναδόχου στον τόπο των έργων που προέρχονται από ανωτέρα βία, αναγνωρίζεται στον Ανάδοχο δικαίωμα αποζημίωσης ανάλογης με τη ζημία, το ποσό της οποίας καθορίζεται με συνεκτίμηση του είδους και της έκτασης των βλαβών και των ειδικών συνθηκών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.
5. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμιά αποζημίωση από την Εταιρεία για οποιαδήποτε βλάβη επέρχεται στα έργα, για οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικών και γενικά για οποιαδήποτε ζημία που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του ή σε μη χρήση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία, εκτός από τις περιπτώσεις υπαιτιότητας της Εταιρείας ή ανωτέρας βίας, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τις βλάβες που τον βαρύνουν με δικές του δαπάνες.
6. Για να αναγνωρισθεί, κατά τα ανωτέρω, η αποζημίωση των βλαβών που προξενήθηκαν από ανωτέρα βία, ο Ανάδοχος πρέπει να δηλώσει γραπτώς στη Επιβλέπουσα Υπηρεσία, το είδος και την έκταση των βλαβών, καθώς και τη δαπάνη για την επανόρθωσή τους κατά το μέτρο που μπορεί αυτή να εκτιμηθεί. Η Δήλωση περιλαμβάνει επίσης υποχρεωτικά περιγραφή της αιτίας των βλαβών, που χαρακτηρίζεται ως ανωτέρα βία και αίτημα αποζημίωσης για αποκατάστασή τους.
7. Η δήλωση υποβάλλεται σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επέλευση της βλάβης. Αν πρόκειται για έργο που έχει περατωθεί και δεν έχει ακόμα παραληφθεί οριστικά, η προθεσμία αυτή ορίζεται σε είκοσι (20) ημέρες. Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία προβαίνει αμέσως σε αυτοψία για την εξακρίβωση του περιεχομένου της δηλώσεως και ιδιαίτερα του είδους και της έκτασης των βλαβών, του χρόνου και των συνθηκών που τις προκάλεσαν και μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την υποβολή της δήλωσης του Αναδόχου ζητά από την Προϊσταμένη Υπηρεσία να ορίσει επιτροπή από υπαλλήλους, η οποία οφείλει να προβεί σε επιτόπια εξέταση σε αντιπαράσταση με τον Ανάδοχο και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο διαπίστωσης των βλαβών μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη σύστασή της. Στο πρωτόκολλο εκτίθενται τα αίτια, ο χρόνος και οι ειδικές συνθήκες από τις οποίες επήλθαν οι βλάβες, με περιγραφή όλων των στοιχείων που έχουν εξακριβωθεί. Επίσης εξετάζεται η ύπαρξη ή όχι της ευθύνης του Αναδόχου, προσδιορίζεται με λεπτομέρεια το είδος και η έκταση των βλαβών και προτείνεται ο τρόπος και η δαπάνη που απαιτείται για την επανόρθωσή τους. Αν το έργο χρησιμοποιείται, η υπηρεσία που το χρησιμοποιεί ειδοποιεί αμελλητί την Επιβλέπουσα

Υπηρεσία για παρουσιαζόμενες βλάβες. Αντίγραφο του Πρωτοκόλλου διαβιβάζεται στην Επιβλέπουσα και την Προϊσταμένη Υπηρεσία.

8. Αν ο Ανάδοχος δεν παραστεί ή αρνηθεί να υπογράψει το πρωτόκολλο, ο προϊστάμενος της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας του το κοινοποιεί. Το πρωτόκολλο της προηγούμενης παραγράφου επέχει θέση πράξης της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και επιτρέπεται η έγγραφη έκφραση της Διαφωνίας του Αναδόχου, κατ' άρθρον 54 του παρόντος. Η Διαφωνία είναι απαράδεκτη εφόσον το πρωτόκολλο υπογράφηκε από τον Ανάδοχο χωρίς καμιά επιφύλαξη. Η Διαφωνία ειδικά στην περίπτωση αυτή υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία πέντε (5) ημερών από την υπογραφή με επιφύλαξη του πρωτοκόλλου ή από την κοινοποίηση αυτού.
9. Υπό την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 4.3. του παρόντος άρθρου, η αποζημίωση αναγνωρίζεται με απόφαση της Προϊσταμένης Υπηρεσίας που εγκρίνει με τροποποίηση ή όχι το πρωτόκολλο και αποφασίζει επί της διαφωνίας. Η αποζημίωση προσδιορίζεται πάντοτε με βάση τους συμβατικούς όρους και τιμές. Όταν η αποκατάσταση των βλαβών διατάσσεται αφού τελειώσει το έργο και έχουν απομακρυνθεί οι εργοταξιακές εγκαταστάσεις του Αναδόχου, κανονίζονται εύλογες τιμές μονάδας για την εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης ή εκτελούνται απολογιστικά.
10. Καθ' όλη την διάρκεια εκτέλεσης του έργου ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις εργασίες που έχουν διαταχθεί για την αποκατάσταση της βλάβης. Αν από τις βλάβες που προξενήθηκαν στα έργα δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, ο προϊστάμενος της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας μπορεί να εγκρίνει και πριν από την επίδοση της δήλωσης του Αναδόχου, σύμφωνα με την παράγραφο 6 την κατασκευή **αναγκαιών επειγόντων έργων, στο μέτρο του δυνατού**, έστω και αν αυτά δεν αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης που συνάφθηκε με τον Ανάδοχο. Η διαταγή γι' αυτά μνημονεύει απαραίτητα τις διατάξεις της παραγράφου αυτής και κοινοποιείται στην Προϊσταμένη Υπηρεσία. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί στην κατασκευή των διατασσόμενων εργασιών χωρίς χρονοτριβή, διαθέτοντας γι' αυτό όλο το δυναμικό της οργάνωσής του. Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία μπορεί, όταν διαπιστώσει ανεπάρκεια της οργάνωσης του Αναδόχου για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων, να εγκρίνει την κατασκευή μέρους ή και του συνόλου των διατασσόμενων εργασιών με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο. Όλες οι δαπάνες για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών καταλογίζονται συνολικά ή μερικά σε βάρος του Αναδόχου, ως υπαιτίου για τη βλάβη που προξενήθηκε στα έργα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 σε περίπτωση ανωτέρας βίας.
11. Η εκτέλεση των εργασιών για την αποκατάσταση των βλαβών από ανωτέρα βία μπορεί να δικαιολογήσει παράταση των προθεσμιών εκτέλεσης των εργασιών για εύλογο χρονικό διάστημα.
12. Η διαδικασία των ανωτέρω παραγράφων εφαρμόζεται ανάλογα και για τον καθορισμό της αποζημίωσης του Αναδόχου για εργασίες αποκατάστασης ή πρόληψης κινδύνων σε έργα που εκτελέστηκαν, καθώς και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι βλάβες οφείλονται σε υπαιτιότητα της Εταιρείας ή σε άλλη αιτία που εξαιρείται από την ευθύνη του Αναδόχου.
13. Εργασίες για αποκατάσταση βλαβών που οφείλονται σε χρήση έργου, που παραδόθηκε σε χρήση πριν από την προσωρινή παραλαβή του κατά τις διατάξεις του παρόντος, εκτελούνται μόνο μετά από έγγραφη εντολή της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας. Η εντολή αυτή κοινοποιείται απαραίτητα στην Προϊσταμένη Υπηρεσία. Για διαπίστωση της εκτέλεσης των εργασιών αυτών συντάσσεται ειδικό πρωτόκολλο μεταξύ του προϊσταμένου της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και του Αναδόχου. Στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα κατά τα λοιπά οι προηγούμενες παράγραφοι.

Άρθρο 36

Βεβαίωση περάτωσης εργασιών

1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του Έργου, ο Εντεταλμένος Μηχανικός ή το εντεταλμένο όργανο της Επιβλέψης αναφέρει στη Επιβλέπουσα Υπηρεσία, μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες, που προβλέπονται στη Σύμβαση ή αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί, οπότε αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν για εκτέλεση.

Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, ο προϊστάμενος της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της πιο πάνω αναφοράς, εκδίδει βεβαίωση για την ημέρα που περατώθηκαν οι εργασίες του Έργου (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών), την οποία κοινοποιεί αμελλητί στον Ανάδοχο.

Εάν η βεβαίωση δεν εκδοθεί μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, τότε θεωρείται ότι έχει εκδοθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον Ανάδοχο σχετικής έγγραφης όχλησης. Την έκδοση της βεβαίωσης μπορεί να ζητήσει ο Ανάδοχος και πριν από τη λήξη των προθεσμιών αν έχει περατώσει τα έργα. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται ανάλογα οι διαδικασίες των πρώτων εδαφίων της παρούσας παραγράφου.

Η βεβαίωση περάτωσης των εργασιών δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Σύμβασης.

2. Αν στις εργασίες που έχουν περατωθεί διαπιστωθούν επουσιώδεις μόνο ελλείψεις που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του Έργου, ο προϊστάμενος της Επιβλέπουσας υπηρεσίας, γνωστοποιεί με διαταγή του προς τον Ανάδοχο τις ελλείψεις που έχουν επισημανθεί και τάσσει εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους. Στην περίπτωση αυτή η βεβαίωση περάτωσης εκδίδεται μετά την εμπρόθεσμη αποκατάστασή των ελλείψεων και αναφέρει το χρόνο που περατώθηκε το έργο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος αποκατάστασης.
3. Αν οι εργασίες δεν έχουν περατωθεί ή οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν δεν είναι επουσιώδεις ή αν δεν περατώθηκαν από τον Ανάδοχο εμπρόθεσμα οι εργασίες αποκατάστασης επουσιωδών ελλείψεων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο εφαρμόζονται, ανάλογα με την περίπτωση, οι προβλέψεις των άρθρων 30 και 51 του παρόντος.

Άρθρο 37

Παραλαβή για χρήση

Σε περίπτωση που η φύση του Έργου και οι ανάγκες της Εταιρείας το επιβάλουν, μετά την τμηματική ή συνολική ολοκλήρωση του Έργου, και πριν από την Προσωρινή Παραλαβή, είναι δυνατόν να διενεργείται «Παραλαβή για Χρήση» του συνόλου ή μέρους του Έργου με σύνταξη Πρωτοκόλλου - Συμφωνητικού μεταξύ των εκπροσώπων της Εταιρείας και του Αναδόχου, όπως πιο αναλυτικά καθορίζεται στους Ειδικούς Όρους.

Αν το έργο παραδίδεται για χρήση σε υπηρεσία άλλη από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία του, συμπράττει στο πρωτόκολλο και εκπρόσωπος της υπηρεσίας αυτής.

Αν ο Ανάδοχος κληθεί και δεν παραστεί ή αρνηθεί την υπογραφή του πρωτοκόλλου, αυτό συντάσσεται και υπογράφεται από την Εταιρεία με σχετική μνεία κατά περίπτωση και του κοινοποιείται. Το πρωτόκολλο περιλαμβάνει μνεία του έργου ή των τμημάτων που παραδίδονται για χρήση και συνοπτική περιγραφή της κατάστασης των εργασιών. Η Παραλαβή για Χρήση δεν αναπληρώνει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διενέργεια της Προσωρινής και Οριστικής Παραλαβής του Έργου.

Άρθρο 38

Προσωρινή Παραλαβή

1. Μετά την περάτωση των εργασιών, όπως αυτή ορίζεται στους Όρους της Σύμβασης, και αφού ληφθούν υπόψη τα προβλεπόμενα για την εκτέλεση δοκιμών, όπως αυτά καθορίζονται στους Ειδικούς Όρους, και την επιτυχή ολοκλήρωση των δοκιμών που τυχόν προβλέπονται ο Ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει την Προσωρινή Παραλαβή του Έργου υποβάλλοντας προς τούτο έγγραφη αίτηση, η οποία καταχωρείται στο Πρωτόκολλο της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας. Η αίτηση του Αναδόχου για την Προσωρινή Παραλαβή πρέπει απαραίτητως να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά, όπως αυτά αναφέρονται στους Ειδικούς Όρους.
2. Η Εταιρεία υποχρεούται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, και με την προϋπόθεση ότι ο Ανάδοχος έχει συμμορφωθεί με τα οριζόμενα στους Ειδικούς Όρους, να κάνει αποδεκτή την αίτηση και να προχωρήσει στη διαδικασία της Προσωρινής Παραλαβής. Στην ίδια προθεσμία θα πρέπει να γνωστοποιήσει στον Ανάδοχο τους λόγους της τυχόν απόρριψης της αίτησης. Αν περάσει άπρακτη η προαναφερόμενη προθεσμία θεωρείται ότι η αίτηση έχει αυτοδικαίως εγκριθεί.
3. Η Προσωρινή Παραλαβή διενεργείται από Επιτροπή Προσωρινής Παραλαβής που αποτελείται από όργανα της Εταιρείας και έχει συσταθεί από την Προϊσταμένη Υπηρεσία.
Η Επιτροπή είναι τριμελής, όταν όμως πρόκειται για σημαντικό έργο μπορεί να ορισθούν, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στους Ειδικούς Όρους, μέχρι και τέσσερα (4) επιπλέον μέλη για να περιληφθούν σε αυτήν τεχνικοί διαφόρων ειδικοτήτων, ανάλογα με τη φύση του έργου.
Στην επιτροπή παραλαβής του έργου τουλάχιστον ο πρόεδρος δεν ορίζεται από υπαλλήλους της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
Όταν η Υπηρεσία που πρόκειται να χρησιμοποιήσει το Έργο είναι άλλη από την Υπηρεσία που το κατασκευάζει, η Προϊσταμένη Υπηρεσία μπορεί να περιλάβει στην Επιτροπή μέλη που υποδεικνύονται από την Υπηρεσία που θα χρησιμοποιήσει το Έργο.
Τα μέλη της Επιτροπής είναι τεχνικοί υπάλληλοι που έχουν αντίστοιχη εμπειρία.
Η Επιτροπή Προσωρινής Παραλαβής συνέρχεται και διενεργεί την παραλαβή με πρωτοβουλία και ευθύνη του προέδρου της.

Η Επιτροπή Προσωρινής Παραλαβής προσκαλεί έγκαιρα τον Ανάδοχο να παρακολουθήσει, με δικές του δαπάνες, τις εργασίες της Επιτροπής.

Εάν ο Ανάδοχος παραλείψει να ζητήσει την Προσωρινή Παραλαβή του Έργου, η Εταιρεία δύναται να προβεί στη σχετική διαδικασία, ειδοποιώντας εγγράφως τον Ανάδοχο για να παραστεί.
4. Η Επιτροπή Προσωρινής Παραλαβής παραλαμβάνει το Έργο από τεχνική άποψη ποσοτικά και ποιοτικά, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που περιέχονται στον φάκελο του Έργου και διενεργώντας γενικές ή σποραδικές, κατά την κρίση της, καταμετρήσεις και ελέγχους.
Η Επιτροπή καταγράφει τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις της, ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτές ή ελαττωματικές, ουσιώδεις ή επουσιώδεις που πρέπει να αποκατασταθούν ή παραδεκτές μεν αλλά με μείωση της τιμής τους, καθώς και τις προτάσεις της για τη διευθέτηση όλων των τεχνικών εκκρεμοτήτων που προκύπτουν.
5. Η Επιτροπή Προσωρινής Παραλαβής μπορεί, παρά τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις της, να προχωρήσει στην Προσωρινή Παραλαβή του Έργου, αλλά στην περίπτωση αυτή όλα τα δικαιώματα της Εταιρείας και οι απαιτήσεις της, σύμφωνα με τη Σύμβαση, θα διατηρηθούν έως ότου τα ελαττώματα, τα οποία εξακριβώθηκαν από την Επιτροπή Παραλαβής, αποκατασταθούν πλήρως.

Στις περιπτώσεις που, ως αποτέλεσμα των διαπιστώσεών της, η Επιτροπή Παραλαβής θεωρήσει απαραίτητο να αναβάλει την Προσωρινή Παραλαβή μέχρι τη διευθέτηση όλων των σχετικών εκκρεμοτήτων, θα το δηλώσει στον Ανάδοχο και η διαδικασία της Προσωρινής Παραλαβής θα επαναληφθεί, με φροντίδα και έξοδα του Αναδόχου, μετά τη συμμόρφωση του τελευταίου στις προτάσεις και συστάσεις της Εταιρείας .

6. Για την παραλαβή συντάσσεται Πρωτόκολλο μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας, δηλαδή την έγκριση της σχετικής αίτησης του Αναδόχου (παραπάνω παρ. 2).

Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής που θα γνωστοποιηθεί στον Ανάδοχο.

Το Πρωτόκολλο συντάσσεται σε δύο (2) πρωτότυπα που υπογράφονται από όλα τα μέλη της Επιτροπής, από τον τελευταίο Εντεταλμένο Μηχανικό που παρίσταται κατά τη διενέργειά της και από τον Ανάδοχο που παραδίδει το έργο και από τα οποία ο Ανάδοχος παίρνει το ένα.

Αν υπάρξει αδυναμία υπογραφής από τον Πρόεδρο ή μέλος της Επιτροπής ή τον Εντεταλμένο, το Πρωτόκολλο υπογράφεται από τους υπόλοιπους με σχετική μνεία των λόγων της αδυναμίας υπογραφής.

Το πρωτόκολλο συντάσσεται υποχρεωτικά σε κάθε περίπτωση.

Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν παρίσταται στην Παραλαβή, αν και έχει προσκληθεί, όπως και στην περίπτωση που ο Ανάδοχος αρνηθεί την υπογραφή του Πρωτοκόλλου, το Πρωτόκολλο τού κοινοποιείται ή του αποστέλλεται επί αποδείξει.

Εάν ο Ανάδοχος υπογράψει το Πρωτόκολλο με επιφύλαξη ή το Πρωτόκολλο του γνωστοποιηθεί κατά τα ανωτέρω, δικαιούται να υποβάλει τις αντιρρήσεις του εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, από την υπογραφή του Πρωτοκόλλου ή από την κοινοποίησή ή αποστολή του, άλλως θεωρείται ότι το αποδέχεται ανεπιφύλακτα.

Ως ημερομηνία Προσωρινής Παραλαβής καθορίζεται η ημερομηνία που προσδιορίζεται στο Πρωτόκολλο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους.

7. Στην περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει την ύπαρξη απορριπτέων ή ελαττωματικών ουσιαδών εργασιών συντάσσει το Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής, σύμφωνα με τα παραπάνω και προτείνει την αναβολή της παραλαβής μέχρι την αποκατάσταση των αναφερομένων εργασιών.

Εάν ο Ανάδοχος υποβάλει Διαφωνία επί του Πρωτοκόλλου αυτό διαβιβάζεται με τις απόψεις της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας επί της Διαφωνίας του Αναδόχου στην Προϊσταμένη Υπηρεσία, η οποία εξετάζει το πρωτόκολλο και την Διαφωνία και εκδίδει τη σχετική απόφαση.

Η απόφαση αυτή κοινοποιείται αμελλητί στον Ανάδοχο, μαζί με ειδική διαταγή της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για την αποκατάσταση και είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τις απορριπτέες ή ελαττωματικές εργασίες εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.

Από την ημερομηνία κοινοποίησης της ειδικής διαταγής στον Ανάδοχο αναστέλλεται η προθεσμία αυτοδίκαιης έγκρισης της προσωρινής παραλαβής. Μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού ή αν ο Ανάδοχος ειδοποιηθεί ότι αποκατέστησε αυτές τις εργασίες, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία ενημερώνει αμελλητί τον πρόεδρο της Επιτροπής Προσωρινής Παραλαβής, ο οποίος συγκαλεί άμεσα την Επιτροπή, η οποία συντάσσει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και πάντως όχι περισσότερο των δεκαπέντε ημερών (15) και υπογράφει από κοινού με τον Ανάδοχο συμπληρωματικό Πρωτόκολλο.

Το συμπληρωματικό Πρωτόκολλο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του αρχικού Πρωτοκόλλου και διαβιβάζεται μαζί με την, τυχόν, Διαφωνία του Αναδόχου για έγκριση από την Προϊσταμένη Υπηρεσία η οποία το εγκρίνει εντός (1) μηνός από την υποβολή του.

Στην περίπτωση που Επιτροπή διαπιστώσει την ύπαρξη απορριπτέων ή ελαττωματικών επουσιαδών εργασιών συντάσσει το Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής, σύμφωνα με την παράγραφο 4 και παραλαμβάνει το Έργο με παραδεκτές τις ελαττωματικές εργασίες αλλά με μείωση της τιμής τους.

8. Το Πρωτόκολλο υπόκειται στην έγκριση της Προϊσταμένης Υπηρεσίας που γίνεται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την υπογραφή του από τον Ανάδοχο χωρίς επιφύλαξη ή από την ημερομηνία που θα υποβάλλει τις αντιρρήσεις του, εάν το υπογράψει με επιφύλαξη, εντός της ανατρεπτικής προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών.

Η Προϊσταμένη Υπηρεσία μπορεί να αναβάλει την έγκριση του Πρωτοκόλλου μέχρι να αποκατασταθούν από τον Ανάδοχο τα ελαττώματα που διαπιστώθηκαν.

Αν η παραλαβή δεν διενεργηθεί ή το Πρωτόκολλο δεν εγκριθεί μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον Ανάδοχο σχετικής ειδικής όχλησης για τη διενέργειά της.

Αν ο Ανάδοχος δεν παραστεί κατά την παραλαβή ή υπογράψει «με επιφύλαξη» το σχετικό Πρωτόκολλο, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεστεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή ειδικής όχλησης.

9. Η ως άνω Προσωρινή Παραλαβή δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από οποιεσδήποτε ευθύνες και υποχρεώσεις του, που προκύπτουν από τη Σύμβαση, ούτε αποστερεί την Εταιρεία από κανένα από τα δικαιώματα και τις απαιτήσεις της και ιδίως από το δικαίωμά της να αξιώσει την αποκατάσταση χωρίς πρόσθετη πληρωμή, κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 34 του παρόντος, οποιασδήποτε ελαττωματικής, ατελούς, ή ελλιπούς εργασίας, που θα διαπιστωθεί ή θα προκύψει μετά την Προσωρινή Παραλαβή.
10. Οι διατάξεις του Άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις περιπτώσεις τμημάτων Έργων που έχουν αυτοτελή χρήση και που η παραλαβή τους προβλέπεται από τη Σύμβαση, καθώς επίσης και σε όλες τις περιπτώσεις διακοπής της Σύμβασης, όπως στις περιπτώσεις διάλυσης, έκπτωσης κ.λπ.

Άρθρο 39

Περίοδος Εγγύησης

1. Η περίοδος εγγύησης είναι η περίοδος κατά την οποία ο Ανάδοχος εγγυάται την καλή λειτουργία του Έργου, τη μη ύπαρξη ελαττωμάτων και την ύπαρξη των ιδιοτήτων που συμφωνήθηκαν. Κατά την περίοδο εγγύησης ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιθεωρεί τακτικά το Έργο και να αποκαθιστά, χωρίς καθυστέρηση με έξοδα του και ευθύνη του, κάθε ελάττωμα ή βλάβη ή ζημία, όπως προβλέπεται στη Σύμβαση.

Εργασίες για την αποκατάσταση βλαβών κλοπών ή βανδαλισμών από τη χρήση, εφόσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου εκτελούνται με έγκριση της Εταιρείας και η δαπάνη αποδίδεται στον Ανάδοχο ή οι εργασίες αυτές εκτελούνται από την Εταιρεία.

2. Αν ο Ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων κατά το χρόνο εγγύησης, οι απαραίτητες εργασίες μπορεί να εκτελεσθούν από την Υπηρεσία με οποιονδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του υπόχρεου Αναδόχου ή όπως αλλιώς προβλέπεται στους Ειδικούς Όρους.

Οι εργασίες και ενέργειες συντήρησης καταγράφονται σε ειδικό τεύχος, ο μορφότυπος του οποίου και η συχνότητα καταγραφής προβλέπεται στα συμβατικά τεύχη ή συμφωνούνται με την Επιβλέπουσα Υπηρεσία.

3. Η ημερομηνία της Προσωρινής Παραλαβής, που ορίζεται από το εγκεκριμένο από την Εταιρεία Πρωτόκολλο, θα θεωρείται ως ημερομηνία έναρξης της Περιόδου Εγγύησης για το Έργο.

Η περίοδος εγγύησης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους.

Άρθρο 40

Οριστική Παραλαβή

1. Η Οριστική Παραλαβή του Έργου θα διενεργείται μετά το πέρας της περιόδου εγγύησης και με την προϋπόθεση ότι ο Ανάδοχος θα έχει προβεί, κατά τρόπο που θα ικανοποιεί πλήρως την Εταιρεία, στην αποκατάσταση οποιασδήποτε ελαττωματικής, ατελούς ή ανεπαρκούς εργασίας, που είτε έχει διαπιστωθεί από την Επιτροπή Προσωρινής Παραλαβής, είτε έχει παρουσιαστεί ή διαπιστωθεί κατά την περίοδο εγγύησης.
2. Με τη λήξη της Περιόδου εγγύησης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Εταιρεία ότι το Έργο είναι έτοιμο για την Οριστική Παραλαβή, υποβάλλοντας σχετική αίτηση. Η Εταιρεία, εφόσον συμφωνεί, υποχρεούται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της αίτησης να την κάνει αποδεκτή και να προχωρήσει στη διαδικασία της Οριστικής Παραλαβής. Στην ίδια προθεσμία θα πρέπει να γνωστοποιήσει στο Ανάδοχο τους λόγους της τυχόν απόρριψης της αίτησης. Αν περάσει άπρακτη η προαναφερόμενη προθεσμία θεωρείται ότι η αίτηση έχει εγκριθεί.

Η Οριστική Παραλαβή διενεργείται από Επιτροπή Οριστικής Παραλαβής που αποτελείται από όργανα της Εταιρείας και έχει συσταθεί από την Προϊσταμένη Υπηρεσία.
Για την σύσταση της Επιτροπής ισχύουν τα ίδια με την σύσταση της Επιτροπής Προσωρινής παραλαβής.
Η Επιτροπή Οριστικής Παραλαβής προσκαλεί έγκαιρα τον Ανάδοχο να παρακολουθήσει, με δικές του δαπάνες, τις εργασίες της Επιτροπής.
3. Η Επιτροπή Οριστικής Παραλαβής εξετάζει τη συμμόρφωση του Αναδόχου με τα θέματα που αναφέρονται στο Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής, με όλα τα θέματα που έχουν σχέση με την ποιότητα του Έργου και με τα θέματα που έχουν προκύψει κατά τη διάρκεια της Περιόδου Εγγύησης, καθώς και με κάθε άλλο θέμα σχετικό με την καλή εκτέλεση της Σύμβασης.
4. Η Επιτροπή Οριστικής Παραλαβής, θα συντάσσει το σχετικό Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής το αργότερο, μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας, δηλαδή την έγκριση της σχετικής αίτησης του Αναδόχου (παραπάνω παρ. 2). Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν παρίσταται στην Παραλαβή, όπως και στην περίπτωση που ο Ανάδοχος αρνηθεί την υπογραφή του Πρωτοκόλλου, το Πρωτόκολλο του κοινοποιείται επί αποδείξει.
Εάν ο Ανάδοχος υπογράψει το Πρωτόκολλο με επιφύλαξη ή το Πρωτόκολλο του κοινοποιηθεί κατά τα ανωτέρω, δικαιούται να υποβάλει τις αντιρρήσεις του εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, από την υπογραφή του Πρωτοκόλλου ή από την κοινοποίησή του, άλλως θεωρείται ότι το αποδέχεται ανεπιφύλακτα.
Αν η οριστική παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή από τον Ανάδοχο σχετικής ειδικής όχλησης για τη διενέργειά της
5. Η Οριστική Παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί με την έγκριση του Πρωτοκόλλου από την Προϊσταμένη Υπηρεσία που γίνεται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την υπογραφή του από τον Ανάδοχο χωρίς επιφύλαξη ή από την ημερομηνία που θα υποβάλλει τις αντιρρήσεις του, εάν το υπογράψει με επιφύλαξη, εντός της ανατρεπτικής προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών.
6. Η συντέλεση της οριστικής παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του Αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση.

Μετά την οριστική παραλαβή του έργου ο Ανάδοχος ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Σε εξαιρετική περίπτωση στους Ειδικούς Όρους μπορεί να ορίζονται πρόσθετες ευθύνες ή υποχρεώσεις του Αναδόχου και μετά την οριστική παραλαβή.

7. Αν η παραλαβή συντελεσθεί αυτοδίκαια και διαπιστωθούν εκ των υστέρων διαφορές στις ποσότητες των εργασιών που εκτελέσθηκαν ή των υλικών που εγκαταστάθηκαν ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να επιστρέψει το εργολαβικό αντάλλαγμα που έχει καταβληθεί για τις εργασίες αυτές.
8. Επιπλέον, πριν από την οριστική παραλαβή, ο Ανάδοχος θα καταθέσει στην Εταιρεία ανέκκλητη δήλωση που την απαλλάσσει από οποιαδήποτε απαίτησή του, των Υπεργολάβων του ή τρίτου που έχει σχέση με το Έργο και που εξασφαλίζει την Εταιρεία απ' οποιαδήποτε μελλοντική απαίτηση ή δικαστική ενέργεια του οποιουδήποτε εναντίον της, σχετικά με την εκτέλεση της παρούσας Σύμβασης. Η δήλωση αυτή θα είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο υπόδειγμα του Τεύχους «Υποδείγματα» της Σύμβασης.
9. Συγχώνευση διαδικασιών – Αυτοδίκαιη παραλαβή

Αν η προσωρινή παραλαβή δεν έχει διενεργηθεί μέχρι την οριστική παραλαβή, διενεργείται ταυτόχρονα προσωρινή και οριστική παραλαβή.

Εάν η φύση του Έργου το επιβάλλει, οι διαδικασίες Προσωρινής και Οριστικής Παραλαβής μπορούν, κατά την κρίση της Εταιρείας, να συγχωνεύονται, σύμφωνα με σχετικές προβλέψεις των Ειδικών Όρων.

Άρθρο 41

Κυριότητα του Έργου

1. Για τους σκοπούς και μόνο της Σύμβασης θεωρείται ότι η κυριότητα του Εξοπλισμού και του Έργου περιέρχεται στην Εταιρεία από την ημερομηνία Προσωρινής Παραλαβής, η οποία θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 38 του παρόντος. Μέχρι την εν λόγω ημερομηνία, ο Ανάδοχος θα φέρει τον κίνδυνο της απώλειας, ζημιάς ή/και καταστροφής του Εξοπλισμού και του Έργου, που θα οφείλονται σε οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων Ανωτέρας Βίας.
Εν τούτοις, από της αποστολής στο εργοτάξιο του Εξοπλισμού που προορίζεται για το Έργο και μέχρι τη μεταβίβαση της κυριότητας στην Εταιρεία, η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα κατασχέσεως του Εξοπλισμού και ο Ανάδοχος το αποδέχεται και συμφωνεί να προβεί σε όλες τις δέουσες ενέργειες για την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος από την Εταιρεία.
Η άσκηση του δικαιώματος αυτού από την Εταιρεία σε καμία περίπτωση δε θα παρακωλύει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Αναδόχου που απορρέουν από τη Σύμβαση.
2. Η μεταβίβαση κυριότητας, σε καμία περίπτωση και για οποιαδήποτε αιτία, δε μειώνει τις ευθύνες του Αναδόχου που απορρέουν από τη Σύμβαση και ειδικότερα αυτές που απορρέουν από τα Άρθρα 24, 27, 38, 39 και 40 των Γενικών Όρων, καθώς επίσης και τις ευθύνες του σχετικά με οποιαδήποτε ελαττώματα του Έργου ή/και τις υποχρεώσεις της Εταιρείας έναντι τρίτων, μετά την ημερομηνία της Προσωρινής Παραλαβής.

Άρθρο 42

Συμβατικό Τίμημα - Αναθεώρηση

1. Το Συμβατικό Τίμημα αναφέρεται στο Άρθρο 3 του Συμφωνητικού και υπόκειται σε αναθεώρηση, σύμφωνα και σε όποια έκταση προβλέπεται στο Άρθρο 9 του Συμφωνητικού.

2. Η Εταιρεία θα καταβάλει και ο Ανάδοχος θα πληρωθεί το Συμβατικό Τίμημα, αποδεχόμενος ότι έλαβε υπόψη του όλους τους σχετικούς παράγοντες και όλες τις συνθήκες και μεταβολές, οι οποίες δύνανται κατ' οποιοδήποτε τρόπο να επηρεάσουν την εκτέλεση της Σύμβασης, την αξία του Εξοπλισμού που θα προμηθεύσει, τις εργασίες που θα εκτελέσει και τις υπηρεσίες που θα παράσχει.
3. Ο Ανάδοχος εγγυάται επίσης την ακρίβεια και την επάρκεια των τιμών του (κατά την έννοια του Άρθρου 696 ΑΚ) και αποδέχεται ότι το παραπάνω τίμημα θα αποτελεί πλήρη αποζημίωσή του και ότι αυτό καλύπτει, εκτός αν άλλως ορίζεται στο Συμφωνητικό, όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την εκτέλεση του Έργου και στις οποίες περιλαμβάνονται χωρίς περιορισμό και όλως ενδεικτικώς, οι δαπάνες των μισθών και ημερομισθίων του προσωπικού του, οι δαπάνες για μετακινήσεις του προσωπικού του, η αξία του Εξοπλισμού και όλων των υλικών και εφοδίων τα οποία θα ενσωματωθούν στο Έργο, καθώς και της διαλογής, φύλαξης, φθοράς τους κ.λπ., οι δαπάνες χρησιμοποίησης μηχανημάτων, οι δαπάνες μεταφοράς, ασφάλισης, εναποθήκευσης, δοκιμών, οι δαπάνες λειτουργίας, συντήρησης, απόσβεσης, μίσθωσης μηχανημάτων και οχημάτων, οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων και εντολών, προσπέλασης στο Έργο και στις θέσεις λήψεως των υλικών, οι δαπάνες εργοταξιακών εγκαταστάσεων του Αναδόχου, τα γενικά έξοδα (συμπεριλαμβανομένων των φόρων, τελών, δασμών κλπ.), οι κάθε είδους επιβαρύνσεις σε σχέση με το κάθε κατηγορίας προσωπικό του στις οποίες περιλαμβάνονται ιδίως οι εισφορές του εργοδότη σε όλους του ασφαλιστικούς οργανισμούς, οι δαπάνες αποζημιώσεων ζημιών στο προσωπικό του, στην Εταιρεία ή σε οποιοδήποτε τρίτο, οι δασμοί που επιβάλλονται σε όλα τα εισαγόμενα από το εξωτερικό υλικά, εφόδια και Εξοπλισμούς, το κέρδος του Αναδόχου, οι δαπάνες συντήρησης σε ολόκληρη τη χρονική διάρκεια που καθορίζεται στη Σύμβαση, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που συνεπάγεται η συμμόρφωσή του στις προβλέψεις της Σύμβασης για την αποπεράτωση και την Οριστική Παραλαβή του Έργου.
4. Το Συμβατικό Τίμημα δεν υπόκειται σε καμία άλλη αναθεώρηση εκτός απ' αυτή που προβλέπεται στην πιο πάνω παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου.
Ο Ανάδοχος παραιτείται ρητά από κάθε δικαίωμα του για αναπροσαρμογή του τιμήματος ή λύση της Σύμβασης, που απορρέει από το άρθρο 388 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα, καθώς και για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του Άρθρου 20 του παρόντος.

Άρθρο 43

Μεταβολές κατά την εκτέλεση του Έργου - Συμπληρωματικές Εργασίες - Δικαιώματα Προαίρεσης

1. Μεταβολές κατά την εκτέλεση του Έργου
  - 1.1 Κονδύλι Απροβλέπτων. Η Εταιρεία, εκτός από τα δικαιώματά της που απορρέουν από τα Άρθρα 3, 4 και 30 του παρόντος, έχει επίσης το δικαίωμα, εντός των ορίων του τυχόν προβλεπόμενου κονδυλίου απροβλέπτων δαπανών, να επιφέρει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου οποιοσδήποτε μεταβολές στη μορφή, στην ποιότητα, στο είδος και στην ποσότητα οποιουδήποτε τμήματος του Έργου, και να δίνει αντίστοιχες εντολές προς τον Ανάδοχο, προκειμένου να καλύπτονται ιδίως ανάγκες του Έργου που προκύπτουν από εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του Έργου, καθώς και από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της μελέτης ή από απαιτήσεις της κατασκευής, οι οποίες καθίστανται απαραίτητες για την αρτιότητα και λειτουργικότητα του Έργου, παρά την πλήρη εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών κατά την κατάρτιση των μελετών του Έργου και υπό την προϋπόθεση να μην τροποποιείται ο «βασικός σχεδιασμός» του Έργου, δηλαδή η όλη κατασκευή

καθώς και τα βασικά διακριτά στοιχεία της, όπως αυτά προβλέπονται από τη σύμβαση. **Το κονδύλι των απροβλέπτων καθορίζεται σε ποσοστό επί τοις εκατό της προϋπολογιζόμενης αξίας της σύμβασης**, χωρίς την αναθεώρηση και τον φόρο προστιθέμενης αξίας, όπως προβλέπεται **στο σχετικό σημείο της Διακήρυξης** και των τευχών. Κατά την υπογραφή της σύμβασης γίνεται επανυπολογισμός του κονδυλίου των απροβλέπτων, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση, ώστε να διατηρείται η ίδια ποσοστιαία αναλογία.

1.2 Επί έλασσον εργασίες. Επιπλέον, η Εταιρεία δύναται να μειώνει τις συμβατικές ποσότητες των εργασιών του Έργου και τη δαπάνη που εξοικονομείται («επί έλασσον δαπάνη») να την χρησιμοποιεί για την εκτέλεση άλλων εργασιών της ίδιας εργολαβίας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

- Δεν τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» της προκήρυξης, ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη, ούτε καταργείται ομάδα εργασιών της αρχικής σύμβασης.
- Δεν θίγεται η πληρότητα, ποιότητα και λειτουργικότητα του Έργου.
- Η εν λόγω δαπάνη δεν χρησιμοποιείται για την πληρωμή νέων εργασιών που δεν υπάρχουν στη σύμβαση.
- Δεν υπερβαίνει η δαπάνη αυτή ποσοστό 10% του Συμβατικού Τιμήματος, χωρίς ΦΠΑ, αναθεωρήσεις και απρόβλεπτα.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί τις ως άνω εργασίες χωρίς να δικαιούται να ζητήσει αύξηση των τιμών μονάδας ή να εγείρει άλλες απαιτήσεις

2. Συμπληρωματικές Εργασίες

Η Εταιρεία δικαιούται να αναθέτει στον Ανάδοχο συμπληρωματικές εργασίες, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ελληνικού νόμου και της ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις απρόβλεπτες συμπληρωματικές συμβάσεις, ιδίως όσον αφορά στο ανώτατο επιτρεπόμενο ύψος του 50%, όπως ισχύει.

Οι συμπληρωματικές εργασίες (συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης τυχόν απαιτούμενων μελετών), είναι εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στη συναφθείσα σύμβαση, αλλά έχουν καταστεί αναγκαίες για την εκτέλεση της συναφθείσας σύμβασης, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, με την προϋπόθεση ότι οι εργασίες αυτές δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από τη συναφθείσα σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για την Εταιρεία ή μολονότι μπορούν να διαχωριστούν από τη συναφθείσα σύμβαση, είναι απολύτως απαραίτητες για την ολοκλήρωσή της. Για το σκοπό αυτό η Εταιρεία θα συνάπτει συμπληρωματικές συμβάσεις με τον Ανάδοχο.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελέσει τις εργασίες που του ανατίθεται κατά τα ανωτέρω με τις συμβατικές τιμές της αρχικής σύμβασης, για όσες εργασίες υφίστανται τέτοιες, ή με τιμές μονάδος νέων εργασιών, όπως αυτές θα καθορίζονται στις αντίστοιχες συμπληρωματικές συμβάσεις, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Άρθρο 44.

3. Δικαιώματα Προαίρεσης

Η Εταιρεία, δικαιούται, εφόσον προβλέπεται στη Διακήρυξη, με μονομερή απόφασή της, να ασκήσει ποικίλα δικαιώματα προαίρεσης, όπως προβλέπεται στη Διακήρυξη και το Συμφωνητικό. Σε περίπτωση πρόβλεψής τους, γίνεται αναλυτική περιγραφή των, τυχόν, προβλεπόμενων δικαιωμάτων προαίρεσης και καθορίζονται οι λεπτομέρειες, τα κριτήρια και τα χρονικά όρια για την άσκησή τους, καθώς και τα ακριβή ποσοστά των σχετιζόμενων με τα εν λόγω δικαιώματα αυξομειώσεων στο Συμβατικό Τίμημα.

Δικαίωμα Προαίρεσης κατά χρόνον: Προβλέπεται, ιδίως επί έργων ή εργασιών επαναληπτικού χαρακτήρα, μονομερές δικαίωμα της Εταιρείας για παράταση της διάρκειας ισχύος της Σύμβασης έως 50%.

Δικαίωμα προαίρεσης καθ' ύλην: Προβλέπεται μονομερές δικαίωμα της Εταιρείας για επαύξηση του υλικού αντικείμενου, με όμοιες ή σχετικές, αλλά πάντως προκαθορισμένες εργασίες, της σύμβασης, έως 50% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του κυρίως αντικείμενου της σύμβασης. Το όριο αυτό δεν αφορά ιδιαίτερες περιπτώσεις έργων, ιδίως ειδικών έργων.

Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των δικαιωμάτων προαίρεσης λαμβάνεται υπόψη για την εκτίμηση της αξίας της Συμβάσεως.

4. Ο Ανάδοχος δεν μπορεί να προβεί σε καμία μεταβολή, συμπληρωματική εργασία και εν γένει τροποποίηση, χωρίς έγγραφη εντολή της Εταιρείας. Ο Ανάδοχος, εφόσον λάβει σχετική εντολή, υποχρεούται να προβεί στις τροποποιήσεις χωρίς καθυστέρηση και δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί την υποχρέωση αυτή.
Οι τροποποιήσεις που γίνονται με σχετική εντολή της Εταιρείας δεν εξασθενούν ούτε ακυρώνουν κατά οποιοδήποτε τρόπο τη Σύμβαση. Οι συνέπειες, εάν υπάρχουν, θα αντιμετωπίζονται όπως προβλέπεται κατωτέρω.
5. Όλες οι μεταβολές, που γίνονται με Εντολή Τροποποίησης, θα αποτιμώνται με βάση τις τιμές που αναφέρονται στη Σύμβαση, εφόσον οι τιμές αυτές, κατά τη κρίση της Εταιρείας, είναι εφαρμόσιμες. Εάν στη Σύμβαση δεν περιλαμβάνονται τιμές που μπορεί να χρησιμοποιηθούν, καθορίζονται νέες τιμές, με βάση τιμές της Σύμβασης για παρεμφερείς εργασίες.
Για εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες περιπτώσεις οι τιμές μπορεί να καθορίζονται με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους.
Για την εξακρίβωση του κόστους μπορεί να διενεργούνται δοκιμαστικές εργασίες, σύμφωνα με σχετικές οδηγίες της Εταιρείας .
6. Κατ' εξαίρεση, και αν δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί ένας από τους παραπάνω τρόπους καθορισμού νέας τιμής, η Εταιρεία μπορεί να δίνει εντολή στον Ανάδοχο να εκτελεσθεί μια εργασία απολογιστικά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 45 του παρόντος και τους Ειδικούς Όρους.
7. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των δύο μερών η Εταιρεία θα καθορίσει τις τιμές που κατά τη γνώμη της θεωρούνται κατάλληλες και εύλογες και θα εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 54 του παρόντος.
8. Όταν οι σχετικές μεταβολές έχουν ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση εκτέλεσης ολικά ή μερικά, του Έργου, τότε συμφωνείται παράταση των σχετικών προθεσμιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 29 του παρόντος.
9. Η Εταιρεία δια της Προϊσταμένης Υπηρεσίας έχει το δικαίωμα κατά τη διάρκεια κατασκευής του Έργου, να δεχθεί ή να απορρίψει προτάσεις του Αναδόχου για ήσσονος σημασίας μεταβολές στη μορφή, στην ποιότητα, στο είδος και στην ποσότητα οποιουδήποτε τμήματός του.

Άρθρο 44

Αυξομειώσεις Συμβατικού Τιμήματος

1. Στην περίπτωση που η Εταιρεία ζητήσει, στο πλαίσιο άσκησης των δικαιωμάτων του Άρθρου 43 παρ. 2 του παρόντος, αύξηση στις ποσότητες των εργασιών, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις πρόσθετες αυτές εργασίες με τις συμβατικές τιμές μέχρι δαπάνης 50% πλέον του Συμβατικού Τιμήματος του Έργου, όπως αυτό καθορίζεται στο Συμφωνητικό, μέσω Συμπληρωματικών Συμβάσεων ή Ανακεφαλαιωτικών (συγκριτικών) Πινάκων που υπέχουν θέση Συμπληρωματικής Σύμβασης, που συνυπογράφονται από τον Ανάδοχο.
Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων προαίρεσης του άρθρου 43 παρ. 3, αύξηση του Συμβατικού Τιμήματος του Έργου πάνω από 50% δεν επιτρέπεται, πλην όλως εξαιρετικών περιστάσεων.

2. Αν η αύξηση των ποσοτήτων των εργασιών στο πλαίσιο άσκησης των δικαιωμάτων του Άρθρου 43 παρ. 2 του παρόντος, συνεπάγεται αύξηση μεγαλύτερη του 100% της συμβατικής δαπάνης κάθε είδους ή ομάδας ομοειδών εργασιών, όπως τα είδη ή οι ομάδες αυτές προσδιορίζονται με τη Σύμβαση και με την προϋπόθεση ότι η αύξηση στο συνολικό Συμβατικό Τίμημα δε θα υπερβαίνει το 50% που καθορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελέσει τις επιπλέον ποσότητες, μπορεί όμως να ζητήσει νέες τιμές μόνο γι' αυτές που οδηγούν σε υπέρβαση του 100% της αντίστοιχης συμβατικής δαπάνης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 43 παρ 5 του παρόντος.

Στην περίπτωση αυτή γίνεται ιδιαίτερη συμφωνία για τις τιμές και σε περίπτωση διαφωνίας εφαρμόζεται η διαδικασία του Άρθρου 54 του παρόντος.

Η υποβολή τυχόν αντιρρήσεων του Αναδόχου ή η εκκρεμότητα των διαφορών που έχουν ανακύψει δε δίνει το δικαίωμα στον Ανάδοχο να αρνηθεί ή να καθυστερήσει την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών.

3. Η Εταιρεία, δικαιούται να μειώσει το αντικείμενο της Σύμβασης μέχρι και κατά 30% του Συμβατικού Τιμήματος του Έργου χωρίς ο Ανάδοχος να δικαιούται οποιαδήποτε αποζημίωση.
4. Όλα τα όρια ή ποσοστά του παρόντος Άρθρου αναφέρονται στις αρχικές ποσότητες και τιμές μονάδας της Σύμβασης μαζί με τα απρόβλεπτα και δεν περιλαμβάνεται σ' αυτά αναθεώρηση τιμών, μεταγενέστερη τροποποίησή τους, ή οποιαδήποτε αποζημίωση.

Άρθρο 45

Απολογιστικές εργασίες

1. Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο Ανάδοχος όταν του δοθεί ειδική εντολή από τη Επιβλέπουσα Υπηρεσία είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και αναγκαίες απολογιστικές εργασίες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 43 παρ. 6 του παρόντος, καθώς και αν υπάρχει ανάγκη να εκτελεσθούν επείγουσες και απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες
2. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται στον Ανάδοχο και περιλαμβάνεται στην πιστοποίηση η πραγματική δαπάνη που προκύπτει, σύμφωνα με τα νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την εκτέλεση των εργασιών. Η δαπάνη αυτή δεν υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας. Καταβάλλεται επίσης στον Ανάδοχο το εργολαβικό ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς όρους. Στο ποσοστό αυτό εφαρμόζεται η ρητή ή τεκμαρτή έκπτωση της δημοπρασίας.
3. Για την έγκριση, στην περίπτωση εκτέλεσης μιας εργασίας απολογιστικά, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία συντάσσει τεχνική περιγραφή των εργασιών, με αιτιολόγηση του επείγοντος ή της ανάγκης εκτέλεσης των εργασιών με τον τρόπο αυτό και η νέα τιμή (για το σύνολο της εργασίας) καθορίζεται με βάση στοιχεία που προκύπτουν από επιτόπια καθημερινή παρακολούθηση και σύνταξη σχετικού Πρωτοκόλλου.
4. Πριν από την έναρξη εκτέλεσης εργασιών "απολογιστικά", ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει αναλυτικό προϋπολογισμό των εργασιών αυτών, αναλύοντας τις απαιτήσεις σε ημερομίσθια του εργατοτεχνικού προσωπικού ανά ειδικότητα, τις εργοδοτικές επιβαρύνσεις, τις συναφείς κρατήσεις για ασφαλιστικούς οργανισμούς, τα μισθώματα και τις λοιπές δαπάνες μηχανικών μέσων, την αξία των υλικών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, καθώς επίσης καθορίζει τον αριθμό του απαιτούμενου προσωπικού κατά ειδικότητα, τον αριθμό και το είδος των μηχανημάτων και των άλλων μέσων και ορίζει το είδος και την ποσότητα των απαιτούμενων υλικών και κάθε άλλη δαπάνη που απαιτείται για την εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με τη σχετική εντολή της Εταιρείας.
5. Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία εγκρίνει τον προϋπολογισμό αυτό ως προς τα ανώτατα όρια των τιμών μονάδας, ημερομισθίων κ.λπ. και ο Ανάδοχος θα πληρωθεί με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά που

θα προσκομίσει, τα οποία δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια που εγκρίθηκαν στον προϋπολογισμό. Πριν από την παραπάνω έγκριση δεν επιτρέπεται η έναρξη εκτέλεσης εργασιών "με παρακολούθηση".

6. Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών απολογιστικά, ο Ανάδοχος θα παρέχει κάθε ημέρα μια πλήρη κατάσταση σε δύο αντίγραφα, με τα ονόματα, την ασχολία και το χρόνο απασχόλησης όλων των εργαζομένων στην εν λόγω εργασία, την περιγραφή και την ποσότητα όλων των υλικών που ενσωματώθηκαν και την περιγραφή και το χρόνο λειτουργίας των μηχανημάτων που χρησιμοποιήθηκαν.
Η κατάσταση θα ελέγχεται και θα υπογράφεται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία και ένα αντίγραφο θα επιστρέφεται στον Ανάδοχο, ο οποίος στο τέλος της εργασίας θα παραδίδει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία μια κατάσταση με πλήρη στοιχεία κόστους για όλα τα υλικά, μηχανήματα και προσωπικό που χρησιμοποιήθηκαν. Με τα στοιχεία της εν λόγω κατάστασης θα καθορίζεται το ποσό που θα καταβληθεί στον Ανάδοχο ως "τιμή μονάδας νέας εργασίας".
7. Εάν για οποιαδήποτε αιτία ο Ανάδοχος δεν παραδίδει τις καταστάσεις αυτές, η Εταιρεία δύναται να καθορίσει την τιμή, είτε με βάση στοιχεία παρακολούθησης που τηρεί η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, είτε σε τέτοιο ύψος, ώστε κατά την άποψή της η τιμή να κρίνεται εύλογη και δίκαιη.
8. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται πληρωμής για τις παραπάνω αναφερόμενες δαπάνες, εφόσον η δαπάνη για ημερομίσθια έγινε με υπέρβαση των ανωτάτων ορίων ημερομισθίων, όπως αυτά περιλαμβάνονταν στον προϋπολογισμό της προηγούμενης παραγράφου (4) ή αν η πληρωμή των ημερομισθίων δεν βεβαιώνεται από έγγραφες καταστάσεις, υπογεγραμμένες από τους δικαιούχους και θεωρημένες από τον επί τόπου των έργων "Εντεταλμένο Μηχανικό" της Εταιρείας ή αν δεν συνοδεύεται λογαριασμός από τιμολόγια και αποδεικτικά καταβολής κάθε επί μέρους δαπάνης ή τέλος αν η εργασία έγινε κατά παρέκκλιση των όρων που είχαν συμφωνηθεί με την Εταιρεία.

Άρθρο 46

Επιμετρήσεις

1. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του Έργου θα καταγράφονται όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών.
2. Τα επιμετρητικά στοιχεία λαμβάνονται από κοινού από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας της Εταιρείας και του Αναδόχου και καταχωρούνται σε επιμετρητικά φύλλα, σε δύο (2) τουλάχιστον αντίγραφα, που υπογράφονται από τα δύο μέρη και που καθένα τους παίρνει από ένα (1) αντίγραφο.
Οι καταχωρήσεις στα επιμετρητικά φύλλα πρέπει να γίνονται με κάθε δυνατή ακρίβεια και, εφόσον απαιτείται, να συμπληρώνονται με σκαριφήματα ή σχέδια ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία.
3. Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να αρνείται την καταχώριση στα επιμετρητικά φύλλα ελαττωματικών εργασιών ή ακατάλληλων υλικών.
Σε καμία περίπτωση η καταχώριση στα επιμετρητικά φύλλα δεν αποτελεί απόδειξη ότι η εργασία είναι ικανοποιητική ή τα υλικά κατάλληλα. Τα οποιαδήποτε ελαττώματα, σφάλματα, παραλείψεις ή ατέλειες διέπονται από τις διατάξεις του Άρθρου 34 του παρόντος.
4. Με βάση τις καταχωρίσεις στα επιμετρητικά φύλλα ο Ανάδοχος συντάσσει σε τέσσερα (4) αντίγραφα επιμετρήσεις που θα καλύπτουν διαχωρίσιμα και αυτοτελώς επιμετρήσιμα, κατά την άποψη της Εταιρείας, μέρη του Έργου.
Η επιμέτρηση περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή της κάθε εργασίας, με ένδειξη του αντίστοιχου άρθρου του Τιμολογίου ή των «τιμών μονάδας νέων εργασιών», τους αναλυτικούς υπολογισμούς για τον προσδιορισμό της ποσότητας των εργασιών που εκτελέστηκαν και τα αναγκαία

επιμετρητικά σχέδια και διαγράμματα που συντάχθηκαν με βάση τα εγκεκριμένα σχέδια του Άρθρου 3 του παρόντος.

5. Στην περίπτωση που κατά τη λήψη των επιμετρητικών στοιχείων οι πραγματικές διαστάσεις ή/και ποσότητες είναι μεγαλύτερες από τις αντίστοιχες των εγκεκριμένων σχεδίων, οι επιμετρήσεις συντάσσονται πάντοτε με βάση τις διαστάσεις ή/και ποσότητες που φαίνονται στα εγκεκριμένα σχέδια, εκτός εάν οι μεγαλύτερες διαστάσεις ή/και ποσότητες προέκυψαν από γραπτή εντολή της Εταιρείας.

Εάν οι πραγματικές διαστάσεις ή/και ποσότητες είναι μικρότερες από τις αντίστοιχες των εγκεκριμένων σχεδίων, οι επιμετρήσεις θα συντάσσονται με βάση τις πραγματικές διαστάσεις ή/και ποσότητες, εφόσον η Εταιρεία κάνει δεκτό ότι οι μικρότερες διαστάσεις ή/και ποσότητες δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του Έργου και δεν δημιουργούν κακοτεχνία, για την οποία ισχύουν οι διατάξεις του Άρθρου 34 του παρόντος.

6. Οι επιμετρήσεις, συνοδευόμενες από τα επιμετρητικά φύλλα και τα αναγκαία επιμετρητικά σχέδια, υποβάλλονται από τον Ανάδοχο στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία για έλεγχο, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά το τέλος του επομένου της εκτελέσεώς τους μηνός, αφού υπογραφούν απ' αυτόν με την ένδειξη «όπως συντάχθηκε από τον Ανάδοχο». Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία μέσα σε σαράντα πέντε (45) ημέρες από την υποβολή των επιμετρήσεων από τον Ανάδοχο, έχει την υποχρέωση να προβεί στο σχετικό έλεγχο και την τυχόν διόρθωση των υπολογισμών να εγκρίνει τις επιμετρήσεις και να κοινοποιήσει στον Ανάδοχο τις επιμετρήσεις που έχουν ελεγχθεί και διορθωθεί, ο οποίος αν δεν τις αποδέχεται μπορεί να ακολουθήσει τη διαδικασία του Άρθρου 54 του παρόντος περί διαφωνιών.

Εάν οι υποβαλλόμενες επιμετρήσεις παρουσιάζουν ελλείψεις, που καθιστούν αδύνατο τον έλεγχο ή τη διόρθωση τους, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία επιστρέφει τις επιμετρήσεις στον Ανάδοχο μέσα στην πιο πάνω προθεσμία των σαράντα πέντε (45) ημερών και τον καλεί για την συμπλήρωση των συγκεκριμένων ελλείψεων. Τα στοιχεία που λείπουν και κρίνονται απαραίτητα από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία πρέπει να αναφέρονται στην πρόσκληση συγκεκριμένα και αριθμημένα.

Ο Ανάδοχος μέσα σε ένα (1) μήνα υποχρεούται να επανυποβάλλει τις επιμετρήσεις συμπληρώνοντας όλα τα στοιχεία που του ζητήθηκαν με την πρόσκληση. Μετά την πιο πάνω επανυποβολή των επιμετρήσεων, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία δεν μπορεί να τις επιστρέψει εκ νέου στον Ανάδοχο προς συμπλήρωση, αλλά υποχρεούται μέσα σε ένα (1) μήνα να τις ελέγξει, να τις διορθώσει, να τις εγκρίνει και να τις κοινοποιήσει στον Ανάδοχο.

Οι επιμετρήσεις, εάν δεν επιστραφούν εγκεκριμένες ή διορθωμένες ή για συμπλήρωση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία των σαράντα πέντε (45) ημερών ή εάν, μετά την επανυποβολή τους, αυτές δεν ελεγχθούν, διορθωθούν, εγκριθούν και κοινοποιηθούν στον Ανάδοχο, μέσα στην πιο πάνω μηνιαία προθεσμία, θεωρούνται αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μόνο υπό την έννοια ότι μπορούν να συμπεριληφθούν από τον Ανάδοχο σε επόμενο λογαριασμό.

Οι επιμετρήσεις του έργου, εγκεκριμένες από τη Επιβλέπουσα Υπηρεσία ή αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μπορεί να ελεγχθούν εκ νέου από την Επιτροπή Προσωρινής Παραλαβής και αν διαπιστωθεί η ύπαρξη αχρεωστήτως καταβληθέντος εργολαβικού ανταλλάγματος, αυτό είναι επιστρεπτό, ύστερα από σύνταξη αρνητικού λογαριασμού.

Οι αυτοδίκαια εγκεκριμένες επιμετρήσεις υπόκεινται στον έλεγχο της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας σε επόμενο λογαριασμό.

7. Όταν πρόκειται για εργασίες που η ποσοτική τους επαλήθευση δε θα είναι δυνατή, όπως είναι εργασίες που πρόκειται να επικαλυφθούν από άλλες και να μην είναι τελικά εμφανείς ή όταν πρόκειται για χαρακτηρισμό της σκληρότητας των εδαφών ή όταν οι ποσότητες που παραλαμβάνονται επιβάλλεται να ζυγιστούν, ο Ανάδοχος υποχρεούται να καλέσει της Επιβλέπουσα Υπηρεσία και από κοινού να προβούν στην καταμέτρηση, χαρακτηρισμό ή ζύγιση και να συντάξουν Πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών, Πρωτόκολλο χαρακτηρισμού εκσκαφών ή Πρωτόκολλο ζύγισης αντίστοιχα.

Όλα τα παραπάνω πρωτόκολλα θα ληφθούν υπόψη για τη σύνταξη των σχετικών επιμετρήσεων, για τις οποίες ισχύουν οι όροι των προηγούμενων παραγράφων.

8. Ο Ανάδοχος δεν έχει το δικαίωμα να καλύψει τα αφανή τμήματα του Έργου, πριν ληφθούν τα στοιχεία για τη σύνταξη των σχετικών Πρωτοκόλλων.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, μέχρι και την Οριστική Παραλαβή, εφόσον το ζητήσει η Εταιρεία, να αποκαλύπτει οποιοδήποτε τμήμα αφανούς εργασίας για έλεγχο τυχόν ελαττωμάτων, ελλείψεων, βλαβών ή ατελειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης τέτοιων ελαττωμάτων κ.λπ., οι δαπάνες για την αποκάλυψη, τις επισκευές και την αποκατάσταση στην αρχική τους κατάσταση βαρύνουν τον Ανάδοχο, ενώ στην αντίθετη περίπτωση όλες οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν την Εταιρεία.

9. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία, το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες από την περάτωση του Έργου ή όπως άλλως ορίζεται στους Ειδικούς Όρους, τις τυχόν επιμετρήσεις που δεν έχουν ακόμα υποβληθεί.

Σε περίπτωση που δεν υποβληθούν εμπρόθεσμα από τον Ανάδοχο όλες οι επιμετρήσεις, επιβάλλεται σε βάρος του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα καθυστέρησης, ειδική Ποινική Ρήτρα που ανέρχεται σε ποσοστό δύο χιλιοστών (2%) επί του συνολικού ποσού που έχει καταβληθεί μέχρι τότε στον Ανάδοχο για την όλη Σύμβαση. Η ποινική ρήτρα επιβάλλεται για έξι (6) το πολύ μήνες καθυστέρησης.

Ανεξάρτητα από την επιβολή της Ποινικής Ρήτρας, και μετά την πάροδο του χρόνου επιβολής της, οι επιμετρήσεις είναι δυνατό να συντάσσονται από την Εταιρεία, που μπορεί να χρησιμοποιήσει γι' αυτό ιδιώτες τεχνικούς και συνεργεία, καταλογίζοντας τη σχετική δαπάνη σε βάρος του Αναδόχου. Οι επιμετρήσεις που συντάσσονται μ' αυτόν τον τρόπο κοινοποιούνται στον Ανάδοχο.

10. Μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από την επιστροφή προς τον Ανάδοχο της τελευταίας επιμέτρησης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει και υποβάλλει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία την Τελική Επιμέτρηση, δηλαδή τελικό συνοπτικό πίνακα που ανακεφαλαιώνει τις ποσότητες όλων των επιμέρους επιμετρήσεων και των πρωτοκόλλων αφανών εργασιών. Οι ποσότητες που εμφανίζονται στον εν λόγω πίνακα τίθενται όπως ελέγχθηκαν από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία ή όπως διορθώθηκαν κατά τη διαδικασία περί επιλύσεως διαφωνιών του Άρθρου 54 του παρόντος. Η καταχώριση αυτή στην Τελική Επιμέτρηση δε θα ερμηνεύεται ως παραίτηση του Αναδόχου από διαφωνίες που έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμα και εκκρεμούν ούτε παρέχει το δικαίωμα σ' αυτόν να υποβάλλει νέες.

Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία έχει υποχρέωση να προβεί στον έλεγχο της τελικής επιμέτρησης, μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της και να κοινοποιήσει στον Ανάδοχο την ελεγμένη και διορθωμένη επιμέτρηση. Η εν λόγω Τελική Επιμέτρηση τελεί υπό την έγκριση της Προϊσταμένης Υπηρεσίας.

11. Στους Ειδικούς Όρους μπορεί να τροποποιείται η προαναφερόμενη διαδικασία ανάλογα με την φύση του Έργου και τις ανάγκες της Εταιρείας.

Άρθρο 47

Λογαριασμοί - Πιστοποιήσεις

1. Η πληρωμή στον Ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά, με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών.

Αν από τον Ανάδοχο κατασκευασθούν εργασίες πέρα από τις προβλεπόμενες στο χρονοδιάγραμμα, η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλει την πληρωμή των επιπλέον εργασιών, ώστε να συμπίσει με τα προβλεπόμενα στο χρονοδιάγραμμα.

Η πραγματοποίηση τόσο των τμηματικών πληρωμών όσο και της οριστικής πληρωμής του εργολαβικού ανταλλάγματος, καθώς και η εκκαθάριση όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων από την εργολαβική σύμβαση, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τις πιστοποιήσεις.

2. Μετά τη λήξη κάθε μήνα ή άλλης χρονικής περιόδου που ορίζεται στους Ειδικούς Όρους για τις τμηματικές πληρωμές, ο Ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των ποσών από εργασίες που εκτελέστηκαν, τα οποία οφείλονται σ' αυτόν.

Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στα πρωτόκολλα παραλαβής αφανών εργασιών. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί.

Κατ' εξαίρεση και εφόσον προβλέπεται στους Ειδικούς Όρους, για τμήματα του έργου, για τα οποία, κατά την κρίση του Εντεταλμένου Μηχανικού, δεν ήταν δυνατή η σύνταξη επιμετρήσεων κατά διακριτά και αυτοτελώς επιμετρήσιμα τμήματα του έργου, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες βάσει προσωρινών επιμετρήσεων, για τις οποίες όμως έχουν ληφθεί επιμετρητικά στοιχεία. Η αξία των εργασιών που πιστοποιούνται βάσει προσωρινών επιμετρήσεων απαγορεύεται να υπερβαίνει το 20% της αξίας του συνόλου των πιστοποιούμενων εργασιών του τρέχοντος λογαριασμού.

3. Αν προβλέπεται στους Ειδικούς Όρους, ημιτελείς εργασίες μπορεί να περιληφθούν στο λογαριασμό με έγκριση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, αν η φύση τους είναι τέτοια που, ενδεχόμενη διακοπή του έργου, δεν θα κατέστρεφε την ημιτελή εργασία. Οι εργασίες αυτές καταχωρούνται σε χωριστό μέρος του λογαριασμού και περιλαμβάνονται με προσωρινή τιμή μειωμένη, ώστε να είναι δυνατή η αυτοτελής αποπεράτωση της εργασίας με το υπόλοιπο της προβλεπόμενης τιμής.
4. Στο λογαριασμό μπορεί να περιληφθούν, επίσης, τα υλικά που εισκομίσθηκαν με έγκριση της Υπηρεσίας στα εργοτάξια ή σε αποθήκες που δηλώθηκαν και εγκρίθηκαν. Οι ποσότητες των υλικών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνουν αυτές που απαιτούνται για την εκτέλεση των προσεχών εργασιών του εγκεκριμένου προγράμματος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους.

Οι ποσότητες των υλικών περιλαμβάνονται χωριστά στο συνοπτικό πίνακα εργασιών που συνοδεύει το λογαριασμό, στον οποίο αναφέρονται επίσης και οι θέσεις αποθήκευσης των υλικών. Για τα περιλαμβανόμενα στους λογαριασμούς υλικά ο Ανάδοχος έχει ακέραιη την ευθύνη, μέχρι την ενσωμάτωση τους και την παραλαβή του έργου. Τα υλικά περιλαμβάνονται σε χωριστό τμήμα των λογαριασμών, με τιμές που βρίσκονται σε συνάρτηση προς την αντίστοιχη συμβατική τιμή, ώστε το υπόλοιπο μέρος της τιμής να αρκεί για την ολοκλήρωση της εργασίας, στην οποία θα ενσωματωθούν τα υλικά.

5. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται επίσης η αναθεώρηση τιμών, αποζημιώσεις κάθε είδους που έχουν εγκριθεί, αντίτιμο απολογιστικών εργασιών που εκτελέστηκαν μέσω της εργολαβίας και κάθε άλλη εγκεκριμένη δαπάνη που καταβάλλεται στον Ανάδοχο. Στο λογαριασμό περιλαμβάνεται ακόμη και το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του εργολάβου όπως προβλέπεται στο Συμφωνητικό, αν αυτό δεν περιλαμβάνεται στις συμβατικές τιμές, και το σύνολο μειώνεται κατά το ποσοστό έκπτωσης του Διαγωνισμού αν συντρέχει περίπτωση.

Από τους λογαριασμούς αφαιρούνται όλες οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις της Εταιρείας και ιδίως ποινικές ρήτρες, απαιτούμενες περικοπές τιμών σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, συμπληρωματική κράτηση εγγύησης, αν γι' αυτή δεν έχουν κατατεθεί εγγυητικές επιστολές, οπότε γίνεται σχετική μεία, απόσβεση προκαταβολών, παρακράτηση αξίας χορηγούμενων υλικών, πληρωμές που έγιναν σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου και γενικά κάθε απαίτηση της Εταιρείας που δεν έχει ικανοποιηθεί με άλλον τρόπο.

6. Οι λογαριασμοί συντάσσονται πάντοτε ανακεφαλαιωτικοί και συνοδεύονται ιδίως από

ανακεφαλαιωτικό συνοπτικό πίνακα των εγκεκριμένων επιμετρήσεων εργασιών που εκτελέστηκαν από την αρχή του έργου, πίνακα και αναλυτική επιμέτρηση των εργασιών οι οποίες πιστοποιούνται τμηματικά και προσωρινά, τα παραστατικά στοιχεία των απολογιστικών εργασιών, τον πίνακα του υπολογισμού της αναθεώρησης και από τις αποφάσεις που αναγνωρίζουν αποζημιώσεις ή επιβάλλουν ποινικές ρήτρες ή περικοπές ή άλλες απαιτήσεις της Εταιρείας.

Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε εγκεκριμένες επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών. Για την υποβολή τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών πληρωμής.

7. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία που τους ελέγχει, τους διορθώνει και τους εγκρίνει μέσα σε ένα (1) μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωση του, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, με εντολή της προς τον Ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτή η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον Ανάδοχο.

Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει και από συνεργείο της υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο Εντεταλμένος Μηχανικός του έργου. Ο Εντεταλμένος Μηχανικός υπογράφει το λογαριασμό, βεβαιώνοντας έτσι ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά ότι έχουν διενεργηθεί στο λογαριασμό όλες οι περικοπές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από το νόμο και την εφαρμογή της σύμβασης.

Ο εγκεκριμένος λογαριασμός αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του Αναδόχου («πληρωτέο εργολαβικό αντάλλαγμα»). Προϋπόθεση πληρωμής της πιστοποίησης είναι η προσκόμιση από τον Ανάδοχο όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 48 του παρόντος και τους Ειδικούς Όρους.

8. Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της πιο πάνω μηνιαίας προθεσμίας (πλασματική έγκριση), ελέγχεται, διορθώνεται και εγκρίνεται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή ή επανυποβολή του και οι προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό. Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία μπορεί να εγκρίνει τον λογαριασμό και χωρίς την υπογραφή του Εντεταλμένου Μηχανικού.

Όταν συντρέχει περίπτωση σύνταξης αρνητικού λογαριασμού είτε ενδιάμεσα κατά την εξέλιξη του έργου είτε και κατά τον τελικό λογαριασμό αυτός μπορεί να συνταχθεί από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία και το ποσό του πρέπει να καταβληθεί από τον Ανάδοχο μέσα σε ένα (1) μήνα από την κοινοποίηση του λογαριασμού σε αυτόν, άλλως καταπίπτουν ισόποσα σε βάρος του οι εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί στην Εταιρεία εφόσον δεν υπάρχει ανεξόφλητο εργολαβικό αντάλλαγμα. Αν αναφανεί Διαφωνία κατά του αρνητικού λογαριασμού, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής.

Άρθρο 48

Τρόπος πληρωμής - Συμψηφισμός Απαιτήσεων - Εκκαθάριση Λογαριασμών

1. Οι πληρωμές προς τον Ανάδοχο θα γίνονται σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης την 24η ημέρα του τρίτου μήνα μετά από τον μήνα έκδοσης του Τιμολογίου και εφόσον έχουν τηρηθεί, από τον Ανάδοχο, τα προβλεπόμενα στις παρακάτω παραγράφους 3, 4 και 5 του παρόντος Άρθρου (π.χ. εάν το Τιμολόγιο είναι έκδοσης Ιανουαρίου η εξόφλησή του θα γίνει στις 24^η του Απριλίου). Σε περίπτωση αργίας, ως ημερομηνία εξόφλησης των τιμολογίων θα θεωρείται η αμέσως επομένη εργάσιμη ημέρα.

Μέσα στην προθεσμία αυτή θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί από την Εταιρεία και οι πάσης φύσεως έλεγχοι της ακρίβειας και της πληρότητας των υποβληθέντων δικαιολογητικών.

2. Πληρωμή των προκαταβολών

Απαιτείται σχετική Εγγυητική Επιστολή, που θα έχει εκδοθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 27 των Γενικών Όρων και απλή απόδειξη.

3. Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Η πληρωμή του Αναδόχου θα γίνεται από την Εταιρεία, μετά την υποβολή στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία του συνόλου των παρακάτω δικαιολογητικών τα οποία θα πρέπει να είναι επακριβή και πλήρη:

- Συγκεντρωτικό λογαριασμό σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο 47 του παρόντος και στους Ειδικούς Όρους.
- Τιμολόγιο του Αναδόχου υπέρ του ΔΕΔΔΗΕ.
- Ασφαλιστική Ενημερότητα έργου.
Η ασφαλιστική ενημερότητα θα αφορά το συγκεκριμένο έργο (εργολαβία) και τον λογαριασμό για τον οποίο υποβάλλονται τα δικαιολογητικά.
- Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του Αναδόχου με την οποία θα βεβαιώνεται ότι έχουν τηρηθεί απαρεγκλίτως οι διατάξεις της Εργατικής και Ασφαλιστικής Νομοθεσίας για το απασχολούμενο Προσωπικό από αυτόν ή/και τον Υπεργολάβο για την περίοδο αναφοράς του τιμολογίου.
- Κατάσταση με το προσωπικό του Αναδόχου, για το χρονικό διάστημα που αφορά η πιστοποίηση-λογαριασμός και η οποία θα ελέγχεται ως προς την πληρότητα και ακρίβεια των στοιχείων της και θα υπογράφεται τόσο από τον Επιβλέποντα Μηχανικό του Αναδόχου, όσο και από τον Εντεταλμένο Μηχανικό της Εταιρείας.
- Αντίγραφα ηλεκτρονικής υποβολής ΑΠΔ (Αναλυτική Περιοδική Δήλωση) του προσωπικού του Αναδόχου ή/και Υπεργολάβου η οποία θα αφορά αποκλειστικά και μόνο τους εργαζόμενους στην συγκεκριμένη εργολαβία για το χρονικό διάστημα για την περίοδο αναφοράς του τιμολογίου.
- Αντίγραφα παραστατικών πληρωμής ή αντίγραφο internet banking, από τα οποία αποδεικνύεται η καταβολή μέσω Τραπέζης των αποδοχών των εργαζομένων στον Ανάδοχο ή Υπεργολάβο αυτού.
- Κάθε άλλο έγγραφο που δύναται να αποδείξει την τήρηση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας για το προσωπικό που απασχολήθηκε την περίοδο αναφοράς του τιμολογίου, το οποίο τυχόν θα ζητηθεί από τα αρμόδια όργανα του ΔΕΔΔΗΕ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την πληρωμή του Αναδόχου είναι να υφίσταται σε ισχύ βεβαίωση-πιστοποίηση της ΔΟΛ ότι έχουν προσκομισθεί από αυτόν στην Εταιρεία, οι από την Σύμβαση, απαιτούμενες ασφαλιστικές καλύψεις και είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στο Τεύχος Ασφαλίσεις.

Στους Ειδικούς Όρους είναι δυνατόν να αναφέρονται και πρόσθετα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ανάλογα με την φύση του Έργου.

4. Τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών

Τα απαραίτητα για την πληρωμή δικαιολογητικά θα υποβάλλονται από τον Ανάδοχο, με έναν από τους τρόπους αλληλογραφίας (περιπτώσεις α, β, και γ της παραγράφου 6 του Άρθρου 2 του παρόντος) απαραίτητως συνημμένα σε διαβιβαστική επιστολή (όπου και θα αναφέρονται αναλυτικά τα συνημμένα έγγραφα), η οποία θα πρωτοκολλείται, προκειμένου να είναι εμφανής η ημερομηνία υποβολής.

5. Προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών

- 5.1. Ο συγκεντρωτικός λογαριασμός υπογεγραμμένος από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία και τον Ανάδοχο, μαζί με το Τιμολόγιο, πρέπει να έχει υποβληθεί το αργότερο εντός των πέντε (5) πρώτων εργάσιμων ημερών του επόμενου μήνα από την έκδοση του Τιμολογίου. Σε διαφορετική περίπτωση η υποβολή του Τιμολογίου θεωρείται εκπρόθεσμη.
- 5.2. Η υποβολή, από τον Ανάδοχο, των λοιπών δικαιολογητικών θα θεωρείται εμπρόθεσμη αν υποβληθούν το αργότερο εντός του πρώτου 20ημέρου του μεθεπόμενου μήνα από την ημερομηνία έκδοσης του Τιμολογίου.
- 5.3. Σε περίπτωση μη υποβολής όλων των αναγκαίων δικαιολογητικών εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας, ως μήνας βάσης για τον υπολογισμό της ημερομηνίας εξόφλησης του Τιμολογίου (παράγραφος 1 του παρόντος), θα λαμβάνεται ο μήνας στον οποίο θα συμπληρώνεται η προσκόμιση όλων των δικαιολογητικών από τον Ανάδοχο.

6. Δικαιολογητικά εξόφλησης τιμολογίου

Πριν την εξόφληση του τιμολογίου ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει ασφαλιστική ενημερότητα της επιχείρησής του.

7. Ειδικές ρυθμίσεις

- 7.1. Αν η προθεσμία έκδοσης των πιστοποιήσεων και του συγκεντρωτικού μηνιαίου λογαριασμού δεν τηρηθεί με υπαιτιότητα του ΔΕΔΔΗΕ, η ημερομηνία πληρωμής του Αναδόχου που καθορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος δεν μετατίθεται. Στην περίπτωση αυτή, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία υποχρεούται να συμπεριλάβει στα δικαιολογητικά πληρωμής του μηνιαίου λογαριασμού, έγγραφη αιτιολόγηση της υπέρβασης της παραπάνω προθεσμίας.
- 7.2. Επιπρόσθετα παρέχεται η δυνατότητα (αλλά μόνο για τις συμβάσεις που πληρώνονται μέσω ΔΟΛ και οι οποίες δεν έχουν εκχωρηθεί) να δοθεί στον Ανάδοχο ο ΦΠΑ στις 24 του επόμενου μήνα από το μήνα υποβολής του συνόλου των δικαιολογητικών, εφόσον ο Ανάδοχος συμφωνήσει στην πληρωμή του τιμήματος της τιμολογούμενης αξίας την 24η ημέρα του τέταρτου μήνα από τον ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών, εφόσον βέβαια αυτά είναι πλήρη.

8. Πληρωμή των υλικών

Διευκρινίζεται ότι για την πληρωμή των υλικών απαιτούνται Τιμολόγια και Δελτία Αποστολής, θεωρημένα αρμοδίως από το ΔΕΔΔΗΕ, συνοδευόμενα από Συγκεντρωτικό Λογαριασμό ελεγμένο και υπογεγραμμένο από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία μαζί με Πιστοποίησηση.

9. Πληρωμή των αναθεωρήσεων

Απαιτείται Πιστοποίησηση, η οποία θα ονομάζεται «Πιστοποίηση Αναθεώρησης Τιμών», με πλήρη στοιχεία, βάσει των οποίων έχουν γίνει οι υπολογισμοί των αναθεωρήσεων, ελεγμένα και υπογεγραμμένα από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία. Η διαδικασία κατά τα λοιπά ισχύει, όπως με τις μηνιαίες πιστοποιήσεις.

10. Εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους, όλες οι πληρωμές, οι σχετικές με το Έργο, θα γίνονται από την Εταιρεία προς τον Ανάδοχο και ο Ανάδοχος θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος έναντι οποιωνδήποτε τρίτων για τις πληρωμές προς αυτούς.
11. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει χωρίς διακοπή την εκτέλεση του Έργου, ανεξάρτητα από οποιοδήποτε διακανονισμό ή / και καθυστέρηση πληρωμής των συμβατικών ποσών, σε περίπτωση καθυστέρησης των πληρωμών από υπαιτιότητα της Εταιρείας, μετά τα χρονικά όρια που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου. Σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών των συμβατικών ποσών που υπερβαίνουν ποσοστό 6% του συνολικού συμβατικού τιμήματος, προσαυξανόμενου με το τίμημα των τυχόν πρόσθετων εργασιών που έχουν εγκριθεί και των Συμπληρωμάτων της Σύμβασης και με τις αναθεωρήσεις, πέραν των ενενήντα (90) ημερών μετά την προθεσμία που προβλέπεται από την ως άνω παράγραφο 1, και εφόσον η καθυστέρηση οφείλεται στην αποκλειστική υπαιτιότητα της Εταιρείας, ο Ανάδοχος δικαιούται να διακόψει την εκτέλεση των εργασιών κατόπιν υποβολής προς την Εταιρεία Ειδικής Εγγράφου Δηλώσεως και μέχρι την καταβολή προς αυτόν των σχετικών συμβατικώς οφειλομένων ποσών.
12. Οι πληρωμές προς τον Ανάδοχο θα γίνονται μέσω λογαριασμού μιας οποιασδήποτε Τράπεζας που θα προσδιοριστεί από τον Ανάδοχο έγκαιρα, στο νόμισμα που προβλέπεται στο Συμφωνητικό της Σύμβασης.
13. Σε κάθε πληρωμή, όπως προαναφέρθηκε, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Σύμβασης, όπως επίσης και πριν από την οριστική εκκαθάριση των πληρωμών, ο Ανάδοχος θα αποδεικνύει με αντίστοιχα πιστοποιητικά ότι έχουν πλήρως εκπληρωθεί όλες οι υποχρεώσεις του προς τον ΕΦΚΑ ή και σε άλλους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, σε σχέση με το προσωπικό του.
Αν η έκδοση των παραπάνω πιστοποιητικών είναι φανερά αδύνατη για τον Ανάδοχο, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της Εταιρείας να δεχθεί στη θέση των πιστοποιητικών αυτών, άλλα ικανοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία ή/και εγγυήσεις που θα καλύπτουν την Εταιρεία σχετικά με τα οποιαδήποτε ποσά που τυχόν θα απαιτήσουν το ΕΦΚΑ ή οι άλλοι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί.
14. Ο Ανάδοχος θα εκπληρώνει όλες τις υποχρεώσεις του, που απορρέουν από τη Σύμβαση, σε σχέση με πληρωμές κάθε φόρου, δασμού, κρατήσεων και λοιπών τελών που τυχόν οφείλει να καταβάλει με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία, όπως επίσης θα είναι πλήρως υπεύθυνος να αποκαθιστά κάθε ζημιά που θα υποστεί η Εταιρεία, εξαιτίας της μη εκπλήρωσης από αυτόν των παραπάνω υποχρεώσεών του.
15. Η Εταιρεία δύναται να παρακρατεί και να αποδίδει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, από τα προσκομιζόμενα προς πληρωμή τιμολόγια του Αναδόχου, οποιαδήποτε ποσά οφείλει να πληρώσει ο Ανάδοχος έναντι φόρου εισοδήματος ή οποιωνδήποτε άλλων επιβαρύνσεων υπέρ της Πολιτείας ή των Ασφαλιστικών Ιδρυμάτων ή υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.
16. Η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα συμψηφισμού των τυχόν απαιτήσεών της, που απορρέουν από τη Σύμβαση, με οποιαδήποτε πληρωμή προς τον Ανάδοχο. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί ακόμη και αν το ποσό της απαίτησης δεν έχει επιδικασθεί ή ο Ανάδοχος έχει αντιρρήσεις αναφορικά προς την απαίτηση αυτή.
Η παρακράτηση αυτή θα πραγματοποιηθεί μόνο εάν ο Ανάδοχος δεν προβεί σε τακτοποίηση της απαίτησης κατά τρόπο που να ικανοποιεί την Εταιρεία. Για το σκοπό αυτό η Εταιρεία πρέπει να στέλνει έγγραφη ειδοποίηση στον Ανάδοχο ορίζοντας ένα εύλογο χρονικό διάστημα για την ικανοποίηση της απαίτησης και μέχρι να ικανοποιηθεί η απαίτηση, η Εταιρεία δύναται να αναστείλει ισόποσες πληρωμές προς τον Ανάδοχο.
Επιτρέπεται επίσης ο συμψηφισμός εκκαθαρισμένων απαιτήσεων της Εταιρείας του Έργου κατά του Αναδόχου, που προέρχονται από την εκτέλεση άλλων έργων της Εταιρείας και μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από κάθε πιστοποίηση του εκτελούμενου έργου.
17. Η οριστική εκκαθάριση των λογαριασμών και των τυχόν ληξιπρόθεσμων πληρωμών, κατά το χρόνο που θα γίνει η εκκαθάριση, θα πραγματοποιηθεί με τον όρο απόλυτης συμμόρφωσης προς την ισχύουσα νομοθεσία και τις διατάξεις της Σύμβασης.

Άρθρο 49

Φόροι, δασμοί και λοιπές επιβαρύνσεις του Αναδόχου

1. Τον Ανάδοχο βαρύνουν όλες οι δαπάνες για εκτελωνισμούς, φόρους, τέλη, δασμούς, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις, όπως ισχύουν κατά το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους.
2. Με βάση την υποχρέωσή του αυτή ο Ανάδοχος πρέπει να τηρεί όλες τις νόμιμες διατυπώσεις και τα φορολογικά και λοιπά στοιχεία, που απαιτούνται από την Ελληνική Νομοθεσία και να συμμορφώνεται αυστηρά προς όλες τις διαδικασίες που καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας.
Τον Ανάδοχο βαρύνουν επίσης πρόσθετοι φόροι, δασμοί ή/και πρόστιμα για τη μη πιστή τήρηση των παραπάνω υποχρεώσεών του και σε περίπτωση που από τις αρμόδιες Αρχές οι επιβαρύνσεις αυτές, εκ λάθους ή παραδρομής, χρεωθούν στην Εταιρεία, θα καταβληθούν από αυτήν αλλά θα παρακρατηθούν από την πρώτη πληρωμή του Αναδόχου.
3. Δασμοί, φόροι και άλλες σχετικές επιβαρύνσεις, που καταβλήθηκαν τυχόν από την Εταιρεία λόγω παράλειψης του Αναδόχου και των Υπεργολάβων του να συμμορφωθούν προς τις κείμενες διατάξεις της φορολογικής Νομοθεσίας θα απαιτηθούν από την Εταιρεία και θα εισπραχθούν έντοκα από τον Ανάδοχο οποτεδήποτε και κατά οποιονδήποτε τρόπο ακόμη και με παρακράτηση πληρωμών κλπ.
4. Ειδικότερα και όλως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά ο Ανάδοχος υποχρεούται για τα παρακάτω.

4.1 Φόροι, Δασμοί και λοιπές επιβαρύνσεις εκτός Ελλάδας

Όλοι οι φόροι, δασμοί και λοιπές σχετικές επιβαρύνσεις που αναφέρονται ή που θα επιβληθούν εκτός Ελλάδας στον Ανάδοχο, στους Υπεργολάβους του και στο προσωπικό τους, καθώς επίσης και στα υλικά, στον Εξοπλισμό και στις εργασίες που απαιτούνται να γίνουν εκτός Ελλάδας για την εκτέλεση του Έργου, όπως προβλέπεται από τη Σύμβαση, θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.

4.2 Φόροι, Δασμοί και λοιπές επιβαρύνσεις στην Ελλάδα

Δασμοί εισαγωγής, όλοι οι τελωνειακοί δασμοί και οι σχετικοί φόροι κάθε είδους, καθώς και όλες οι κάθε είδους λοιπές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται ή που θα επιβληθούν επί του Εξοπλισμού, πρώτων υλών, ημικατεργασμένων και έτοιμων προϊόντων, ανταλλακτικών κάθε είδους μηχανήματος, υλικών και προϊόντων που θα ενσωματωθούν στο Έργο, θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.

4.3 Φόρος εισοδήματος και σχετικές δαπάνες του Αναδόχου, των Υπεργολάβων του, κ.λπ.

Ο Ανάδοχος, οι Υπεργολάβοι και το Προσωπικό, (Ελληνες ή ξένοι), που απασχολείται απ' αυτούς, θα πληρώσουν το φόρο εισοδήματος και τις σχετικές επιβαρύνσεις που θα επιβληθούν στην Ελλάδα, αναφορικά με το Έργο και σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία και τις Διμερείς Κυβερνητικές Συμφωνίες, εάν υπάρχουν τέτοιες.

Για το σκοπό αυτό η Εταιρεία θα εφαρμόζει τις παρακρατήσεις οι οποίες προβλέπονται από τη φορολογική Νομοθεσία.

Ο Ανάδοχος θα φέρει το βάρος και θα είναι υπεύθυνος για την πληρωμή στην Ελλάδα των λοιπών φόρων, των Δημοτικών φόρων και τελών, των εισφορών, των εργατοτεχνικών εισφορών, των συνεισφορών και οποιωνδήποτε άλλων επιβαρύνσεων, οι οποίες επιβάλλονται ή πρόκειται να επιβληθούν στην Ελλάδα, αναφορικά με το Έργο, υπέρ του Δημοσίου, των Δήμων και Κοινοτήτων και άλλων τοπικών Αρχών, Ιδρυμάτων και Ταμείων Δημοσίου ενδιαφέροντος (ΕΦΚΑ, ΤΣΜΕΔΕ κ.λπ.)

και οι οποίες δαπάνες αφορούν στον ίδιο και στο Προσωπικό Ελληνικής ή ξένης υπηκοότητας πάσης φύσεως και κατηγορίας που απασχολείται απ' τον Ανάδοχο, και τους Υπεργολάβους του.

Η Εταιρεία δε φέρει καμιά ευθύνη στην περίπτωση αδυναμίας εξοφλήσεως χρέους εκ μέρους του Αναδόχου, του προσωπικού του Αναδόχου και των Υπεργολάβων του. Ο Ανάδοχος και οι Υπεργολάβοι του υποχρεούνται να συμμορφώνονται απόλυτα και με δικά τους έξοδα προς τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας, η οποία αφορά στη φορολογία, ασφάλιση κ.λπ..

Οποιαδήποτε διαφορά προκύψει εξαιτίας μείωσης ή αύξησης των συντελεστών του φόρου εισοδήματος, ο οποίος ισχύει στην Ελλάδα κατά την ημερομηνία του Διαγωνισμού και έχει άμεση επίδραση επί του Αναδόχου ή/και του προσωπικού του, θα είναι υπέρ ή σε βάρος του Αναδόχου ή/και του προσωπικού του.

4.4 Εισαγωγή μηχανημάτων, εργαλείων, εξαρτημάτων κλπ. με υποχρέωση επανεξαγωγής.

Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για όλα τα είδη τα οποία εισάγονται για τις ανάγκες του Έργου με υποχρέωση επανεξαγωγής τους, συμμορφούμενος προς τις σχετικές διατάξεις των Νόμων. Επιπρόσθετα ο Ανάδοχος θα είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων των Ελληνικών Νόμων περί λαθρεμπορίου.

Τα εισαχθέντα είδη με υποχρέωση επανεξαγωγής, μπορεί να μεταβιβαστούν σε τρίτα πρόσωπα μόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας Ελληνικής Νομοθεσίας.

Σε περίπτωση που θα απωλεσθούν είδη εισαχθέντα επί επανεξαγωγή, η Εταιρεία και οι σχετικές Τελωνειακές Αρχές θα ειδοποιηθούν δεόντως και πάραυτα.

4.5 Λογιστικά βιβλία και έγγραφα

Ο Ανάδοχος θα τηρεί όλα τα στοιχεία, τα λογιστικά, φορολογικά και λοιπά βιβλία τα οποία απαιτούνται από την Ελληνική Νομοθεσία, θα συμμορφώνεται αυστηρά προς όλες τις διαδικασίες οι οποίες απαιτούνται από τις σχετικές διατάξεις και θα δίνει όλα τα στοιχεία, τα έγγραφα και τις πληροφορίες τις οποίες η Εταιρεία, κατά την άποψή της, δύναται να ζητήσει σχετικά με οποιαδήποτε απαίτηση έναντι των Ελληνικών Αρχών.

5. Την Εταιρεία βαρύνει και δεν περιλαμβάνεται στο Συμβατικό Τίμημα, ο ΦΠΑ ή ισοδύναμος φόρος που επιβάλλεται ή θα επιβληθεί στην Ελλάδα επί των τιμολογίων του Εξοπλισμού και των άλλων τιμολογίων υπηρεσιών, που θα εκδώσει ο Ανάδοχος προς την Εταιρεία, στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 50

Ασφαλίσεις

1. Ο Ανάδοχος πέραν από τις λοιπές υποχρεώσεις και ευθύνες του που απορρέουν από τη Σύμβαση, είναι υποχρεωμένος, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στους Ειδικούς Όρους της Σύμβασης και σύμφωνα με τα οριζόμενα σ' αυτούς, να συνομολογήσει με ασφαλιστικές εταιρείες (ελληνικές ή ξένες) και να διατηρεί και να παρακολουθεί με δικές του δαπάνες, τις παρακάτω ασφαλίσεις :
  - α. Ασφάλιση κατά παντός κινδύνου

- β. Ασφάλιση έναντι κινδύνων από τυχαία περιστατικά και ανωτέρα βία (περατωμένων εργασιών).
  - γ. Ασφάλιση Γενικής αστικής ευθύνης και εργοδοτικής ευθύνης του Αναδόχου έναντι τρίτων
  - δ. Ασφάλιση μεταφοράς
  - ε. Ασφάλιση των οχημάτων, μηχανημάτων έργου κ.λπ. του Αναδόχου
  - στ. Ασφάλιση του προσωπικού του Αναδόχου
  - ζ. Ασφάλιση κατά παντός κινδύνου των υλικών που χορηγούνται από τον ΔΕΔΔΗΕ στον Ανάδοχο
2. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια για κάθε μία από τις παραπάνω ασφαλίσεις θα πρέπει να είναι στην Ελληνική γλώσσα, και να περιέχουν και να καλύπτουν κατ' ελάχιστον τα καθοριζόμενα στο Τεύχος "Ασφαλίσεις". Στις περιπτώσεις που τα ασφαλιστήρια συμβόλαια εκδίδονται σε γλώσσα της Αλλοδαπής, θα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη Ελληνική μετάφραση νομίμως επικυρωμένη. Επιπλέον, τα πρωτότυπα ασφαλιστήρια συμβόλαια, νόμιμα υπογεγραμμένα από τον Ανάδοχο και την ασφαλιστική εταιρία, θα πρέπει να κατατίθενται στην αρμόδια Επιβλέπουσα Υπηρεσία της Εταιρείας τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη των εργασιών, και σε κάθε περίπτωση πριν από την εγκατάσταση του Αναδόχου στον τόπο του Έργου.

Άρθρο 51

Αναστολή Εργασιών στο Εργοτάξιο

1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, ύστερα από γραπτή εντολή της Εταιρείας, να αναστέλλει την εκτέλεση των εργασιών στο Εργοτάξιο σε οποιοδήποτε τμήμα του Έργου ή στο σύνολό του, για όσο χρονικό διάστημα και με όποιο τρόπο η Εταιρεία κρίνει αναγκαίο.
2. Για να θεωρηθεί μια διακοπή εργασιών, ότι συνιστά αναστολή εκτέλεσης των εργασιών, κατά τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου, θα πρέπει να έχει γίνει μετά από έγγραφη εντολή της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
Σε περίπτωση τέτοιας έγγραφης εντολής διακοπής, ο Ανάδοχος θα δικαιούται να ζητήσει και η Εταιρεία υποχρεούται να καθορίσει, την απαιτούμενη παράταση προθεσμίας και τα πλήρως δικαιολογημένα και αποδεδειγμένα έξοδα του Αναδόχου που πραγματοποίησε, εξαιτίας της διακοπής αυτής, μέσα στο Εργοτάξιο ή για την κινητοποίηση του προσωπικού του και του εξοπλισμού για το Εργοτάξιο ή που συνδέονται άμεσα και αιτιωδώς με τις εργοταξιακές εργασίες, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες η εν λόγω διακοπή :
  - α. προκύπτει από εφαρμογή άλλων διατάξεων της Σύμβασης, ή
  - β. προέρχεται από λόγους για τους οποίους ευθύνεται ο Ανάδοχος ή
  - γ. οφείλεται σε λόγους ασφαλείας του Έργου ή οποιουδήποτε τμήματος του.
3. Εφόσον η παραπάνω έγγραφη εντολή διακοπής αφορά το σύνολο των εργασιών στο Εργοτάξιο και διαρκέσει περισσότερο από εκατόν πενήντα (150) συνεχείς ημερολογιακές ημέρες ή αν οι τμηματικές διακοπές οι οποίες αφορούν σε τμήματα του Έργου ή αφορούν σε χρονικές περιόδους διακοπών είτε όλου του Έργου είτε σε τμήματα αυτού, διαρκέσουν αθροιστικά περισσότερο από διακόσιες (200) ημερολογιακές ημέρες, τότε ο Ανάδοχος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή ανακοίνωση προς την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, να ζητήσει την άδεια να επαναρχίσει τις εργασίες. Εάν η σχετική άδεια δεν του δοθεί μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την αποστολή της ανακοίνωσης ή εφόσον δεν υπάρξει συμφωνία μεταξύ Εταιρείας και Αναδόχου για περαιτέρω παράταση της διακοπής των εργασιών, τότε ο Ανάδοχος δύναται να προβεί στην

καταγγελία της Σύμβασης. Η καταγγελία αυτή θα έχει τις ίδιες συνέπειες που προβλέπονται για την περίπτωση ανυπαίτιας καταγγελίας της Σύμβασης του Αρθρου 55 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που η Επιβλέπουσα Υπηρεσία δεν έχει εκδώσει εντολή διακοπής και εφόσον ο Ανάδοχος θεωρεί ότι οι εργασίες έχουν διακοπεί εξαιτίας της Εταιρείας, οφείλει να το γνωστοποιήσει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία εγγράφως, μέσα σε μια προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημέρα που ο Ανάδοχος θεωρεί ότι έχουν διακοπεί οι εργασίες, με πλήρη στοιχεία που να δικαιολογούν την άποψή του.
5. Τυχόν διακοπή εκτέλεσης του Έργου, από πράξεις ή παραλείψεις του Αναδόχου, για τριάντα (30) συνεχείς ημερολογιακές ημέρες ή σε σύνολο σαράντα (40) διακοπτόμενων ημερολογιακών ημερών για οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, εκτός των περιπτώσεων Ανωτέρας Βίας όπως αυτή καθορίζεται στο Άρθρο 52 του παρόντος, παρέχει στην Εταιρεία το δικαίωμα, κατά την κρίση της και υπό τη ρητή επιφύλαξη κάθε άλλου δικαιώματός της που απορρέει από τη Σύμβαση, να προχωρήσει στη διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης και ακολούθως να συνεχίσει η ίδια το Έργο ή να το αναθέσει σε άλλον Ανάδοχο.

Στην περίπτωση αυτή, και εφόσον υφίστανται απαιτήσεις από τον ΔΕΔΔΗΕ, η Εταιρεία ή ο νέος Ανάδοχος θα δικαιούνται να χρησιμοποιήσουν τις βοηθητικές εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα, τον εξοπλισμό, τα σχέδια, τα εργαλεία, τις αποθήκες, τα υλικά και εφόδια του Αναδόχου που βρίσκονται στο Εργοτάξιο, καθώς και γενικά τα κτήρια και τις εγκαταστάσεις του Αναδόχου, χωρίς να αναλάβει ο ΔΕΔΔΗΕ οποιαδήποτε υποχρέωση για ζημιές που θα προκληθούν σ' αυτά ή για τη φθορά αυτών από τη συνήθη χρήση.

6. Κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε και για οποιοδήποτε λόγο διακοπής, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα, κατά την κρίση της Εταιρείας, μέτρα για τη συντήρηση και προστασία του Έργου, καθώς και για τα υλικά και τον Εξοπλισμό που βρίσκονται στο Εργοτάξιο. Επίσης ο Ανάδοχος ευθύνεται έναντι της Εταιρείας για όλες τις άμεσες δαπάνες στις οποίες ενδεχομένως θα υποβληθεί η Εταιρεία και για όλες τις πραγματικές ζημιές τις οποίες αυτή ενδεχομένως θα υποστεί λόγω της μη τήρησης των υποχρεώσεων του Αναδόχου. Η Εταιρεία μπορεί να συμψηφίζει τις απαιτήσεις αυτές με οποιαδήποτε ποσά που οφείλονται σ' αυτόν για οποιονδήποτε λόγο και αιτία, σύμφωνα με τη Σύμβαση.

Άρθρο 52

Ανωτέρα Βία

1. Όλα τα περιστατικά τα οποία επηρεάζουν την εκτέλεση του Έργου και ξεφεύγουν, κατά εύλογη κρίση, από τον έλεγχο του Αναδόχου, και τα οποία ήταν αδύνατο να προβλεφθούν ή προληφθούν, θεωρούνται ως περιστατικά Ανωτέρας Βίας.
Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι Απεργίες από αναγνωρισμένες ενώσεις εργαζομένων, ανταπεργίες (Lockouts) ή μέτρα και απαγορεύσεις από μέρους των Αρχών, κωλυσιπλοΐα, επιβολή στρατιωτικού νόμου και παρόμοιας φύσης περιστατικά, θεωρούνται περιστατικά Ανωτέρας Βίας. Τα περιστατικά αυτά είναι δυνατόν να γίνονται αντικείμενο επίκλησης και από τον ΔΕΔΔΗΕ ανεξαρτήτως των κατωτέρω προβλέψεων.

Τα περιστατικά Ανωτέρας Βίας, που επηρεάζουν το Έργο, είναι αποδεκτά μόνο ως λόγος καθυστέρησης και όχι ως λόγος αποζημίωσης του Αναδόχου. Ο Ανάδοχος δε δικαιούται να εγείρει κατά της Εταιρείας απαιτήσεις που αφορούν οποιοσδήποτε τυχόν δαπάνες ή και οικονομική επιβάρυνσή του, ως συνέπεια περιστατικού Ανωτέρας Βίας.

2. Για να θεωρηθεί και αναγνωρισθεί από την Εταιρεία ένα γεγονός Ανωτέρας Βίας, ο Ανάδοχος θα πρέπει να αποδείξει, υποβάλλοντας όλα τα απαιτούμενα έγγραφα και λοιπά αποδεικτικά στοιχεία, το περιστατικό καθώς επίσης ότι το γεγονός έχει κατευθείαν σχέση με την καθυστέρηση στην

εκτέλεση ή στη συνέχιση των εργασιών και ότι η καθυστέρηση στην επίτευξη των καθοριζομένων από τη Σύμβαση προθεσμιών οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός αυτό.

3. Η μη εκπλήρωση ή η καθυστέρηση για εκπλήρωση από κάποιον Υπεργολάβο των υποχρεώσεων του προς τον Ανάδοχο, καθώς επίσης και η τυχόν αποτυχία στην κατασκευή τμημάτων του Έργου ή πρώτης ύλης, (όπως αποτυχία κατά τη χύτευση, κ.λπ.), δε θα θεωρείται ως περιστατικό Ανωτέρας Βίας.
4. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος θεωρήσει ότι συνέβη περιστατικό Ανωτέρας Βίας, λόγω του οποίου δεν μπόρεσε να εκπληρώσει, ολικά ή μερικά, τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη Σύμβαση, θα πρέπει να γνωστοποιήσει το γεγονός αυτό εγγράφως στην Εταιρεία, παρέχοντας όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες.
Η εν λόγω γνωστοποίηση πρέπει να γίνει το αργότερο μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την επέλευση του περιστατικού αυτού, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία απαιτείται, λόγω της φύσης του περιστατικού, να ειδοποιηθεί αμέσως η Εταιρεία.
5. Οι συνέπειες που είχε το γεγονός γνωστοποιούνται από τον Ανάδοχο με την υποβολή όλων των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από το πέρας του περιστατικού αυτού.
Η Εταιρεία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στον Ανάδοχο εάν αποδέχεται ότι το περιστατικό αυτό εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος Άρθρου, μέσα σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την υποβολή των στοιχείων του Αναδόχου.
6. Η μη συμμόρφωση του Αναδόχου, για οποιονδήποτε λόγο ή αιτία, προς τον προαναφερθέντα όρο περί γνωστοποίησης και υποβολής στοιχείων κλπ., εντός των πιο πάνω καθοριζομένων ανατρεπτικών προθεσμιών, καθιστά απαράδεκτη οποιαδήποτε αίτηση του Αναδόχου για παράταση προθεσμίας.
7. Ο χρόνος κατά τον οποίο μπορούν να παραταθούν οι συμβατικές προθεσμίες θα καθορισθεί, με βάση τον πραγματικά απολεσθέντα χρόνο.
8. Για όσο χρόνο συνεχίζεται το περιστατικό Ανωτέρας Βίας, ο Ανάδοχος υποχρεούται να λάβει κάθε ενδεδειγμένο μέτρο προς περιορισμό των εκ του περιστατικού αυτού απορρεουσών ζημιών. Ο Ανάδοχος πρέπει επίσης να καταβάλει αποδεδειγμένα κάθε δυνατή προσπάθεια για εξουδετέρωση χωρίς χρονοτριβή των συνεπειών οποιουδήποτε γεγονότος Ανωτέρας Βίας, (π.χ. ζημιές στον Εξοπλισμό, τυχόν καθυστερήσεις κ.λπ.).

Άρθρο 53

Ποινικές Ρήτρες

1. Ανεξάρτητα και πέρα από τα δικαιώματα της Εταιρείας που προκύπτουν από τα Άρθρα 24 και 55 του παρόντος, ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς αντιρρήσεις, να καταβάλει στην Εταιρεία Ποινικές Ρήτρες, είτε για υπέρβαση συμβατικής προθεσμίας λόγω υπαιτιότητάς του, είτε για άλλους λόγους, που τυχόν προβλέπονται στο Συμφωνητικό.
2. Οι Ποινικές Ρήτρες θα καταβάλλονται, λόγω αθετήσεως ή μη εκπληρώσεως από τον Ανάδοχο των συμβατικών του υποχρεώσεων και ανεξάρτητα αν έχει ή όχι προκληθεί απώλεια ή ζημία (θετική ή αποθετική) στην Εταιρεία.
3. Οι ποινικές ρήτρες καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και παρακρατούνται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του Έργου ή από οποιοσδήποτε οφειλόμενες πληρωμές προς τον Ανάδοχο ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, γίνεται ανάλογη κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης. Η οριστική εκκαθάριση των Ποινικών Ρητρών διενεργείται το αργότερο μέχρι την προσωρινή παραλαβή του Έργου.

Στην επιστολή γνωστοποίησης στον Ανάδοχο της επιβολής ποινικής ρήτρας η Επιβλέπουσα Υπηρεσία ορίζει προθεσμία δέκα (10) ημερών για την διατύπωση τυχόν τεκμηριωμένης Διαφωνίας του.

Μετά την παρέλευση άπρακτης της προαναφερόμενης προθεσμίας ή σε περίπτωση υποβολής, μετά την οριστική απόφαση της Εταιρείας σύμφωνα με το Άρθρο 54 του παρόντος, γίνεται η έκδοση Τιμολογίου από την Εταιρεία και ο καταλογισμός της δαπάνης στον Ανάδοχο.

4. Εφόσον στη Σύμβαση ορίζονται τμηματικές προθεσμίες, ορίζεται υποχρεωτικά και το ποσό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης, καθώς και ο τυχόν συνολικός χρόνος για την επιβολή τους.
5. Η κατάπτωση των ποινικών ρητρών για υπέρβαση της εγκεκριμένης συνολικής προθεσμίας και των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών δεν ανακαλείται.
Οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών ανακαλούνται υποχρεωτικά, αν το έργο περατωθεί μέσα στην εγκεκριμένη συνολική προθεσμία δηλαδή εγκεκριμένη προθεσμία και χορηγηθείσα οριακή προθεσμία εφόσον συντρέχει περίπτωση.
6. Ρητά συμφωνείται ότι οι διάφορες Ποινικές Ρήτρες της Σύμβασης οφείλονται και πληρώνονται στην Εταιρεία κεχωρισμένα και αθροιστικά, ανεξάρτητα αν η Εταιρεία έχει υποστεί ζημιές, και ότι είναι εύλογες και δίκαιες.
Η καταβολή των Ποινικών Ρητρών θα γίνεται από τον Ανάδοχο σωρευτικά και επιπλέον από κάθε αποζημίωση για αποκατάσταση κάθε θετικής ζημίας ή απώλειας, που έχει υποστεί η Εταιρεία, ως αποτέλεσμα αντισυμβατικής συμπεριφοράς του Αναδόχου.
Διευκρινίζεται ότι σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα από την καταγγελία ή όχι της παρούσας και τη συνομολόγηση ή κατάπτωση κάθε αναφερόμενης ποινικής ρήτρας, η Εταιρεία μπορεί οποτεδήποτε να αξιώσει, σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, την αποκατάσταση κάθε θετικής και αποθετικής ζημίας του, που έχει υποστεί από την εκπρόθεσμη ή την μη προσήκουσα εκτέλεση της παρούσας σύμβασης με τον Ανάδοχο.
7. Το σύνολο των Ποινικών Ρητρών για καθυστερήσεις δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του Συμβατικού Τιμήματος προσαυξημένου με τα τιμήματα των τυχόν προσθέτων εργασιών και των συμπληρωμάτων της Σύμβασης και με τις αναθεωρήσεις, χωρίς Φ.Π.Α.
8. Εφόσον, εκκρεμεί αίτηση του Αναδόχου για χορήγηση παράτασης προθεσμίας με βάση τις διατάξεις της Σύμβασης, η Προϊσταμένη Υπηρεσία μπορεί να αναστείλει την παρακράτηση, έναντι της αντίστοιχης Ποινικής Ρήτρας για παραβίαση τμηματικής προθεσμίας, μέχρι να εκδοθεί η τελική απόφαση από το αρμόδιο όργανο της Εταιρείας.
9. Όλες οι, σε βάρος του Αναδόχου, ποινικές ρήτρες για καθυστερήσεις, αθροιζόμενες με τις επίσης σε βάρος του ποινικές ρήτρες που του επιβάλλονται για άλλους λόγους κατά τα οριζόμενα στη Σύμβαση σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβούν το δέκα πέντε τοις εκατό (15%) του Συμβατικού Τιμήματος, προσαυξημένου με το τίμημα των τυχόν πρόσθετων εργασιών και των συμπληρωμάτων της Σύμβασης και με τις αναθεωρήσεις.
10. Οι όροι, με βάση τους οποίους θα καταπίπτουν οι Ποινικές Ρήτρες, το ύψος των καταβαλλομένων ποσών, όπως και οποιοδήποτε άλλοι όροι σε σχέση προς αυτές, καθορίζονται στο Συμφωνητικό.

Άρθρο 54

Απαιτήσεις - Διαφωνίες

1. Απαιτήσεις

- 1.1 Σε κάθε περίπτωση που ο Ανάδοχος θεωρεί ότι δικαιούται να προβάλει απαίτηση σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα που αφορά στη Σύμβαση, υποχρεούται να το γνωστοποιεί στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία μέσα σε μια ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία που εμφανίστηκε το γεγονός, για το οποίο προτίθεται να υποβάλει την απαίτηση.

Με την εμφάνιση του γεγονότος, ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί όλα τα απαραίτητα στοιχεία κατά τρόπο που κρίνεται αναγκαίος για την υποστήριξη του αιτήματος που προτίθεται να θέσει.

- 1.2 Η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, αμέσως με τη λήψη της παραπάνω γνωστοποίησης και χωρίς αυτό να συνεπάγεται οποιαδήποτε παραδοχή της ευθύνης της Εταιρείας, δικαιούται να επιθεωρεί τα τηρούμενα στοιχεία και να δίδει οδηγίες στον Ανάδοχο να τηρεί και περαιτέρω κατάλληλα στοιχεία που θεωρεί απαραίτητα και ο Ανάδοχος υποχρεούται να τα τηρεί και να παρέχει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία αντίγραφα όλων των στοιχείων, μόλις του ζητηθούν.
- 1.3 Μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την αποστολή της παραπάνω γνωστοποίησης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραδίδει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία οικονομική ανάλυση της απαίτησης του, που θα συνοδεύεται με λεπτομερή αιτιολόγησή της.
Στην περίπτωση κατά την οποία το γεγονός για το οποίο έχει τεθεί η απαίτηση συνεχίζεται, η οικονομική ανάλυση θα θεωρείται προσωρινή και ο Ανάδοχος, κατά εύλογα διαστήματα ή όταν το ζητά η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, θα δίδει νεώτερα συγκεντρωτικά στοιχεία. Σε τέτοια περίπτωση ο Ανάδοχος υποχρεούται να δώσει την τελική οικονομική ανάλυση μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήξη του γεγονότος.
- 1.4 Εάν ο Ανάδοχος δε συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου, το δικαίωμα του για πληρωμή, εφόσον το αίτημα του γίνει δεκτό από την Εταιρεία, περιορίζεται μέχρι του σημείου που η Εταιρεία θεωρεί ότι μπορεί να επαληθευτεί από τα τηρηθέντα στοιχεία.

2. Διαφωνίες

- 2.1 Κάθε διαφωνία, συμπεριλαμβανομένης και αυτής που σχετίζεται με μη ικανοποιητική για τον Ανάδοχο ρύθμιση απαίτησής του, σύμφωνα με τα παραπάνω, ή οποιουδήποτε είδους διένεξη, που αναφέρεται οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης, θα γνωστοποιείται γραπτώς στην Προϊσταμένη Υπηρεσία, από τον Ανάδοχο με "Αίτηση Επίλυσης Διαφωνίας", όπου θα υπάρχει ρητή υπενθύμιση ότι η διαφωνία αυτή γίνεται με βάση το παρόν άρθρο.
- 2.2 Στην "Αίτηση Επίλυσης Διαφωνίας", ο Ανάδοχος θα εκθέτει σαφώς το θέμα που αφορά στη διαφωνία. Ειδικότερα στην Αίτηση θα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα :
- α. σαφής περιγραφή της υπό κρίση διαφωνίας
  - β. έκθεση των πραγματικών περιστατικών στα οποία βασίζεται η διαφωνία
  - γ. η αιτούμενη αποκατάσταση ή και το τυχόν σε σχέση προς αυτή χρηματικό ποσό
  - δ. όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν στη διαφωνία, όπως επίσης και κάθε στοιχείο που θεωρείται απαραίτητο
- 2.3 Η Προϊσταμένη Υπηρεσία υποχρεούται, το αργότερο σε ενενήντα (90) ημέρες από την ημέρα κατά την οποία έλαβε την αίτηση αυτή, να γνωστοποιήσει στον Ανάδοχο την απόφαση της Εταιρείας.
- 2.4 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν ικανοποιείται με την απόφαση αυτή της Εταιρείας ή στην περίπτωση κατά την οποία δε λάβει απάντηση μέσα στην παραπάνω προθεσμία, μπορεί να προσφύγει στα αναφερόμενα στο Άρθρο 56 του παρόντος όργανα.

Πριν από την άσκηση της πιο πάνω προσφυγής, ο Ανάδοχος μπορεί να ζητήσει την επίλυση της διαφωνίας του με φιλικές διαπραγματεύσεις. Η τήρηση της κάτωθι διαδικασίας δεν συνιστά προϋπόθεση άσκησης ενδίκων μέσων.

Το αίτημα του Αναδόχου γίνεται με την υποβολή του εγγράφως στην Προϊσταμένη Υπηρεσία εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Προϊσταμένης Υπηρεσίας (παραπάνω παρ. 2.3.) ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας της παρ. 2.3. για υποχρέωση έκδοσης απόφασης από την Προϊσταμένη Υπηρεσία.

Η αίτηση πρέπει να αναφέρει το πλήρες ιστορικό της διαφωνίας, τα αιτήματα του Αναδόχου τα οποία πρέπει να είναι ταυτόσημα με τα αιτήματα της "Αίτησης Επίλυσης Διαφωνίας", που προηγήθηκε και να συνοδεύεται από τα σχετικά στοιχεία που θεμελιώνουν την άποψη του Αναδόχου.

Η Προϊσταμένη Υπηρεσία υποχρεούται το αργότερο σε ενενήντα (90) ημέρες από την ημέρα κατά την οποία έλαβε την αίτηση αυτή να τη διαβιβάσει με τις απόψεις της στο αρμόδιο όργανο της Εταιρείας.

Στην περίπτωση αυτή και εφόσον τούτο γίνει αποδεκτό από την Εταιρεία, συγκροτείται, από το αρμόδιο όργανο της Εταιρείας, **Επιτροπή Φιλικού Διακανονισμού** η οποία διαπραγματεύεται με τον Ανάδοχο την επίλυση της διαφωνίας.

- 2.5 Η ύπαρξη διαφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων δεν αναστέλλει την εκτέλεση του Έργου, ούτε αίρει την υποχρέωση του Ανάδοχου να ακολουθεί τις εντολές της Εταιρείας σχετικά με την έγκαιρη και την άρτια εκτέλεση των Έργου.

Άρθρο 55

Καταγγελία της Σύμβασης

1. Καταγγελία της Σύμβασης με υπαιτιότητα του Αναδόχου

- 1.1 Με την επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων της Εταιρείας που προκύπτουν από τις υπόλοιπες διατάξεις της Σύμβασης, στις περιπτώσεις που ο Ανάδοχος καθυστερήσει την έναρξη των εργασιών ή, εάν παρά τις προηγούμενες έγγραφες επισημάνσεις, δεν υποβάλει το χρονοδιάγραμμα του Έργου, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28 του παρόντος ή εάν δε συμμορφώνεται προς τις διατάξεις της Σύμβασης και καθυστερεί την πρόοδο των εργασιών, ώστε να είναι προφανώς αδύνατη η εμπρόθεσμη εκτέλεση του Έργου, ή εάν οι εργασίες που εκτελεί είναι κακότεχνες, ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές, ή αν παραβαίνει ή δεν εφαρμόζει τα εγκεκριμένα σχέδια και δε συμμορφώνεται με τις οδηγίες, τις κατευθύνσεις και εντολές της Εταιρείας, ή εάν παραλείπει την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή της διασφάλισης των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων εργαζομένων ή της προστασίας του περιβάλλοντος, ή διαπιστωθεί ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή, η Εταιρεία δικαιούται, για οποιοδήποτε από τα παραπάνω, να απευθύνει "Ειδική Πρόσκληση" προς τον Ανάδοχο στην οποία απαραίτητα μνημονεύονται οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου και στην οποία περιλαμβάνεται συγκεκριμένη περιγραφή ενεργειών ή εργασιών που πρέπει να εκτελεστούν από τον Ανάδοχο, μέσα σε προθεσμία που τάσσεται από την "Ειδική Πρόσκληση".

Η προθεσμία στην περίπτωση αυτή καθορίζεται με βάση το συντομότερο δυνατό από τεχνικής απόψεως χρόνο για την εκπλήρωση της αντίστοιχης υποχρέωσης, και σε καμιά περίπτωση δε μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες.

Εάν ο Ανάδοχος δε συμμορφωθεί με την παραπάνω έγγραφη "Ειδική Πρόσκληση" μέσα στην προθεσμία που έχει καθοριστεί, η Εταιρεία δικαιούται με εξώδικη δήλωση προς τον Ανάδοχο, η οποία κοινοποιείται με Δικαστικό Επιμελητή, να προβεί στην καταγγελία της Σύμβασης μερικά ή ολικά.

- 1.2 Η Σύμβαση λύεται αυτοδικαίως όταν ο Ανάδοχος πτωχεύσει, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην παρ 1 του άρθρου 10 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν και τα αναφερόμενα στην παραγρ. 2.4 του παρόντος Άρθρου.

Η Σύμβαση καταγγέλλεται, κατά την κρίση της Εταιρείας, όταν ο Ανάδοχος τεθεί σε αναγκαστική διαχείριση ή σε περίπτωση σύμπραξης όταν πτωχεύσουν ή τεθούν σε αναγκαστική διαχείριση όλα τα συμπράττοντα μέρη σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην παρ 2 του άρθρου 10 του παρόντος, όπως επίσης στην περίπτωση που, κατά παράβαση των διατάξεων του Άρθρου 8 του παρόντος, ο Ανάδοχος υποκατέστησε τον εαυτό του ολικά ή μερικά κατά την εκτέλεση της Σύμβασης με οποιοδήποτε τρίτο.

2. Οριστικοποίηση Καταγγελίας - Εκπτώση Αναδόχου

- 2.1 Η καταγγελία οριστικοποιείται και ο Ανάδοχος εκπίπτει της Σύμβασης (Επικύρωση της Έκπτωσης), αν δεν υποβληθεί μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών ένσταση του Αναδόχου ή αν απορριφθεί η ένσταση. Η ένσταση που ασκείται εμπρόθεσμα αναστέλλει την απόφαση και ο Ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει τις εργασίες της Εργολαβίας. Για την ένσταση αποφασίζει η Εταιρεία μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών από την κατάθεση της ένστασης.
- 2.2 Με την οριστικοποίηση της καταγγελίας της Σύμβασης, σύμφωνα με τα παραπάνω, ο Ανάδοχος αποξενούται και αποβάλλεται από το Έργο και γίνεται εκκαθάριση της Σύμβασης το συντομότερο δυνατό.
- 2.3 Η Εταιρεία δικαιούται είτε να συνεχίσει η ίδια την εκτέλεση του Έργου, είτε να το αναθέσει σε άλλον Ανάδοχο. Εάν υφίστανται απαιτήσεις από την Εταιρεία, η Εταιρεία και ο νέος Ανάδοχος δικαιούνται να χρησιμοποιούν εφόσον το κρίνουν απαραίτητο, τα μηχανήματα, τα εργαλεία, τα υλικά, τα εφόδια, τις εγκαταστάσεις και λοιπά μέσα του έκπτωτου Αναδόχου, τα οποία έχουν προσκομισθεί ή ανεγερθεί από αυτόν στον τόπο του Έργου.
- 2.4 Κατά του οριστικά έκπτωτου Αναδόχου, με την επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων της Εταιρείας για αποζημίωση, επέρχονται αθροιστικά οι εξής συνέπειες :
- α. γίνεται άμεσα απαιτητό το αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής
  - β. καταπίπτουν υπέρ της Εταιρείας οι Εγγυήσεις Καλής Εκτέλεσης του Έργου
  - γ. γίνονται άμεσα απαιτητές οποιεσδήποτε οφειλόμενες Ποινικές Ρήτρες μέχρι την ημερομηνία της καταγγελίας.
- 2.5 Για την εκκαθάριση της Σύμβασης η Εταιρεία θα διενεργήσει παρουσία του Αναδόχου, το δυνατό συντομότερα, την απογραφή της υπάρχουσας κατάστασης και θα καθορίσει το συνολικό ποσό (εάν υπάρχει) με το οποίο τιμολογούνται οι εργασίες που έχουν εκτελεσθεί σύμφωνα με τη Σύμβαση και θα καθορίσει επίσης και την αξία των τυχόν υπαρχόντων αχρησιμοποίητων ή μερικώς χρησιμοποιημένων υλικών, καθώς και οποιωνδήποτε προσωρινών εργασιών.

Σε περίπτωση που ο έκπτωτος Ανάδοχος, αν και κλήθηκε, δεν παραστάθηκε, η Εταιρεία μπορεί να προβεί η ίδια στην απογραφή και θα χρεοπιστώσει ανάλογα τον Ανάδοχο.

3. Ανυπαίτιος Καταγγελία

- 3.1 Η Εταιρεία, κατά την κρίση της, δικαιούται σε οποιοδήποτε χρόνο κατά τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης, να την καταγγείλει ολικά ή μερικά, με την προϋπόθεση ότι θα ειδοποιήσει εγγράφως τον Ανάδοχο, τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από την ημερομηνία που καθορίζεται στην ειδοποίηση, ως ημερομηνία καταγγελίας της.
- 3.2. Η Εταιρεία διατηρεί την ευχέρεια, τουλάχιστον στις ακόλουθες περιστάσεις και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον:
- α) η Σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση, η οποία θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης.
  - β) εάν ο Ανάδοχος, κατά το χρόνο της ανάθεσης της Σύμβασης, τελούσε σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 για τους λόγους αποκλεισμού και ως τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης.
  - γ) η Σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον Ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων, που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/25/ΕΕ, και η οποία έχει αναγνωρισθεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.
- 3.3 Σε περίπτωση τέτοιας καταγγελίας της Σύμβασης, η Εταιρεία υποχρεούται να επιστρέψει το εναπομένον υπόλοιπο των Εγγυήσεων Καλής Εκτέλεσης και να καταβάλει στον Ανάδοχο κάθε ποσό που οφείλεται σε αυτόν, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης, για όλες τις εργασίες που εκτελέστηκαν από αυτόν.
Επίσης η Εταιρεία υποχρεούται να καταβάλει στον Ανάδοχο την αξία των υλικών που έχουν προσκομισθεί και αποζημίωση για τις δαπάνες του Αναδόχου για υλικά που βρίσκονται στο στάδιο της παραγωγής ή της προμήθειας.
Ειδικά για τον προσδιορισμό των τυχόν δαπανών παραγωγής ή προμήθειας υλικών, ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία, που θα αποδεικνύουν την αναγκαιότητα έναρξης παραγωγής ή ανάθεσης προμήθειας με βάση το Πρόγραμμα Εκτέλεσης Έργου καθώς και παραστατικά που να αιτιολογούν τα σχετικά έξοδα.
- 3.4 Σε περίπτωση που η Σύμβαση λυθεί με αποκλειστική υπαιτιότητα της Εταιρείας και έχουν εκτελεσθεί εργασίες αξίας μικρότερης από το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του Συμβατικού Τιμήματος, η Εταιρεία καταβάλει επιπλέον στον Ανάδοχο α) το αναπόσβεστο μέρος των εγκαταστάσεών του, καθώς και β) αποζημίωση για τεκμαιρόμενο όφελος, που δε μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 5% του ποσού που απομένει από το Συμβατικό Τίμημα, αφού αυτό μειωθεί κατά τριάντα τοις εκατό (30%) και μετά αφαιρεθούν το αναπόσβεστο μέρος των εγκαταστάσεών του, η αξία των εργασιών και των υλικών που έχουν τιμολογηθεί και τα υπόλοιπα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 3.3 του παρόντος Άρθρου, για τα οποία αποζημιώνεται ο Ανάδοχος.
- Για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης αυτής, λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές συνθήκες και ιδίως το μέγεθος του Έργου και ο χρόνος αποδέσμευσης του Αναδόχου.

Άρθρο 56

Δωσιδικία - Δίκαιο της Σύμβασης

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, η οποία συνδέεται με ή προκύπτει κατά την υλοποίηση της Σύμβασης ή την ερμηνεία ή εφαρμογή των όρων αυτής και δεν καθίσταται δυνατόν να επιλυθεί με τις προβλεπόμενες σε αυτή διαδικασίες, επιλύεται αποκλειστικά από τα αρμόδια Δικαστήρια των Αθηνών και σύμφωνα με το Ελληνικό Δίκαιο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο Συμφωνητικό.

